

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

RINKIMAMS
PRAĖJUS.

Užpereitą utarninką, lapkričio 5. Suvenytosios Valstijos išsirinko sau naują prezidentą ir gavo tą, kurio pusė Amerikos bijojosi, tai yra demokratų partijos kandidata Woodrow Wilson, dabartinį New Jersey valstijos gubernatorių. Bijojosi ne Wilsono ypatos, bet demokratų partijos, kuri yra atsizymėjus reikalavimais „free trade“ — laisvos pramonijos. O šita doktrina prie Clevelando prezidento buvo Ameriką panėrusi į baisų krizį. Delto tai ir dabar, kada demokratai ingavo viršų, daugelis baimijasi, kad tik neatsikartotų anie „blogieji metai“.

Jeigu amerikonaš taip bijosi demokratų partijos ir „blogųjų metų“, tai kam išrinko tokį prezidentą ir tokią didžiūną kongresą? Balsavimai parodė, jogei šiemet demokratų kandidatas Wilson patraukė paskui save 39 valstijas ir gavo 6,191,886 balsų bei 413 elektorial kollegijon. Tuom tarpu antroji po demokratais partija, būtent progresistų arba „Bull Moose“ (Rooseveltas) gavo 4,193,580, elektoralen kollegijon 106 balsus. Gi seniausi ir ikišiolei Amerikos politiką savo rankose turėjusi partija republikonų (Taftas) gavo vos vos 3,536,529 ir elektorialen kollegijon vos tik 12 balsų.

Kodel tad šiemet atsitiko tokia politikoje milžiniška pervarta? Apie tą jau senai buvo išreikšta nuomonė spaudoje ir šis atsitikimas buvo permatytas. Amerikos gyvenimas spirte spiria prie reformų, prie kurių republikonų partija niekaip neprisiruošė. Liaudis jieškosi kelių, kaip išeiti iš brangaus pragyvenimo ir mažų algų. Todėl nugiežė apmądą ant republikonų, kuriuos jau pora metų atgal iš kongreso pradėjo mažinti, o šiemet netikėtai išmetė republikonų partijos prezidentą, bet podraug kongrese pervarė didžiūną demokratų net ant 157. Atidavusi politikos vadeles demokratams liaudis jau tuomi parodė, kad republikonų partija padėjo ant juodo listo ir gali būti tiesiog jai užpirko kapinėse vietą...

Liaudis atidavė valdžią demokratams. Kita liaudies pusė norėjo progresistų partijai atiduoti, ir pastatė šitą naują, tik šešių mėnesių

senumo partiją antroje vietoje. Ateityje, tai yra už ketverto metų, liaudis bus jau patyrusi, ką gali ir demokratai parodyti. Jeigu demokratai visų sunkiųjų gyvenimo problemų neišriš, nesuvaldys trustų, neprašėlis bedarbjų, nenupigis pragyvenimo ir rendų, nepakils algos, tai liaudis labai lengvai pastatys už prezidentą iš progresistų partijos. (Progresistai, tai yra rooseveltiečiai, jau tuojaus po rinkimų įsisteigė savo nuolatinį bjūrą ir rengiasi jau prie 1916 metų rinkimų...). Ateinantis ketveri metai parodys, ką gali demokratai.

Šiemet rinkimuose pasirodė ir socialistų balsų priaugimas. Berods jie negavo, kaip buvo tikėjusi milijono balsų, vienok paviršium apskaičius matosi priaugimas per ketverius metus apie 200,000, kadangi šiemet Debsas gavo 672,000, o 1908 metais jis turėjo 420,793. Didžiausį skaičių balsų gavo Debsas didžiausiosios: New Yorke (33,523, o 1908 m. gavo 25,965), Chicagoje— 85,000. Californijoje, kur rodos darbininkai buvo labai diskredituoti su McNamaro byla, vienok po visą valstiją balsų už Debsą susirinko 63,000; taigi priaugta per 4-rius metus ant 35,000. Ohio valstijoje socialistų balsų buvo suvirš 100,000! Tačiau laimėti negalėjo, nes reikėjo mažiausiai dvylikos sykių tiek balsų turėti, kiek šiemet gavo. Tai dar toli tie laikai!...

Socialistai balsais gali pasigrožėti. Bet šiaip politikoje šie rinkimai juos biskį atstūmė atgal. Taip, šiemet iš Wiskonsino valstijos netik nebeperėjo socialistų viršininkai Milwaukee mieste (juos pamainė kitos partijos), bet ir V. Bergeri, vienintelį socialistų atstovą kongrese šiemet balsuotojai nebepervedė. Taip jau Schenectady miesto majoras socialistas Lunn su kitais konsilmenais nebeperėjo. Tas atsitikimas yra labai indomus. Kodel balsuotojai, kurių didžiūma juk darbininkai yra, syki išbalsavę savo partijos kandidatus, ant toliaus juos vėl išmeta ir perduoda valdžią kitoms partijoms? Juk balsuotojai tie pats būna. Juk nespėja per porą metų išmirti tie, kurie balsavo už socialistus.

Tai yra žingeidus faktas, kuris duos medžiagos sociologijos studentams ir abelnai privers socialistų partiją pasižiūrėti į savo taktiką ir į blaivesnę politiką.

Dar vienas dalykas indomus šiemet per rinkimus atsitiko. Keturiol valstijos (Michigan, Kansas, Oregon ir Arizona) nubalsavo sykiu su rinkimais, kad reikia moterims suteikti balsavimo teises. Todėl dabar Amerikoje bus dešimts valstijų, kuriose yra faktiškai įvykęs sufragizmas (pirmiaus jau moteris turėjo teises: California, Colorado, Idaho, Utah, Washington ir Wyoming valstijose).

Na, ir turime naują valdžią, kuri tuojaus turės parodyti, kaip ji Amerikos gyvenimą pasuks vidurinėje ir išlaukinėje politikoje.

Peržvalga.

// p. Kl. Jurgelionio „straipsnis“. Mūsų visuomenė taip jau inprato lengvai pavartoti spausdintą žodį, kad beveik pusė mūsų laikraščiuose spausdinamojo materialo yra vien tik ypatingi kieno nors reikalai: tai vieni „straipsniuose“ reklamuoja šią ar tą, tai kiti smailinasi kur į šiltą vietelę patekti, tai dažniausiai įvairi Petriukai dyžia kailį savo žaislų sėbrams Jonukams. Mažesni būna juokai iš Petriukų, nes jie tebėra Petriukai. Bet didesni juokai yra, kada ir suaugę Petrai tiems tikslams laikraščius pavartoja. Mat ir ant jų jau darosi mūsų žemakultūrės spaudos intelmė — geltonosios sensacijos ir reklama. Tas mums užėjo mintin perskaičius „Kovos“ N45 p. Kl. Jurgelionio „straipsnis“: „P-no A. Olševskio matematika“. Tėnai gerb. autorius tebesiginėja už savo prietikius prie encyklopedijos. Dalykas tas mums visiškai neapeina: galėjo būti tarpe pp. Jurgelionio ir Olševskio sutarties tokia ar kitokia; niekam tas neapeina; tai jų abejų ir kaltė, kad nemokėjo gerai susitarti, ar kad susitarė nenorėjo sutarties išlaikyti. Čia kalbame tik apie p. Jurgelionio užmetimą, kuriame jis net „Vienybei Lietuvnikui“ užmeta, jogei ji netalpinusi šito jojo „straipsnio“. Autorius neteisingas yra iš dviejų pusių: 1) kad su privatiškais reikalais į laikraščius kreipjasi (delei kurių galėjo ir privalėjo privatiškai susitarti: juk kam kas galvoje, kiek Olševskis mokės savo pasamdytam darbininkui?); 2) kaipgi p. Jurgelionis ant mūsų nusiskundžia, jeigu jisai to savo „straipsnio“ mums

visai neprisiuntė (perdavimas per kelintas rankas dar neriša redakcijos, jei teisiai būtų prisistatę, tai gal būtume susirašę su autorium, pasitarę apie tūlus išsireiškimus, ir gal būtume patalpinę).

Atkartojame, kad minėtasai straipsnis mus tiesiog nustebino. Nustebino tuomi, kad autorius jį vis dar vadina „straipsniu“ ir tuomi, kad net dviem redakcijom (kaip jau sako pats autorius) atmetus, pasiuntė į „Kovą“, ant kurios patsai autorius nesena spjandė, kaip ant sensacijų laikraščio, ir kuri ant paties autoriaus tebespjando! Vadinasi, patsai p. Kl. Jurgelionis į savo spjandą įsistojo. Mums rodos, kad tasai straipsnis nė kiek autoriaus reikalui nei reputacijai nepridės...

// Literatiškos naujienos. Matėme Lietuvos laikraščiuose paskelbta jau išėjus Rygoje veikalą: „Lietuvių dainos ir giesmės šiaur-rytinėje Lietuvoje surinktos“. Dr. A. R. Niemi ir kun. A. Sabaliauskas. Sulyg čienos (3 rub. 75 kap.) reikia spėti esant neploną veikalą. Mums dar neteko matyti, nes nuo Lietuvoje išeinančių raštų tūli leidėjai dar nenumėdė kapitalizmo letenos.

— Vertėjų „bjūras“. „L. U-e“ šiaip rašo: „Ūkio knygų rašėjams ir vertėjams: kad nedarytų jau atlikto darbo, kas nori rašyti ar versti kokią nors ūkio knygą, meldžiu skelbti laikraščiuose arba susirašyti su manimi, nes su dauguma mūsų rašėjų aš susižinau. Adresas: S. Peterburg, Peterb. stor. Sježinskaja d. N23, kv. 18. St. I. V. Kriščiūnas“.

— Pavyzdingas „bjūras“! Bet kodel tokio negalima būtų įsteigti abelnai mūsų literatūros ir vertėjų informacijai, netik ūkio knygoms?

— „Viltis“ N122 pradėjo spausdinti keturių veiksmų komediją „Vėjavaiškė sesuo“, rašė Vl. Perzinskis, o vertė L. G.

— Anksčiaus girdėjome; jogei Chicagoje p. Kl. Jurgelionis rengias šiems metams didelį lietuvišką kalendorių-almanachą. Dabar gavome žinoti, jogei jisai tą projektą numetė ir visą medžiagą, kiek turėjo kalendoriui surinkęs, pardavė p-ui Ilgaudui, kuris ateinančiais metais irgi leisias savo „Amerikos Kalendorių“.

Šiaip ar taip, politiškas apgarsinimas dar ir iš etiškos pusės nėra taip bjaurus, ir dar žmogaus taip nesuvilioja, kaip padėkim sau apgarsinimai visokių monelinkų ir šundaktarių, kurių pilni mūsų laikraščiai, o nuo kurių nėra liuosai nei „Kova“ nei „Laisvė“ (kaip kada tie „darbininkų užtarėjai“ da inkiša ir... mergelės pajieškojimą, o degtinės pardavėjus tai net „olseliais“ darbininkams kiša panosėn...). Bet čia kalba eina apie ką kitą. Kalba eina apie šmeižimus ypatų. Nenu-eina nuo špaltų insinuacijos ant Balučio, Jurgelionio, Širvydo (dabar jau pasiilgino litanią su Viskoška ir kitais). Štai da prisidėjo šmeižimus Šliupo, kurį tie geltonieji lakštai intaria, būk jisai emęs piningus nuo Progresistų Partijos ir už tai ją agitavęs. Mums neapeina ypatos. Jos pačios save gali apsiginti. Bet mums einasi apie tai, kaip palaidi vaikėzai žemina spausdintą žodį ir su jo pagalba platina niekuo neparemtus šmeižimus. Jeigu Šliupas ir daugelis kitų lietuvių rėmė progresistų prezidentą, tai jie tą darė su geriausiais norais, kad reformuotųsi Amerikos politika ir įvyktų pagerinimai ne kam kitam, bet pačiai vargingajai liaudžiai, vienkart ir lietuviams. Kas nerėmė šitos pažangios partijos, tai gali džiaugtis atlikęs re-akeionieriaus rolę ir pasodinęs prezidentus tokį demokratą, kuris milionierius glosto...

// „Laisvosios Minties“ albumas. Šiomis dienomis „Laisvoji Mintis“ išleido gana dailų albumą, kurian sudėjo po keletą nuomūš iš Lietuvos typtų nuo didesnių paveikslų ir fotografijų, taipgi Dr. Pietario, Kudirkos, Višta-liaus, kun. Gimžausko, Naujalo, Petrausko, Storasto, Mačio, Armino. Šalia to yra indėta paveikslai ir labiau žinomesnių laisvamanojios pionierių, tarp ty yra kun. Robak (tai yra kun. Dembskis), beje ir tokia eilė senesniųjų agnostikų ir liberalų, kaip Vanini, Servėtus, Campanella, Greely, Limanowski, Kosciuška, Čartoryskis, Reitanas. Visi tie veik savo laiku buvo jau indėti ir trumpai aprašyti „Laisvojoje Minty“). Išleidimas gana pagirtinas. Poperius slidus ir geras. Apskritai šis albumas bene tik pirmutinis bus bandymas išleisti krūvon suimtus mūsų veikėjų paveikslus (neskaitant anaš metais išleisto albumėlio pas kun. Miluką). — Galima būtų leidėjams užmesti netinkamas sugrupavimas albumon paveikslų, — padėkim tokių, kaip Servėtus, Vanini, arba sakysim Greely sudėjimams su Pietariu, Naujalu, kun. Gimžausku. Jeigu šis albumas yra rinkinys tik įžymesnių liberalizmo pionierių, tai juk tarpe tokių jokiū būdu negalima prisiskaityti kun. Gimžausko, Višta-

lio, Pietario, Baltramaičio. O jeigu čia lietuvių literatūrai norima padovanoti brangų rinkinį mūsų didžiųjų veikėjų ir rašytojų, tai ką čia turi bendro Greely, Campanella arba Vanini? Didelių svetimtaučių albumus galima nusipirkti bile kningyne už keletą centų. Kam ant jų dėti lietuviški centai, kada mes neturime surinkę taip brangių Lietuvos istorijai ir literatūrai žmonių paveikslų. Bet šitas žodis taip sau pasakytas, tik prie kalbos. Albumas savu keliu labai geras ir vertas kiekvienam nusipirkti.

// Svetimtaučiai apie lietuvius. Gerb. T. Malinauskas iš Philadelphia mums prisuntė iškarpa iš vietinio gana intekmingo anglų dienraščio „The Philadelphia Inquirer“ nuo spalnio 30. 1912. kur tasai yankių organas atsako savo skaitytojams ant klausimo: „Kas yra lietuviai?“ Taip jis jaus mingai rašo: „Lietuva, kada buvo savo augščiausioje galybėje (600 metų atgal), ir siekė ištisai nuo Baltiko Jūros iki Juodmario pietvakariuose, bei skersai nuo upės Bugo iki upės Dono. Bet su laiko bėgiu ji tapo inbriauta Rusijon, išimant nedidelę dalį Rytų Prūsuoje, Gumbinės paviete. Rusija netikėtai Lietuvą į save inbriovė, bet podraug buvo pasiryžusi visiškai šitą tautą sunaikinti, taip kad net vardas „Lietuva“ buvo uždraustas oficiališkai Rusijoje vartoti nuo 1840 metų, ir da po šiai dieni stengiasi valdininkai to vardo nežinoti. Vyriausis centras dabartinių Lietuvos praainių valdiškuose dokumentuose yra skaitomas vien tik Gardino ir Vilniaus gubernijose (Kau-no ir Vitebsko gubernijose taipgi gera dalis lietuvių yra). — Tie kurie studiuoja garsingą lenkų sukilimą, buvusį 50 metų atgal, beabejonės pamena, jogei Vilniaus gubernija buvo didysis centras sukilimų ir scenos nežmoniško Lenkijos sukriušimo per Muravjovą. Beje, didis karžygis Kosciuško taipgi buvo netiktai Lietuvoje gimęs (Novogrudke), bet pačio iš seniausios Lietuvos prakilnūnų giminės“.

Taip apie mus kalba išdidus yankis. Žinoma, jis daug apie mus ir nežino. Bet jau tas gerai, kad apie mūsų šalį atsiliepija gerai bent tiek, kiek jis žino.

// Vieni laikraščiai gema, kiti merdi. Kaip jau buvo rašyta, Prūsuoje pradėjo eiti naujas laikraštis, vardu „Savaitraštis“. To laikraščio pakraipą šiaip apibūdina p. Vidūnas („Jaunime“ už spalį): „Savaitraštis yra naujas laikraštis, kurs eina iš Tilžės nuo spalio pradžios. Jisai nori visiems tiems lietuviams, kurie nebemoka arba tik silpnai temoka savo tėvų kalbą pagelbėti ją gerai išmokti. Todėl šale lietuviškų sakinių statyti vokiškieji. Turinys imamas iš kitų laikraščių,

bet, rodos, vėliau bus inedami ir originaliai rašiniai. Yra be abejo šis laikraštis žymus mūsų atsigavimo ir kartu tam atsigavimui naudingas. Rodos jis pastos dar svarbesniu, kaip iš pradžios išveizėjo".

Tai šitaip puikiai atsiliepiama apie naują Prūsų lietuvių laikraštį. Bet užtai nesmagiai rašo patsai Vidūnas apie savo laikraštėlio „Jaunimo“ likimą. Sako: „Jaunimas“ tegali apsimokėti, kad jis turi 1000 skaitytojų“ (tai yra jei jis turėtų.) „Todel rūpinkimės „Jaunimo“ praplatinimu. Šiaip jis vargiai galės eiti naujais metais“. Žinoma, kad Prūsų lietuviams — ir abelnai lietuviams — būtų nemažas smūgis, jei Vidūno laikraštėlis sustotų ešes. Tai yra vienintelis laikraštis mūsų kalboje, kurio dvasė istoto žmogų pakelia, mokina ir dailina.

Petrausko koncertai Prūsuse. Apsilankydamas Tilžėje p. Petrauskas, pakeliuje į Ameriką, spalnio 22. davė koncertą. Apie p. Petrauską da pirm koncerto ir po koncertu gražiai aprašė netik „Birutė“ ir kitos pusiau vokiškos ceitungos, kaip va „Nauja Lietuviška Ceitunga“ NN127 ir 128, bet ir vokiškos ceitungos, kaip „Tilsiter Zeitung“ NN248 ir 250 bei „Tilsiter Allgemeine Zeitung“ NN249. Pirmoji Petrauską švelniai pagiria kaipo lietuviškų dainelių kompozitorių ir kaipo dramatišką dainuotoją.

Pirm to dar buvo vienas koncertas, būtent spalio 20., taip pat Tilžėje. Nors ant abiejų publikos būvė neperdaugiausiai, bet p. Petrauskas visgi padarė Prūsų lietuviams siurprizą ir ilgą atmintį. Ypač gerai, kad suvokietėje lietuvių galės net iš savo numylėtų vokiškų ceitungų apie savo vienaus kompozitorių dažinoti ir gal ne vienas užsizingeidaus savo scenos ir savo dainelių slaugimu. Petrauskas Tilžėje dainavo lietuviškai, francūziškai, itališkai, rusiškai ir vokiškai.

Dramos kursai „Lietuvos“ N43 rašo: „Kl. Jurgelionis, Dramos Draugijos režisierius, spalio 20. atidarė dramos kursų mūsų mylėtojams artistams pasilavinant. Bus mokinama: iškalba ir deklamacija, mimika ir gestikuliacija, žaidimas ir dramos istorija. Toki kursai galės daug prisidėti prie mūsų scenos pasigerinimo, ir velytina, kad šia proga mūsų lošejai-mylėtojai pasinaudotų. Užsirašymas utarninkais nuo 7 val. vakare ir nedėliomis nuo 10 val. ryte. Mėnesinė mokestis už kursų lankymą \$3.00. Vieta — režisieriaus namuose, 3327 Lowe ave., ant Bridgeporto“.

Dar apie SLA. buvusį kningyną. Anais laikais jau rašėme apie buvusį kadaisia nemažą SLA. kningyną, kuris nežinia kur dabar randasi. Dabar prie to dar informuoja „Saulė“ N87 šitaip: „Ant kiek manoma, tai geriausiai žino, ar tas kningynas išdrakypas ar kieno vieno yra rankose, p. V. Šliakys, išduotojas „Vilites“ Senadoryje, nes jisai buvo tuomet arčiausiai to viso reivačo ir spaustuvės „Tėvynės“ su kningų iškraustymu. Malonu būtų išgirsti, kas paėmė. Surašas kningų, kokios tén buvo, yra nepradingės“.

„Birutė“ padidinta. Prūsų Lietuvoje leidžiamas p-no Vanaigaičio laikraštis „Birutė“ dabar išėina netik kas savaitė, bet ir dikčiai padidinta. Spausdina daugiau straipsnių ir įvedė net

Didžiosios Britanijos skyrių, kurį ves tam tikri Anglijos lietuvių inteligentai sandarbininkai. Todel šisai laikraštis („Birutė“) dabar užims dirvą nuo Tilžės iki Londono. Vieno dar reikėtų palinkėti, tai kad neužmirštų daugiau dėti žinių ir iš Prūsų Lietuvių, nors smulkių. O tada ištikro kiekvienam lietuviui šis laikraštis būtų reikalingas. Ir dabar mes labai patariame savo skaitytojams ir šiaip vienuoliams šita pigų, bet dailų laikraštį užsisakyti.

Vėliausiai atkeliavę lietuvi. Sulyg immigracijos bulletinų, per rugsėjo mėnesį siemet Amerikon atkeliavo 1,904 lietuvių, iš tų 84 buvo jau pirmiaus čionai gyvenę. Gi per tą mėnesį iš Amerikos iškeliavo 459. Todel liko Amerikoje daugiau ant 1,445 asmenų mūsų vienuoliams. Per šį mėnesį lietuvių atkeliavo daugiau už rugpjūtį ant 70 asmenų. Be to, per rugsėjį neleist dar Amerikon delei įvairių priežasčių 9 lietuvių, o nuo liepos mėnesio viso lietuvių neleist 47. Šiaip gi nuo liepos mėnesio (tai yra nuo immigracijos skaitytomųjų metų) atvyko viso labo lietuvių 5,791, o išvažiavo tėvynėn 1,124.

Anglijoje TMD. kuopa. Kaip rašo „Birutė“ N43 Anglijoje T. M. D. kuopos tveriasi ir senosios darbuojasi. Taip, nesena susitvėrė iš 10 asmenų kuopa Bells-hille, Škotijoje. Sutvėrė K. Pilėnas ir šiočia valdybą išrinko: pirmesėdžiu K. Pilėnas, sek. J. Gerulaitis, išd. Pr. Gerulis. Tarsi intaisyti teatrališka skyrių, lavintis dainavime, žaidime, šokinuose, etc.

Petrauskas jau atvažiuo. Lapkričio 6. laivu „Kronprinz Wilhelm“ pribuvo New Yorkan mūsų gerbjamasis kompozitorius, p. Mikas Petrauskas. Jisai šiom žygiu apsigyveno Brooklyn, N. Y. pas p. M. Bučinską. Sako, labai sunkią kelionę turėjęs ir pusėtinai ant jūrių sirges. Todel dabar silsi. Neužilgo Brooklynne duos pirminį koncertą, kurian žada pasikviesti da ir kitus profesorius iš koservatorių.

Politikos savaitė

AMERIKA. Rinkimai praėjo ir naujoji valdžia pradė rengties prie savo darbo, kurį užims nuo kovo 4-tos po Naujų Metų. Išrinktasis prezidentu Woodrow Wilson išvažiuoja ant salos Bermuda pasiviešėti ir ramiai apgalvoti apie savo sunkią užduotį, kaipo milžiniškos respublikos prezidento. Gi p. Marshal, vice-prezidentu išrinktas, ramiai sau namie laukia, kada prisieis laikas persikelti Washingtonan.

Neapsiejo ir be prigavysejų. Taip, demokratai skundžiasi, kad juos nusukę bull-mooseriai California valstijoje su balsais, kur Rooseveltas pralenkė Wilsoną. Užtai progresistai ir socialistai volus verčia ant demokratų švindelį su balsais New Yorke. Girdėti, kad socialistai ir Rooseveltas da patrauksią daugelį demokratų politikierių į teismą už balsų vogimą.

Wilsonas vos tik užėmęs po Naujų Metų vietą, tuojaus bandysis susaukti extra kongreso posėdžius ir peržiūrėti tarifą bei muitus, delei kurių kongresas perreitas metais kėlė lermus ir nieko gero nepadarė.

Prezidentas Taftas šią savaitę, pasitaręs su savo kabineto sekretoriais, skubina paliepė išsiųsti iš Philadelphijos du karės laivu: Tennessee ir Montana į Turkijos vandenis. Mat pareina žinios, jogei turkai siundosi užpulti ant visų tén esančių europiečių ir juos išpjauti.

BALKANŲ KARĖ. Pasibaistina del turkų karė tęsiasi ir regis visai greitai užsibaigs su galutina del Turkijos katastrofa. Talkininkų armija po Bulgarijos vėliava jau stovi prie paties Konstantinopolio ir baigia veržties prie sostapilės. Bulgarai per dvi dieni su ugnia nupylė turkų miestus Chorlu ir Sarai, kur turkų kareivių sukrito užmuštų ir pakliuvo bulgarų nelaisvėn apie 40,000.

Bulgarai trimis eilėmis traukia į Konstantinopolę. Girdėtis, kad turkų sultanas jau ruošiasis pamesti sostapilę ir pabėgti Mažon Azijon. Kas tada atsitiks, nežinia. Gal būt kad pergalingi talkininkai (bulgarai, serbai, graikai ir juodkalniečiai) neis į sostapilę, nes sakoma, Europos valstijos atkalbinėja juos nuo to žingsnio, kadangi paimti desperacijon turkai miesėtonis iš keršto pirmiaus prieš inėjimo gali išpjauti visus europiečius, Konstantinopolės gyventojus.

Graikų armija jau įžengė į turkų didmiestį Saloniką. Tai baus turkams smūgis. Užėmę miestą, graikai suėmė visus turkų valdininkus „pašas“ ir indėjo kalėjiman. Bet iki graikai inėjo, pasirodė bausi betvarkė ir turkai išpjovė daugybę gyventojų, kurie buvo ne mahometonų tikejimo. Salonikuose graikai paėmė nelaisvėn apie 27,000 turkų.

Bulgarų armija spaudžiasi į Cataliją, tai yra skinasi kelią į Adrianopolį ir Konstantinopolį. Abu šitie didmiesčiai jau pavojuje ir turkai inpuola į didžiausią desperaciją. Turkų Šeik-Ul-Islam (vyriausias religijos galva) apskelbė šventąją karę prieš visus krikščionis. Šisai dalykas nužadino visą Europą, nesa gali iškilti bausis žmonių išskerdimas. Todel jau ir kitos šalys pradeda skubina rengti savo kariuomenes ir laivus, kad iškilus Balkanų dideliame konfliktui galėtų veikiai įsikišti.

SERBIJA. Kaip girdėtis, Turkija jau nusileidžia talkininkams ir kviečiasi Europos viešpatystes, kad pabūtų tarpininkėmis tarpe jos ir priešų. Ji sutiksianti ant bile išlygų, kad tik nebombarduotų sostapilės. Serbija tai išgirdusi pastatė išlygas, kad ji norinti atimti tris prieplaukas ant Adriatiko jūrų: Medua, Alessio ir Durazzo.

RUSIJA. Iš Peterburgo rašo, jogei valdžia sulaiškė visus kareivius, kuriems buvo laikas namo eit. Reiškia, jogei kareiviai yra ant gatavo į karę. Tas kaštuosią valdžiai šiuos kareivius užlaikiti daug milijonų dolerių; bet valdžia tą matanti reikalingu, kadangi ji spėjanti, jogei ant Balkanų iškils didelis daugelio šalių susidurimas, todel Rusijai juk nesmagu ramiai sėdėti.

Rusų diplomatai, kaip galėdami darbuojasi, kad tik jų kaimynai serbai gautų nuo Turkijos tris portus ant Adriatiko jūrių,

nes tada mat ir Rusijai būtų nauda.

AUSTRIJA. Iš Viennos, austrų sostapilės, rašo, jogei austrų valdžia jau pradėjo suokti Serbiją, kad jeigu talkininkai ir paveiks Turkiją, tai kad užgriebdami turkų teritorijas nelieštų šitų, kurios Austrijai priklausos. Tai viena. Antra — kviečia serbus prisidėti vokiečių „Zollvereinan“, tai yra priverstinon sandoron, kad Serbija visuomet su Austrija eis iš vieno. Serbija šitą kvietimą bet gi atmetusi.

VOKIETIJA. Kaizeris Vilhelmas sukviėtė visą karės tarybą ir nusprendė visą kariuomenę priuošti gatavai, jei reiktu, į karę. Vokietija stovinti išvien su Italija, kad Serbijos reikia neprileisti prie Adriatiko jūrių. Bet užtai kitos šalys Serbijai prijaucia. Todel čia ir galės kilti didelis nesutikimas Europoje. Pačios gi Balkanų tautelės, kurios taip pasekmingai suspaudė turkus, dabar nenori jokių Europos patarimų ir girdėti.

Pasmerkė pastebėtiną grafterių. Peterburge nuėjo kalėjiman ant trijų metų generolas Ogorovič, kuris taip atsižymėjo graftu, kad tapo pramintas „generolas naras“ ir jam panašaus valdžios pinigų grobiko dar net rusų istorija nėra mačiusi. Paveizdan, sykį jisai pristatančiam kareiviams maistą kontraktierui už druskos pūdą užrašė po 15 rublių, tuo tarpu ant rinkos visur galima buvo nupirkti pūdas po 1 rublį. Teismas surado Ogorovičiaus tiek papildytų vagysėjų, kad jas surašant pasidarė dvi didelės kningos.

Už nemoraliskus raštus. Berline pasmerkta 5-iems mėnesiams kalėjiman tūlas Bruno Šule, kuris labai daug esąs nemoraliskų raštų ir begėdiškų paveikslėlių išplatines. Bet jisai tą rieby amatą varęs Amerikoje, gyvendamas kur tén New Jersey. Todel Amerikos valdžiai reikalaujant, Šuleas ir tapo cypėn pasodintas.

Du žemės drebėjimai. Lapkričio 7. buvo du žemės drebėjimai, kurie vienas nuo kito buvo per tūkstantį mylių, vienok matomai iš vieno šaltinio paeina. Taip iš ryto po 8-nių čiela valandą purtė miestą San Juan, Nicaragua respublikoje; paskui už poros valandų pradėjo žemė drebėti ir purtėsi į pustrėčios valandos Alaskoje, apylinkėse Seward.

Žuvo du lakūnai. Helberstade, Vokietijoje, pulkininkas Altrichter išlėkė ant biplano, pasiėmęs pasažierių, tūlą inžinierių Meyerį. Vos iškilo orlaivis apie 60 pėdų, kaip staigu sustojo motoras ir biplanas nužė ant žemės, abu lakūnai negyvai užmušdamas. Su šitais žmonėmis jau bus 210 aviatorių, žuvusių pastarais dviem metais.

RINKIMAI Į DŪMĄ. Į Suvalkus, kaip matome, rinkikais išrinko nuo **Vilkaviškio** pavieto miestelėną, buvusį atstovą

Andrių Bulotą ir teisėją Stankuną. Nuo **Mariampolės** pavieto daktarą Kazį Grinių, nuo **Naumiesčio** daktarą Joną Staungaitį ir nuo **Kalvarijos** Gordoną. Visi jie lietuvių, o Gordonas žydas. Kalvarijoje kuningai irgi agitavo, kad rinkti valdininką pravoslavų Afonksį ir lenką aptiekorį Nezielomskį.

Visuose keturiuose lietuviškuose Suvalkų gub. pavietuose rinkikais išrinkti kuningų pastatyti žmonės. Už juos irgi kuningų smarkiai buvo agituojuama, ypač gi per pačius rinkimus, o Kalvarijoje pačioj rinkimų dienoj kuningas Aleksa, atlaikęs mišias, mišių rūbuose, prie-pat altoriaus pasakė kalbą, ragindamas rinkti „Šaltinio“ siūlomus kandidatus.

Kauno gub. Spalių 3. visuose pavietuose buvo žemvaldžių rinkimai rinkikų į gubernijos rinkimus. Iš 37 rinkikų, pakiluvusių į Kauną visi stambieji dvarponiai lenkai ir tik vienas nuo Telsių pavieto praėjo lietuvis kun. A. Juozapavičius, Varnių klebonas.

Parduodamas dvaras Miškiniai Ukmergės pav. arti Traupjų miestelio. Žemė esanti gera, gilus juodžemis. Gerai būtų jeigu lietuvių pasikubintų tą dvarą nupirkti.

Iševių reikaluose. Rusų laikraščiai rašo, kad per pastaruosius 6 mėnesius Amerikon neleist apie 500 lietuvių. Kodel taip buvo — nieko nepasakytą.

GIZAI, Vilkaviškio pav. Dabar Gižuose tokios naujienos: kas šventadienis pas raštine tie žmonės, kurie turi pirkę dvaro laukus, visi kalbasi apie tuos laukus nieko daugiau nē negirdėti, kiti net pliauskia, kad steigiamosios ūkio mokyklos komitetas atimsias bažnyčią ir iš bažnyčios padarysias gymnaziją ir t. p...

Jaujimo draugas. **KUPIŠKIS,** Ukm. ap. Pas mus labai pabrango darbininkai. Vasaros metu vyrams mokėjo po 1 rub. ir 150 kap., o moterims bent kiek mažiaus. Gelžkelio darbininkams mokama diena 80 kap. Darbininkai įvairiomis aplinkybėmis apsunkti meta gelžkelio darbą ir jieško kitur. Jų vieton gabenami iš Rusijos darbininkai, o čiabuvii naujų nebeprūma.

J. Medeikis. **RAGELIAI,** Zarasų pav. Rugsėjo 9. čia įvyko antras lietuvių vakaras. Radiškių sodžiaus jaunimas sulošė „Ekspropriatorius“. Ir šisai vakaras žmonių buvo apščiai aplankomas. Dalyvavo vien tik tai sodiečiai, bet tvarka buvo kuogeriausia, girtų suvis nebuvo.

VAIVADAI, Panev. pav. Šio kaimo vaikinai primušė vieną ūkininką, A. Maliauską, užtai, kad jisai prikalbinėjo skirstytis viensėdijomis. A. Malinauskas mušikus patraukė tieson. Kuomi tas viskas užsibaigs — nežinia. **D. M. PRELIAI,** Viteb. gub. Mūsų miesčiukas gana didelis, lietuvių taipgi yra nemaža, bet daugiausia sulenkėję, vadina save „Paliaki“. Klebonas — lietuvis, gyvulių gydytojas lietuvis, daugumas namų savininkų taip-gi lietuvių, nors ir užmiršę savo kalbą. Puikus bažnytinis choras buvusio vargonininko P. Bielūno rūpesčiu surengtas ir palaikomas dabartinio varg. P. Šukio. **Onutė.**

AKNYSTA, Ežerėnų pav. Šitas valsčius yra gana nedidelis: lietuvių truputį mažiau, negu latvių. Šio valsčiaus latviai daug kame atsilikę nuo savo brolių Kuršo latvių; juos apšvietimu, blaivumu beveik net lietuvių viršija. Yra užsilikęs ant antros tarnystės didžiuma latvių išrinktas viršaitis latvys Dekentas. Žmogus tai jau visai praužvęs degtinės tvane. Dabar tą patį Dekantą ir kitą lat

vį Dženį buvo išrinkę ingaliotiniams į Ežerėnus. Taip anais metais tą patį Dekantą, kaip laikraščiai rašė, net iš Ežerėnų, kaip meitėlių surišę parvežė. **C. D.**

PANEVĖZYS. Panevėžio kopyltėlė jau pabaigta statyti. Rugsėjo 8. buvo sumanę pašvęsti, bet leidimo negavo. Kopyltėlei vargonus paaukavo vyskupas, o altorių iš Naumiesčio senosios bažnyčios parvežė. Kopyltėlėn paskirtas kun. Macijauskis. Bažnyčios komitetas paskyrė 200 rub. kuningo būtui nusamdyti.

D. Mylėtojas. **UŽPALIAI,** Ukm. pav. Negirdėt čia jokių draugijų, nors pirmiau ir buvo „Saulės“ skyriaus mokykla ir kningynas. Nežinia, kur tas viskas dingo. Buvo nerėta isteigti Blaivybės skyrius ir net piningai tam reikalui buvo surinkti. Tačiau ligi šiol mes to skyriaus neturime, o kur tie sudėti piningai dingo mes irgi nežinome. Smuklių pilnas miestelis, net bjauru.

Skiauteris. **ALYTUS,** Sav. rėd. Buvo čia inkurta „Žiburio“ draugija, kuri turėjo savo kningynėlį, bet kningos buvo daugiausiai menko turinio, gal per tai mažai kas jas teskaitė. Siemet mūsų „Žiburys“ ir visai užgeso.

(„Liet. Ūkin.“)

RINKIMAI Į 4-tą DŪMĄ. **Šiauliuose,** Kauno gub. nuo miesto išrinktas pirklys Frenkelis.

Ežerėnuose, Kauno gub. iš darbininkų kurijos išrinkti: grafas Jonas Przedzieckis, Tamošius Zanas, Kvinto ir Kozielo-Poklevskis.

Suvalkų gub. į rinkikus išrinkti. Naumiestyje iš didžialaukių išrinkta: kun. **Strimavičius,** Slavikų klebonas, ir **Sniečkus,** Lestnistvos vaitas (kuningų šalininkas). Kun. Strimavičius gavo 262 balsu už ir 60 prieš, apie tiek ir Sniečkus. Vienas pirmievių kandidatas (Stankunas) gavo 120 renkamųjų balsų. Važiuojantiems Naumiestin ingaliotiniams ant tilto buvo dalinami lapeliai, patariantieji rinkti augščiau minėtuosius kandidatus. Prieš rinkimus buvo iškilmingos mišios, o po mišių rinkimams pritaikytas pamokslas. **J. Staungaitis.**

Mariampolėje, iš žemvaldžių išrinkti į Suvalkus: 1) kun. Striuoginys, 2) Kravelis Pov. Prielaukio kaim. Klebiškio v., 3) Lapinskas Jurg. Linmargio k. Mikališkio valšė., 4) Bielskus. Visi „Šaltinio“ kandidatai. Pirmievių kandidatai gavo trečdalį balsų, o šaltininiai du trečdaliu, nežūrint bausios kuningų agitacijos.

Mariampolės miestas išrinko į Suvalkus d-rą K. Grinių-Grinevičių, kuris gavo 354 balsus iš 441; klerikalų kandidatas kun. d-ras M. Gustaitis gavo tik 54 balsus.

Kuningas K. Šaulys, Žemaičių vyskupijos sekretorius, skelbja „Kur. Lit.“ (N230) laišku: to laik rašėjo žinia paduoda apie tai, jog Kauno bažnyčiose busią panaiškinti lenkiški giedojimai, o jų vietoje nuo spalio mėn. busią įvedami lietuviški, esą neteisings. Bus tik per spalio mėn. Katedroje giedamas lietuviškai ražančius ir tai 6-tą valandą iš ryto tarnaitėms.

Taip-pat buvo skelbama, jog Kauno seminarijoje, busią laikurios lekeijos išguldomos lietuvių kalba. Viskas ir čia links kaip ir seniau buvo rusų ir latinų kalbomis, be lenkų ir lietuvių kalbos išguldymo, taip-pat ir be homilėtikos ir katekizmo, kurie jau 40 metų, kaip yra vietinėmis kalbomis išguldomi.

RADVILŠKIS, Šiaulių p. Spalių 7. buvo naujai įsikūrusios Radvilškio skolinamai-tauposomos

kasos valdybos ir tarybos rinkimai. Į valdybą išrinkti: Č. Milvydas, J. Ertelis, A. Povylus. Kandidatai: K. Narmontas, P. Mačiukas. Į tarybą išrinkti: kun. Sarapas, P. Račkauskas, J. Botkevičius; kandidatas A. Vitkauskas. Nariai įrengėjai labai užsineresavę nauja įstaiga. Reik tikėtis, jog bankas greit pradės veikti.

PANEVĖŽYS. Prie „Aido“ draugijos susitvėrė artistų būrelis. Priguli apie 19 žmonių.

J—mingas.

UTENA, Ukmerg. pav. Spalių 2 ir 4 d. vietiniai artistai-mėgėjai vaidino Šiauliensko 5 v. trg. „Pilėnų kunigaikštis“. Vaidinamą pirmą kartą buvo patėmyta, kad dauguma klausytojų nesupranta vaidinamojo veikalo. Todėl spalio 4. buvo, prieš vaidinant, paaiškinta, kas tie kryžiečiai, ką jie Lietuvoje veikė ir tt. Bet tas paaiškinimas nepasiekė savo tikslo, kadangi kalbėtojas nesugebėjo pritraukti klausytojų domos, ir sodiečiai, kuriems tas paaiškinimas labiau buvo skirtas, mažai jo teklusė.

PETERBURGAS. Kasmetinis studentų vakaras buvo spalio 20. Paulovienės salė. Vaidinama „Pavasario auka“, puikus veikalas (vertimas iš vokiečių kalbos), paliečias lietuvių gyvenimą. Vaidino jaunasai vaidintojų būrelis.

J. El.

Del g. Miko Petrausko koncertų Lietuvoje. Sužinojome, jog g. M. Petrauskas Rusijos aplinkybų spiriamas turėjo pasišalinti iš Lietuvos ir todėl žadėtose Liepoje, Šiauliuose, Peterburge, Odesoje ir kitur koncertuose dalyvauti negalėjo.

K.

Senovės kapai. Archeologas Vandalinas Šukevičius rašo „Kur. Lit.“ (N230) užtikęs senovėje degintų kūnų liekanas Načioje. Ikišiol niekas Lietuvoje tokių iškasimų nėra radęs. Archeologų tvirtinimas, jog kūnų deginimas prasidėjo jau žmonėms nauji (metalus) bevertojant, tokiu radimu gali būti panaikintas, nes aiškiai rodo, jog Lietuvoje kūnai buvo deginami prieš pradėsiat žmonių bronzą vartojus.

Miko Petrausko suėmimas. Atvykus g. M. Petrauskui Tilžėn, nežinia už ką ir delko jis liko suareštuotas. Peržiūrėjus rastus dokumentus (g. M. P. turėjęs amerikoniškus dokumentus) policija jį paleido. Žingeidų būty patirti, už ką ir kodėl g. M. P. buvo suimtas?

K.

Iš Lietuvių Mokslo Draugijos. Rugsėjo mėn. Draugijon naujai įstojo: vald. Bol. Stankevičius iš Vilniaus, teisėjas Vincas Kudirka, adv. B. Friedmann'as iš Panevėžio ir kun. Aleksandras Skripkus iš Chicago's. Tą pat mėnesį užsimokėjo: J. Raupis, kun. M. Stasiulionis, d-ras K. Jokantas, V. Kudirka, B. Friedmann'as, kun. A. Skripkus po 5 r.; Jonas Yčas — 6r., inž. J. Skripkus, Angulis-Augulevičius ir B. Stankevičius — po 3 rub.

Draugijai padovanojo: **I. knygynas:** „Žiburio“ draugija — 63 veik. (103 tom.); prof. Ed. Volteris — 27 (32); Matilda Oliakienė — 11 (92); d-ras K. Grinius — 18 (30); P. Gaidelionis — 10; K. Alyta — 7; K. Rucevičius — 6; J. Elisonas — 4; K. Būga — 3; kn. J. Uogintas — 2, P. Kriaučiūnas — 1 (21); A. Vaičkus — 1 (2); Museum kraljevstvi Ceskeho, „Rygos Naujienos“, „Laisvės“ spaustuvė, „Naša Niva“ ir „Šaltinio“ red. — po 1.

II. Archivan: „Aušrinės“ redakcija: 5,645 patarles, 1,414 dainų, 186 pasakas, 1795 mįslis, 161

tautosmediecinis ir daug kitos folkloro medegos; M. Adamavičius — laiška 1832 m.; Ed. Volteris — kun. A. Burbos laiška; d-ras Grinius — „Šviesos“ ir kitus dokumentus; J. Elisonas — rankraštį latynų kalba; D. Šidlauskas — Bilūno laiška; „Liet. Žinių“ red. — protestus delei pilies kalno; d-ras Basanavičius — jubilėjaus pasveikinimus; K. Alyta — senov. rankraštį; X. Y. — rankraštinių laikraštį „Rytų Aušrelė“ n. 1; J. Jablonskis — L. Ivinskio rankraštį; Gabr. Petkevičaitė — senov. rankraštį lenkų kalba.

III. Muzėjun: M. Adamavičius — 3 sid. piningus; Z. Puidokas — sid. rublį 1810 m.; M. Markevičius — žalvario spiralį iš Margalio kalno Pūnioje; Jok. Poziemskis — sen. akmens formą papuošalam lieti; kun. J. Stakauskas — 15 sen. piningų; d-ras J. Jarašius — 4 pin.; kun. A. Vaitiekūnas — 2 liet. pingu ir medin. stovylėlę; kun. S. Sarapas — 5 sen. piningus; A. Žmuidzinavičius — 3 paveikslėlius; kun. S. Žižys — suakmen. pušies gabalą; J. Sandeckas — 6 sen. piningus; d-ras J. Basanavičius — titnago kirvi, 3 bulgarų marškinius, 2 kelnes, 1 pančekas, 11 abrusų, 6 skepetaites, 2 paveikslu.

Visiems dovanotojams taria ačiū **L. M. Draugijos Komitetas.**

VILNIUS. Lietuvių artistų bendrovė. Lietuvių teatras nestovi ant vietos, bet vis daugiau ir daugiau specializuojasi. Labiau prisilavinusiųjų vaidintojų kuopelėse jau nepatenkina kampininkavimas prie įvairių lietuvių draugijų; tos kuopelės kaskart vis žengia prie savitovės gyvenimo. Štai ir Vilniuje šiemet tapo inkurta visai savitovi vaidintojų bendrovė (polnojo tovarišestvo), kuri pasivadino „Vilniaus Lietuvių Dramos Artistų Bendrovė“. Jos įstatai jau notaro paliūdyti ir spalio 11 dieną įrašyti Vilniaus Miesto Valdyboje į bendrovių registrą.

Direktorium yra K. Alyta, vice-direktorium — M. Sleževičius, išdininku — A. Rucevičius ir sekretorium — J. Strazdas; direkėja režisieriais pasikvietė M. Sleževičių ir L. Girą.

GRIVA, Kuršo gub. Spalio 7. buvo lietuvių vakaras. Vaidino „Neatmezgamą mazgą“ ir „Kurčią žentą“. Po vaidinimo buvo dainos, šokiai, žaislai ir tt. Vaidinimas ir dainos nusisekė vidutiniškai. Lietuviškų beveik visai nebuvo, daugiausia šoko „valcus“. Laikė šokių kalbėjo daugiausia „po polekiemu“.

Lankos Dobilukas. („Liet. Žin.“)

Iš Lietuvių Dailės Draugijos. Pagaliaus „Lietuvių Kryžių Albumas“ yra jau paimtas iš spaustuvės ir išsiuntinėjamas visais užsisiakusiems, taip pat ir L. Dailės Draugijos nariams, užsimokėju siems 1911 metų nario mokesnį. „Lietuvių Kryžių“ visas išleidimas yra sukrautas Lietuvių Dailės Draugijos būste (Vlnius, Zavalna g. 15—11). Tęn ir reikia kreipties, norint tas Albumas gauti. Taip pat „Kryžių Albumą“ galima gauti ir visuose knygynuose. **Liet. D. Dr. Valdyba.**

VILNIUS. Laikraščio parduasa. „K. L.“ rašo, kad Peterburgo žydų būrio laidžiamąjį Vilniuje rusų dienraštį „Sieviero-Zapadnyj Golos“ nusipirkęs dabar redaktorius ir leidėjas kapeikinio rusų dienraščio „Naša „Kopeika““, „Siev. Zap. Golos“ eisiąs ir toliau.

Del Bunimavičiaus nusiūdymo. Jau rašėme, kad Vilniuje nusiū-

vė didelės knygų leidimo ir pardavimo bendrovės „Lektor“ direktorius Bunimavičius. Nusiūsoves jis del to, kad prakišes biržoje, kaip rašo Vilniaus laikraščiai, labai didelius piningus. Jo skoloms atlyginti neužteksią jo turto, nes „Lektorius“ esąs išskolines įvairioms kitoms firmoms apie pusantro milijono rublių. Peterburgo „Lektoriaus“ skyriuje gavo žinią, kad vilniškis tos bendrovės skyrius laikinai nustojes veikti.

ŠIAULIAI. „Ochranos“ isakymu suimtas čia rugsėjo 28. Šiaulių advokatas K. Venelauskis spalių 1. paleistas.

Kauno gub. mokesčiai. Pernai metais pirmą kartą ėmė mokesčius nuo nejudomojo turto iš miestų ir miestelių gyventojų. Iš viso Kauno gubernijos miestų ir miestelių gyventojai išmokėjo to naujo mokesčio 36,027 rub.

Kauno miestas	2,248 r.
Kauno apskritis	3,680 "
Ukmergės	4,849 "
Ežerėnų	3,657 "
Panevėžio	4,751 "
Raseinų	4,806 "
Telsių	4,849 "
Šiaulių	7,187 "

RODUNIA, Lydos apskr. Čia lenkai lietuvius vis dar užpuldinėja. Spalių 4. Antanas Stračinskas iš Pelasos sodžiaus buvo Rodynios miestelyj su reikalais. Jau buvo sutemę, kada Stračinskas ruošėsi grįžti namon. Bestovint jam prie vežimo, atbėgo keli lenkai (V. A., J. A., A. Š. ir kiti). V. A. suriko: muškite, šitas lietuvis! Tan žodin lenkai pradėjo akmenais svaidyti. Vienu akmeni perkirto Stračinsko veidą, kitu pataikė krūtinėn; gal būtų ir užmušę, jeigu nebūtų tuoj už kampo užsiglaudęs. Kaž-kas šukterėjo: visiems lietuviams taip bus. Stračinskas išėmė daktaro paliūdimą ir padavė mušėikas teisman.

Naujų mokytojų seminarija. Švietimo ministeris pranešė Vilniaus mokslo apygardos globėjui, kad būtina esą reikalinga inkurti mokytojų seminariją Borisovo mieste, Minsko gub. („Viltis“)

ŠVĖKŠNA, Res. apskr. Rugsėjo 6. Beinoriškių sodžiujė girtas P. V. grįždamas namo iš švėkšnos, užėjo pas savo prietelį Dauksaičių sodžiujė. Juodu prietelystėn suvedė degtinė. Užtat abu ją ir mylėjo labiau, negu patį save. Tą dieną pas J. M. buvo talka — mašina kūlė. P. R. šoko leisti rugių pėdus. Beregint su pėdais inbrukė savo dešinę ranką lig alkūnės. Ranką sutrupino. Ligonį išlaikė švėkšnoje prie gydytojo tris dienas, išvežė Klaipėdon. Tęn rugsėjo 10. nupjovė jam ranką, po ko P. R. tuoj numirė. Taip, tai, per degtinę žuvo jaunas ir tvirtas apie 35 metus vyras! Nabašninkas paliko pačią su dviem vaikais ir mažą gaspadorystę.

RODUNIA, Lydos pav. Gazeta „Siev. Zap. Žin“ praneša, kad šiomis dienomis Vilniaus gubernatoriaus valdininkas tyrinėjes apie buvusias Rodunios bažnyčioje muštynes. Sako, kad keletas žmonių (lenkų) busią patraukta teisman už lietuvių mušimą.

Pas mariavitus. Lodziaus-Pabanicų maravitų parapijos dvasiškis (kunigas) Jačinovskis pranešė gubernijos valdžiai, kad del išvažiavimo užrubežin paliuosnotų jį nuo klebono pareigų pildymo ir vienkart pranešė, kad išstoją iš mariavitų sektos, kuri jam nusibodusi.

(„Žemdirbys“)

RINKIMAI 4-jon DŪMON.

Suavalkai. Rinkikais didžiažemiam išrinko kuningą džiakoną Simonaitį (lietuvi) ir kuningą Šečsnavičių. Tad lietuviai katalikai netikėtai laimėjo vieną balsą.

Kalvarija. Išrinkta į Suvalkus Kriokialaukio klebonas kuningas Dailidė ir Petras Mėšlius — „Šaltinio“ kandidatai.

Naumiestis. Didžiažemiam išrinko kuningą Strimavičių ir vaitą Sniečkų. Žydų balsais miestas išrinko daktarą Staugaitį.

Mariampolė. Išrinkta visi katalikų pastatyti kandidatai: Vincentas Bielskus, Povilas Krūvelis, kun. Juozapas Sriuogins ir Jurgis Lapinskas.

Nuo Mariampolės miesto išrinktas žydų balsais daktaras Grinius. Krikščionių kandidatas buvo kun. dr. Gustaitis.

Vilkaviškis. Didžiažemiam išrinko kun. Jurgį Narjaušką ir teisėją Andziulį. Žydai išrinko nuo miesto Andrių Bulotą ir teisėją Stankūną. Krikščionis buvo pastatę savo kandidatus, bet žydai apgalėjo.

Seinai. Didžiažemiam rinkikais Suvalkuosna išrinko kuningą Juozapą Laukaitį, Liepalingio kleboną ir kuningą Vincentą Jurgilą, Metelių kleboną; miestas — matininką Dušnickį (žydą). („Šaltinis“)

IŠ LATVIJOS.

Ryga. Miesto darbo kontora. Rugsėjo mėn. iš darbadavių pusės inplaukė 932 reikalavimų (353 vyrų ir 579 moterų), o iš darbo įieškotojų pusės buvo 1334 reikalavimai (644 vyrai ir 691 moteris).

Nubausta redaktorius. Laikraščio „Neuer Baltischer Buscharbeit“ redaktorius administratiuškū būdu nubaustas vienu mėnesiu arešto.

Keljauninkai apie pasaulį. Iš Mintaujos atvyksta francūzai keliauninkai, keliaują aplink pasaulį, pp. Marten (vyras su žmona). Jų kelionė prasidėjo balandžio 23. 1907 m. iš Paryžiaus, už kurią pažadėta 200 tūkstančių rublių premijos nuo geografiško instituto vardo ir teisės pagal sąlygas ligi balandžio 23. 1922 metų, tai yra 15 metų. Kelias, kurį jie turi pėsti praeiti 15,000 varstų. Toje kelionėje išpradžią dalyvavo 22 francūzu, bet iš jų dabartiniame laike pasiliko tik 8 žmonės, nes 13 peržengė sąlygas, o vienas buvo Abissinijoje užmuštas. Dabar p. Margen apėjo visus žymesnius Europos miestus, visą Afriką, Pietinę Aziją ir kai kuriuos žymesnius Rusijos miestus. Iš Rygos keliauninkai trauks Peterburgan. Jų kelionė baigsis Australijoje. Keliauninkai, svarbjausiu būdu, pragyvena pardavinėjimu atviručių.

Rudens šventė Latvių apšvietos draugijai davė gryno pelno 800 rublių.

Rygos latvių labdarinigoji Draugija gyvuoja jau 43 metai, užlaiko keturklasę mokyklą, beturčiams prieglaudą ir kitas įstaigas. Savo įstaigų užlaikymui dr. ja praėjusiais metais išaikvojo 16,000 rublių.

Demonstracija ant kapinių. Laikė laidotuvių, administratiuškai išsiųstos iš Rygos „Fenikso“ darbininko žmonos, ant katalikų kapinių didelė darbininkų minia mėgino padaryti demonstraciją, bet įsikūšo policija ir kai kuriuos snareštavo. Policija paliepė taip gi nimiti raudonus kaspynus nuo vainikų.

1905 metų atbalsiai. Livžemės gubernijinin kalėjiman uždarytas atvežtas iš Galdino apskrities Kriš Dreiman, 32 metų. Kaltinamas už dalyvavimą 1905 metų judėjime. Jis išvažiavo užsienin, neseniai pagrįžo ir buvo sulaukytas. Bylą bus nagrinėta dabartinėje kariskojo teismo sesijoje, Rygoje.

(„Rygos Naujienos“)

Kratos, anot „Dz. V.“, buvo padarytos spalių 6 d. prie Šaltinio g. N3355 pas nekurias ypatus. Konfiskuota laiška.

Rygos miesto ineigos ir išlaidos. Per 1911 m. ineigos turėjo 11,201,286 rubl. 52 kap., išlaidų gi 10,582,747 rub. 85 kap., atliko 618,538 rub. 67 kap.

Latvininkų organas „Latvija“ nuo 1 spalių pradėjo išeiti rytais.

Nauji kapeikiniai laikraščiai. Neseniai laikraščiuose tilpo žinia, kad ketinama išleidinėti Rygoje tris latvių kalboje kapeikiniai laikraščiai.

Rinkimai atstovų į V. Dūmą miesto paskirti 18 spalių. Bus renkami 2 atstovai: nuo I. kurijos peršamas vokietyš Stieiskas ir latvis Zalit, nuo antrosios advok. Mansirova, Kadėtas, — pastorius Yrbė spalietis ir Prėdkalnis soc.-demokratas.

LIEPOJUS. Seniausioji Liepojaus draugija **Lietuvių Savyšelpo** įvedė senai pageidaujamaį atmainą: suorganizavo chorą, kuris puoš vakarus dailiomis dainomis. Iš to reikia pasidžiaugti liepojiškiams ir vakarų rengėjus pasveikinti. **Senas Liepojetis.** „Rygos Garsas“)

Iš Amerikos.

Roosevelto laukia į teismą. Milwaukee, Wis. vietinis teismas atidėjo ant vienos savaitės bylą apie John Schrank, kuris buvo pasikėsinęs nušauti kandidatą į prezidentus, pulk. Roosevelta. Teismas laukia, kad patsai Rooseveltas į teismą pribūtų, laiko turėdamas, ir papasakotų, kaip į jį šovė. Vadinasi, jisai bus liūdininkas prieš savo kaltininką.

Ką veiks Taftas? Kaip žinome, nuo kovo 4-tos p. Taftas jau užleis prezidento krėslą Wilsonui, o patsai turės imtis kokio amato. Dabar jis patsai pasisakė, kad grįšias į Cineinnati ir vėl užsiimsias advokatūra.

Am. Darbo Federacija nudžiugo. American Federation of Labor apskelbė pasidžiaugimą ir didelį pagyrimą Washingtono Augščiausiam Teismui, kuris neseniai taip perkeitė taisykles, jogei jokis teismas nebegalės savo valia išduoti drausmių (pagarsėjusių „injunction“), kurios būdavo vartojama priešais darbo organizacijas. Dabar pirma tokių drausmių, teismai turės su pačiomis organizacijomis pasiteirauti.

Socialistas Majoras. Canton miestelyj (Ohio) tapo išrinktas miesto majoras socialistas Harry Schilling. Jisai gavo viršų ant demokratų kandidato A. Trumbull.

Spėja, kad paleistuviai užmušė. Netoli Bridgeport, Conn., priemiestyje Georgetown darbininkai eidami į darbą pamatė fabriko prūde kysant lavono kojas. Ištraukus rasta nežinomos moteriškės lavonas, su škapleriais ant kaklo. Lavonas visas buvo subdytas itališkū šiletu. Spėjama, kad tai buvo tokia mergina,

kurią paleistuviai užmušė. norėdami ją pašalinti, kaip valdžios liūdininkę. Mat dabar čia yra didelė byla priešais paleistuvių namus. Neseniai rado užmuštą kitą tokią merginą, vardu Bruno.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Brooklyn'as irgi sujudo; ši rudeni jau turėjom keletą gerų vakarėlių-vaidinimų. Štai lapkričio 2. dar pastatė Central Brooklyn Choras: Dubois'o Kantatą „Septyni žodžiai“ ir jau žinomą M. Petrausko operetę „Kaminkrėtis ir Malūnininkas“. Kiek jau kart buvo lošta įvairūs veikalai, bet dar neteko matyti kad kas būtų parašęs kiek sveikesnę kritiką į laikraščius; lyg rodos tas būtų visai pašalinis dalykas. Dabar daleiskite man išreikšti savo patėmėjimus ir pažvalgas link mūsų lošimų. Mums rodos, kad teatrai turi ytin svarbją intekmę ant mūsų liaudies būdo: pripraitina prie geresnės tvarkos ir sulauko nuo tuščių perleidžiamų valandų, prie kokių nors netikusių lošų. Jei taip, tad kad ir pats lošimas būtų pavyzdingas ir užimantis; kad publikai nereiktų snausti. Kad lošimas būtų pavyzdingas, turi būt aktorai, netik išsilavinę, bet ir suprantantįs savo roles. Mūsų laikraščiuose (išskyrus „Lietuvą“) beveik nieko nerašoma apie lošimą; o jei kas rašoma, tai tik trumpa korespondencija.

Niekados aktorai negaudami viešos kritikos negali daugel ko apie savę suprasti. Užtat taip ir einasi pas mus: lošiama tik kad lošti. Dabar grįšiu prie viršminėto vakaro. Mums nesvarbu kiek buvo publikos ir ar daug liko pelno; tap-pat nesvarbu, kieno nuda buvo rengiamas tas vakaras. Mums svarbu tas: kaip tas lošimas tą vakarą buvo atliktas. Visų pirm, pasikėlus uždangai, metėsi akysna nemažas pulkiskas jaunuomenės; tai Central Brooklyn Choras. Prasidėjo „Kantata“.

Nesuprantant žodžių ir nemačius libreto, sunku pasakyti jos turinį; turbūt dvasiškos intalpos. Sopranas—E. Mikulitė turi neblogą balsą; jeigu ko stokavo, tai jausmingumo. Mat neužtenka turėti balsą, bet reikia jį mokėti ir valdyti. Visgi galima tikėtis, kad p-lė Mikulitė su laiku bus gana gera solistė. Tenoras — P. Rimkus, sugiedoję šį-kart galima sakyti gerai; gaila tik, kad turi silpną balsą; nors ir lyriškai tenoras, bet visgi silpnas. Baritonas — A. P. Kvederas, turi gana stiprų balsą ir sugiedoję vietomis visai gerai; vietomis kiek silpniau, nes perplačiai užimdams balsas nustoja prigimto švelnumo.

Antrame „kantatos“ žodyje tenoras ir baritonas turėjo trumpą duetą, kuris labai gražiai nusisekė. Giedant solistams galūnėse užtraukdavo choras; pirmame žodyje muzikė labai dramatuota, ir todėl choras nesugiedoję gerai; išėjo koki tai disharmonija. Penktas žodis ir šeštas taip-pat nelabai chorui tepavyko; bet užtat II, III, IV. ir VIII. gerai; čia choras sugiedoję sutartinai ir pilna harmonija išėjo jausmingai ir gražiai. Orkestracija, sutaisyta M. Petrausko, darė gan malonų įspūdį. Melodija daugias liūdną, bažnytinė; bet žavėjančiai graži.

Tiek apie „Kantatą“, iš kurios yra keliolika smotelių gražios muzikės, kurioje galima pasigrozėti.

Antra vakarė dalis, tai jau visiems žinoma operetė „Kaminakrėtis ir Malūnininkas“. Apie muzikališką operetės dalį jau daugel kartų buvo rašyta ir ši kart gal nebiliau atliktą, diriguojant p. Strumskiui. Čia tik mums svarbu pats lošimas minėto veikalo. Pasikėlus uždangai ant scenos išėjo P. Rimkus — Prano rolėje. Reikia žinoti, kad Pranas buvo įsimylėjęs i malūnininko dukterį, Teklytę, ir tėvams nesant taikoje gyvenant, negalėjo jos vesti. Čia gi ant scenos tokį ir turėjo perstatyti. p. Rimkus išėjo visai kuo kitu; iš įsimylėjusio jaunikačio išrodė kokiū tai automatišku betikslu; kalba taip tyliai, rodos tik sau lošia; net ir tada, kada sinnėta jai širdingus dūsavimus, taip besąmoningai elgėsi, kad žiūrint iš publikos net graudu darosi už tokį lošėją. O aktorius turi žinoti, kad jis perstatyto tą asmenį, kurio rolėje jis esti. Dainavimas p. Rimkui nusisekė gerai. Pasigirdo užimas, ir kulvartomis išsiritu Sabukas, kurio rolėje buvo p. Bukšnaitis. Čia vėl kontrastas. Pranas neparodė jokios nuostabos; matomai ir rolės nemokėta, ir nežinota ką veikti. Kalbant Sabukui su juomi, Pranas sau švaistėsi po sceną lazda sukdamas ir kišenėje ranką laikydamas, tartum kad ten ne prie jo priklausio tas viskas. Keista, rodos žmogus ir dalyvauja šen bei ten, bet čia neparodė nė elementariško supratimo. Sabukas gi visą laiką lošė gerai, tik vietomis pridėjo biskį per daug komizmo, taip pat neperpuikiausiai išrodė, kada dainuodamas apie savo gyvenimą per daug i publiką viską taikė, išrodė, lyg deklamuoja. (Mums rodos, kad šis užmetimas nevietoj; juk i ką jis tada galėjo žiūrėti? Red.) Petronėlė, Malūnininko tarnaitė (O. Kulbokintė) sulošė silpnokai; gal delto, kad turbūt pirmu kart ant scenos. Kurčioji Barbora, P. Karčiauskiutė lošė kiek geriau, tik stoka judėjimų nedarė taip gyvo išpūdzio. Blogai ir tas, kada išbėgo su slūtomis prie Sabuko, čia buvo tiesiog ilga pauza, o kaip išpuolė, tai ir galo nebebuvo, vaikėsi, gaminėjosi po sceną ir toks jų pasielgimas labai sugadino gerą lošimą. Piklius — Malūnininkas, — A. P. Kvederas. Stovyla, grimiravimas ir išėjimas iškart padarė gan gerą vaizdą; bet juo tolyn, tuo viskas pradėjo keistis; pasirodė, kad p. Kv. tinka tik komiškose ir gal girtuoklių rolėse, tik ne senų ir rimtų žmonių. Jei ne tas kraipymasis, spardymasis, gal ir būtų kas geresnio išėjė; be to dar ir rolės nemokėta; tad viskas kaip susidėjo tai biskį ir sugadino. Reikia patėmyti Pikliaus juokas, kuris buvo taikomas visur; reikia ar ne. Taigi Piklius buvo ne savo rolėje. Juk negalima dailėisti, kad senas žmogus raitytusi, šokinėtu kaip komedijantas ir viskame būtų taip vaikiškas. Gratas—Kaminakrėtis: K. Kriaučiūnas buvo savo rolėje; nors tai nepirma kart lošė tą rolę, bet visgi išėina kaip reikiant. Šį kartą irgi buvo geras girtuoklio tipas, ir gerai savo užduotį atliko. Choras už scenos sudainavo: „Po kalnelį vaikščiodama“, taip gražiai, kad geriau ir nereikia; chorvedžiu buvo A. P. Kvederas. Šokiai ant scenos ir dainos nusisekė gerai, ypač dainos turėjo gerą skambėjimą.

Abelnai įmant, „Kaminakrėtis“ šį kart išėjo rodos silpniau, negu

pora sykių pirmiau teko matyti. Dar viena pastaba. Aktoriai turėtų imti tik tokias roles, kuriose iš jauciais savais esą, nes kitaip iš teatro, iš tos dailės tribunos išėina koks tai mišinys.

Tikime, kad ir „Central Brooklyn Choro“ aktoriai kita syk geriau pasistengs susitvarkyti. Dar žodelis visuomenei. Labai nesmagu darosi, kad mūsų spēkos skaldosi. Tą pat vakarą koki ten „Brooklyn'o Jaunuomenė“ turėjo savo „balių“ ir tokiu būdu visgi virš minėtam vakarui užkenkė. Mēs geriau ypatingus ginčus atidėkim i šalį ir nors kartą pažiūrėkime i dailę rimtu protu. Nors jau „V. L.“ yra plačiai rašiusi, kad pas mus dailė bjauriai išnaudojama ypatingiems visokių draugystėlių tikslams, bet nebus pro šalį dar priminti, kad ir šį rudenį Brooklyn'e, tai tikra teatrų epidemija. Visi lošia, kam tik kas pasipina. Ar tai manote, kad tas daroma mūsų dailės pakėlimui? Visai ne! Tai pasipiniginavimui įvairių draugystėlių, tai alinimas visuomenės ir skaldymas tų pačių menkėjų spēkų ir net užbėgimas kelio teatrališkomis grupoms.

Sc. M.

LAWRENCE, MASS.

Subatoje, 19 d. spalio, po pietu, lietuvis Jonas Smolskis užsimokėjęs Lietuvių kooperacijos krautuvių keletą dolerių už išimtą sau ir šeimynai valgi užėjo smūklėn išsigerti alaus (prie Lawrence ir Elm g-vių). Smūklėje susivaidijo keletas jaunų airių. Bet savininkas juos išvarė gatvėn. J. Smolskis taip pat išėjo oran. Tuom kartu airiai su akmenais jį užpuolė ir primušė, taip kad ant rytojaus (20 d. spalio) 5½ val. vakare ligoninėje nuveztas persiskyrė su šiūm svietu.

J. Smolskis buvo 27 metų amžiaus, vedęs. Paliko moterį 26 metų su vaikiu 17 mėnesių. A. a. J. Sm. pragyveno Amerikoje 8 metus. Paėjo iš Vilniaus gubern. valsė. Butrimonių, par. Pivošiūnų, sodž. Skraičių. Keturi metai kai vedęs. Dirbo Arlingtono audinėje. Taip kaip nabašninkas buvo veikiančiu nariu IWW. unijos ir prigulejo prie jos iki pat mirties, tāt lietuvių skyriaus IWW. unijos sekretoriaus gerb. Z. Pekarskio rūpesniu tapo paimta laidojimo reikalai unijon, kuri greitu laiku surinko nemaža skatikėlių, susėlpė našlė ir pripirko nemaža vainikų, būtent, laidojant buvo pagamintas raudonas kvietkas, kurį sąnarys galėjo ingyti tik už 10c., tokiu būdu susirinko \$59.95 kuriuos pavedė našlei. Vainikų buvo nupirkta už \$95: 8 nuo I. W. W. — gyvų gėlių, vienas metalinis; Arlingtono audėjų už surinktus \$27 nupirkta: už \$10 gyvų gėlių ir už \$5 metalinis, likusius — \$12 atiduota našlei. Apart to našlei dar surinkta: gerb. Pekarskio \$17.25, J. Baušos \$11.24 ir 27 d. spalio Jul. Kvaraciejaus vestuvėse \$5.85. Manoma, kad moteris ir paskiaus gaus vis pašalpą nuo IWW., nesa nabašninkas nebuves amatninkas, tik paprastas audėjas ir užtat nedaugel ten uždirbdavęs: užtekdavo tik juodai dienai pragyventi.

Nabašninką laidoji subatoje, 26 d. spalio. Laidotuvėse dalyvavo beveik visi IWW. sąnariai. Tik policija nedavė griežti orkestrai ir miniai gatvėmis marsuoti. Viskas, ką galima buvo eiti šaligatviais.

Du žmogžūdzius policijai pasisekė sugauti. Dabar jie paluosuoti; užsistatė tik kancijas po \$5.000.

Beje. Bus dar žingeidu paminė-

ti. Pirm laidotuvių buvo IWW. atspausiti gėdulių lapeliai, kartu kviečianti dalyvauti darbininkus laidotuvėse. Ant Short ir Elm gatvių benešiojant tuos gėdulių lapelius IWW. sekretoriui lietuvių skyriaus suareštavo jį policijantas, ir teisme likosi nubaustas 5 dol. Įskundė jį policijai lietuvis krautuvninkas, sulenkėjęs, J. Zajanczkowskis, kuris tik iš vienu lietuvių ir tesinaudoja.

Nedėlioį, 27-tą spalio Hibernian Salėje buvo lietuvių vakaras. Rengė jį J. Krivas ir M. Paulukaitis. Vakaras žmonėse paliko smagu išpūdį. Nes kaip toks veikalėlis, kaip Adomas ir Jieva ir dar su dainomis ir p-no J. Krivo muzikalai ir humoristieji dalykėliai atlikti rūpestingai davė žmoniems sočiai pasijuokti, pasigėrėti ir išgirsti ką lietuviai gali nuveikti. „Adomą ir Jieva“ vaidino: S. Petrukevičius ir p-lė Simanionytė; dvarponį — Čulada. Pabaigoje dar M. Paulukaičio sumokytas choras (labai gaila: mažutėlis — apie 15 narių!) padainavo keletą dainėlių.

Publikos buvo prisirinkę apie 400. Būt labai gerai, kad tokių vakarų sulauktume kuodaugiau sia.

D.

NEWARK, N. J.

Spalnio 23. vietinė socialistų kuopa parengė prakalbas, i kurias parkvietė L. Pruseiką iš So. Bostono. Žolynui atidarius susirinkimą ir prižadėjus, jogei visi socializmo klausimai bus išaiškinti, išėjo Pruseika kalbėti. Atkalbėjo papeikos poterių Taftui, Wilsonui ir Roosveltui. Paskiaus suraginęs balsuoti už Debsą, užbaigė prakalbas be jokių didelių prajovų. Tas kalbėtojas čia nors nesiterliojo su religija, kaip kiti būdavo, tai nebuvo ir triukšmo. Papeiktinas tik salės gaspadorius (Sv. Jurgio Dr-jos), kad laike kalbos leido kam ten už sienos su chorų giedot. Koks ten kalbėtojas nebūtų, visgi reikia paguodoti bent estrada.

Ant rytojaus spalnio 24. toje pačioje vietoje surengė prakalbas lietuviški demokratai. Atidarė prakalbas p. V. Ambrozevičius ir nurodinėjo, kaip geri esą demokratai. Čia kaip visados su savo dvylikiu išlindo tūlas p. Dobinis, kurisai vietoj ar ne vietoj sprandė savo klausimus. p. Ambrozevičius sustabdė Dobinį ir perstatė kalbėti p. V. Leščinską. Tas ragino eit i vakarinę mokyklą ir skubinties ingyti ukėsystė. Potam vėl kalbėjo p. Ambrozevičius. Ragino rašytis i demokratų klubą ir balsuoti už demokratus. Ant galo pasakė, kad eitų i apačią, nes ten esą išsigerti... Vietinis socialistų kuopos šulas dar emė barties su vakarinės mokyklos mokytojūm, p. Leščinsku, kam šis girdi atvedęs ant demokratų prakalbų mergaites. Mat esą valia tik ant socialistų prakalbų merginoms vaikščioti, o ant demokratų šinkštu negalima. Taip jų laisvė suprantama...

K. V. Podžiūnas.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Čia lietuvių yra diktas būrelis, išsimėtę po visą Brooklyną. Turi suorganizavęs D. L. K. Mindaugio pašalpinę dr-stę. Taipgi dabar susitvėrė choras, kuris mokinas dainuoti. Minėtoji draugystė rūpinasi ir politika. Laikydavo susirinkimus po Nr. 650—3rd ave., o dabar persikėlė J. Bulotos svetainėn, 3rd ave. ir 28 th str. Tik ne labai kur toli nubėgo, nes jau pradeda skūsties, kad merginos „baderiuoja“ susirinkusius narius... Nuo Šėžos buvo pabėgusi

iš salės draugystė delto, kad jis laisvas žmogus.

Spalnio 31. Williamsburgo socialistų kuopa parengė čia prakalbas. Pribuvo du kalbėtojai: Šukys ir Purvis. Pirmasis labai gailingai kalbėjo ir nurodė, kaip nereikalingi yra Amerikoje nei demokratai nei republikonai. Liepė balsuoti už socialistus. (Kalbėtojas vargiai pagalvojo: ar yra čia salėje bent vienas pilietis, kuris gali balsuoti!) Purvis savo kalboje taip jau užrašė dekretą, kad išnyks Amerikoje viskas, tik socialistai pasiliks. Da pasakė, kad Amerikos valdžia areštuojanti lietuvius, jeigu tie giedosią savo tautos hymną: „Lietuva, tėvynė mūsų“. Iš kur jis tokį stebūklą iškasė, niekam nežinoma.

Po prakalbų buvo šaukta, kas norite suorganizuoti socialistų kuopą — pakelkit rankas! Pakėlė apie 16 rankų. Taigi ir tapo So. Brooklyn'e sutvėta socialistų kuopa. Ant galo dar Šukys prašė, kad per laikraščius nekritikuoti.

Republikonas Macijauskas.

PHILADELPHIA, PA.

„V. L.“ N44, p. Šundaktarių Priešas klaidingai rašo, būk „Lietuvių Jaunimo Apšvietos Klubas“ delei to neįvyko, kad p. Gri-nius neatsilankė. Po teisybei delto neįvyko, kad buvo stoka tam pritarėjų. Mat nevisiem yra lygiai brangi apšvieta. Pirman susirinkiman atsilankė 25 asmens, bet smokėjo įstojimo po \$1 tiktai 9. Antran susirinkiman norints kiti ir neatsilankė, bet pribuvo dar šeši nauji nariai ir įmokėjo po \$1. Taigi smokėta \$15. Trečian susirinkiman atsilankė vos septyni ir nė vieno naujo. Tas mums ir parodė, jog negalima įvykinti taip trumpu laiku; todėl atidėta ant tolesnio. Pagal mūsų planą, buvo reikalinga apie 60 ypatų palaikymui tokio klubo, kuriam reikalingas atskiras namas. Dar yra viltis, kad tas klubas įvyks gal už metų ar toliaus kaip „Lithuanian Real Estate Co.“ pastatys tautišką namą, kuriam lotai jau yra nupirkti — užmokėta 10,000,600 (ką ta suma reiškia? Rd.). Mēs tikimės gauti prieglaudą ir tada įvyks mūsų užmanymas, reiškia TMD. 74 kuopos.

P. Kanakas.

CHICAGO, ILL.

„Vienybės Lietuvninkų“ N44 p. K. Pušynas praneša visuomenei apie kokias ten prakalbas „anarchistų“. Ant kiek visiems chiečigiečiams žinoma, tai prakalbos buvo surengtos ne anarchistų, o Susivienijimo Lietuvių Laisvamanių kuopos vardu „Francisko Ferrer“. Ir nevien kad 13 spalio atsibuvo prakalbos, bet toje pačioje svetainėje, tos pačios kuopos surengtame suėjime dainavo 81 kuopos socialistų choras ir deklamavo viena mergina, o taip pat ir kas svarbjausiai buvo paskaitos ant tēmos „Francisko Ferrer ir naujoji mokykla“. Gi p. Pušynas užtyli apie tai. Anot jo kalbėtojas šidiškis esąs anarchistas; o visiems žinoma, kad jis yra socialistas ir sąjungoje 3 metai kaip priklausio, ir dar pasakysiu, kad 37 kp. yra pilnas narys. Ir šidiškis nei apie patriotizmą nei anarhizmą kalbėjo. Jis kalbėjo taip kaip ir visi socialistai, ir tik antgalo, kad žinomas vaidų kėlikas K. Šeštokas pradėjo dresiruoti, užsiminė apie anarhizmą ir žinoma, kaip to mokslo nebūdamas teoretiku ir nieko svarbaus nepasakė; tik išsireiškė, jog jis jieskias kelių, katrie vestų prie geresnės ateities tiesiau.

Ir dar K. Pušynas sako, jog vakaro vedėjas nedavęs tūliems balsos. Gi pirmsėdis davė tol, kol buvo galima, o kaip tūli neva „susipratę socialistai“ pradėjo, neprišilaikdami taisyklių, ant karto po 10 kalbėti, tai pirmsėdis negalėdamas nieko padaryti, turėjo netik neduoti balso, bet ir uždaryti susirinkimą. Čia pasirodė tik Chicagos tūlų socialistų gimnirgumas su salionų laikytojais, kurie ir gi taip pat „parlamentariškai“ užsilaiko.

Ant galo, del kokių priežasčių K. Pušynas rašo būk tą visą programą surengė anarchistai? Gal delto, kad vienas laisvažmonietis dalyvavo programe? Jeigu taip, tai ir socialistų choras ir socialistai kalbėtojai, anot jo, pasilieka anarchistai. Žvirbliai ant stogo čirška, būk tą korėspodenciją parašė K. Šeštokas, žinomas vaidų kėlikas, tik prisidengęs po slapyvardžiu redakcijai priduoant slapyvardį už tikrą vardą (Ką tas bendro turi prie šios žinios? Red.)

A. Brijūnas,

„Fran. Ferrer“ kp. sekretorius.

WILKES BARRE, PA.

Lapkričio 3. vakare atsibuvo prakalbos salėje ant kampo South ir S. Main Str. Vakaro pirmininkui, M. Padolskiui perstatinėjant, išėjo Varnagiris, org. VII. rajono ir A. Valinčius. Abu ragino balsuoti už Debsą. Potam perstatė monologą Džian Bamba apie girtuoklius. Toliaus išėjo su monologais J. Ridzikas, kuris darė juokus su dzukiškais priežodžiais. Dar kalbėjo K. Arminas, irgi apie rinkimus ir kad žėdnas galis balsuoti už ką nori. Toliaus kalbėjo J. P. Čepulis.

Visi kalbėtojai agitavo už darbininkų partiją, tai yra už socialistus.

Publikos buvo i kokį šimtą vyrų ir moterų; gal būtų buvę ir daugiau, bet buvo pirmas tokis šaltas rudens vėjas.

Su tuomi ir baigėsi vakaras. Visi kalbėtojai buvo iš „Pittstono Rateliečių“.

J. J. Nienius.

WATERBURY, COON.

Spalio 25. čionai atsibuvo balius ir vakarienė, kurią surengė J. Urba ir T. Matas. Įzanga buvo net \$3.50 už porą. Nedaug lietuvių tebuvo, bet ir tie patįs galėjosi kad ejo, nes didesnė pusė buvo svetimtaučių, ir jie su lietuviiais pasielgė taip, kaip norėjo, ir jiems nieko nebuvo sakyta, nes jie, kaip sakant „airiai“, užtai... Ir muzikantai buvo net italai. O lietuvių čia yra net du benai. Ir gaspadinė taipgi svetimtautė buvo, ir prie jos dar kokie 3 pagelbininkai, ir nemažai atlūpė. Juk ir lietuvis galėję būtų tą patį darbą atlikti, dar gal ir geriau, ir beabejonės nebūtų emė šimto dolerių už darbą, taip kaip ta emė... Tai matot kokie mūsų kai kurie Waterburio „inteligentai“.

Palangos Juzė.

DURVEA, PA.

Šiame miestelyje mūsų viengėnėjų lietuvių randasi apie 90 šeimynų, beveik gal bus tiek pat ir pavienių. Kiekvienas vedęs lietuvis turi, taip sakant, „loenų“ vaikų nuo 6—8 (stebėtinai vaisingumas Duryea'jos lietuvių; beveik per 2 metų laiką man besilankant diena i dieną po lietuviškas kolonijas, pirmutinę tokią vaisingą aš užtikau!). Apšvieta čionai nupuolusi iki zero: dauguma giriasi „čituoją polckai“; laikraščių i čia pareina 6: Lietuval, Vienybė Lietuvninkų, Darb. Viltis, Keleivis karėminkui Juodickiui ir dar vienai ypatai.

Kaslink šios kolonijos tamsumo, jokių išvadžiojimų neapsiimu daryti; palieku tą skaitytojams spręsti; aš tik viršuj nurodau populiaciją ir edukaciją. Štai vieną pavyzdį parodysiu visuomenei iš vaisių tamsumo šios kolonijos, — ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų. Pereitą pavasarį inbėgo i karčiamą jaunus lietuvis, 22 metų amžiaus ir pareikalavo sau didelį „skumerį“ alaus; išgėręs vieną ištraukė ir kitą, pasigirdamas, kad jis galėtų dabar išgerti dar ir „džinės“ bonką. Kilo laižybos — piningai sudėti, bonka „džinės“ vaikino rankoje ir geria sau; vaikinas nedagėręs porą stiklelių iš tos nelaimingos bonkos — krinta ant grindų negyvas. Apie tą pat laiką, tokią pat „komedią“ sulošė vienas lenkas ir airis. Iš vietinių gyventojų, piningų nieks netur ir gyvena alga nuo algos, paklausus — kur jų piningai, gal bankose deda? gauni atsakymą užtvirtinantį, bet ant galo paaiškina, kad jie dedą piningus ne i valdiškas bankas, tiktai i „bravorines“... aišku kaip diena, Duryea'čiai jau turi savo naują bažnyčią ir lietuvišką kuningą, nors pastarasis dar tarp jų negyvena, nes neturi namo, pakol kas, įnamianja Pittston'e pas liet. kun. Ką gero padarys linkui lietuvių apšvietos naujas kuningas, matysime vėliaus.

P. Pilėnas.

WILKES BARRE, PA.

35 kp. SLA., per spalio susirinkimą, nutarė vienbalsiai išnešti ant Bagočiaus didžiausią panieką; kiti net smarkiai koliojo jį „juodašimėn“, „šnipu“ ir „laisvės stabdytoju“.

Buvo net nekurių iš susirinkusių išreikšta, kad jis esąs tautos išgama, nevertas ant šios planetos valkiotis... Taipgi ir buvo pranešta apie dar dvi ypats iš kuopos, jog yra šaldrukų darbą atlike; Juodiška ir Botirius, kurie lig šiolei buvo kuopos nariais. Vienas prisiskolino ir dar aplengvinęs kito bak-suką, išdūmė sau i platų Ameriką. O antras priėmęs orderių nuo žmonių vėl nuėjo ten, kur vėjas švilpja.

Man berašant, žinią gavau, jog ir 9 kp. LSS. nutarė Bagočių iš Sąjungos prašalinti, ir pasiuntė i „Kovą“ „iniciatiivą“ referendumui. Tokiu būdu gal ir dusyk bus daugiau triukšmo.

J. J. Nienius.

SIOUX CITY, IA.

Kur mūsų brolių nėra? Yra i šitoj tolimoje valstijoje. Tik gaila, kad mūsų vientaučiai vergauja lenkams, kaip kiekvienas lietuvis galės suprasti iš žemiaus paduotos iš Sioux City statistikos. Čionai mat lietuvių yra i 800, o lenkų apie 100. Vienok lenkai turi savo bažnyčią ir kleboną, taipgi parapijos mokyklą naują ir susirinkimams svetainę. O lietuviiai nieko! Gali žėdnas suprasti, kad tik lietuviai tas visas įstaigas savo piningais pastatė. Ar tat negėda Sioux City lietuviams už savo tamsumą?...

Čia turime ir lietuvių vertelgų pusėtinai: 5 valgomų daiktų krautuvės, viena smūklė. O daugiau pas žydus lietuviai pardavėjai smūklėse yra, kur daro gerą pragyvenimą iš lietuvių.

Čia pavasarį buvo atsilankęs Jonaitis iš So. Omahos, su bažnytinais reikalais ir tuokart sutvėrė Sv. Jono pašalpinę draugystę. Ačiu jam už tokį darbą.

Dabar čia yra jau keletas gabjū vyrų, kurie kokie du mėnesiai atgal sutvėrė SLA. 4-tą kuopą. Jau turi 24 narius. Tačiau

čia mūsų vertelgos nė vienas nepriguli; dar nori kitus atkalbinti, būk į SLA. visi socialistai prigulį ir geras krikščionis negalys prigulėti. Tikri lenkberniai!

Tautos Barzda.

DETROIT, MICH.

Kaip žinoma, dabar jau atsiderė vakarinės mokyklos. Keletas lietuvių vaikinių bei merginų lanko ją. Tik mums bėda, kad neturime lietuvių mokytojo.

L. S. 116 kuopa surengė prakalbas. Kalbėjo D. J. Kasparka. Pirmą jo kalba atsibuvo spalio 26. Savo kalboje nurodė apie darbininkų vargingą gyvenimą. Ragino balsuoti už socialistų partiją. Toliaus išbarė ant Balevičiaus ir Bračulio, kad anie... svetimtautes paėmė už pačias.

Pabaigoje buvo klausimai. Vienas šia koks: L. S. kuopa buvo parkvietusi kalbėti Dr. J. Šliupa, kuris raginęs, kad balsuotų už Rooseveltą, o ne už Debsą, ir delko kuopa tokį kalbėtoją kviečia? Kasparka aiškina, kad kuopa nekaltą, nes ji nežinojo apie ką jis kalbės. O delko Šliupas kalbėjo už Rooseveltą ir kaip girdėti kitur važinėdamas agituoja, tai galima žinoti, kad už tai jis pelno turi. (Čia tai jau niekai nupliaukšta! Red.) Pirmiau, girdi, ir Šliupas prigulėjo prie socialistų, bet laikui bėgant atsimitė.

Antra prakalba atsibuvo 27. spalio po pietų. Kalbėjo beveik tą patį, tik peikė išsiujuosęs Rooseveltą, o gyrė Debsą ir Seidel. Po prakalbų M. Mockus paaiškino, kad netiesa, ką ant Šliupo kalbėjo, kad jis agitavo už Rooseveltą. Šliupas sakė: balsuokit už Debsą, o jei kam nepatinka, balsuokit už Rooseveltą. Toliaus Mockus sako: „Lydėdamas Šliupą ant stoties pkalaušiau, ką jis mano apie tai? Jis taip pasakė: „Pirmu kartu Detroitė, žmonių nuomonė nežinau, nes kitiems socialistams yra labai baisus, delto pasakiau: jei kas bijote Debsą, balsuokit už Rooseveltą“.

Trečia prakalba atsibuvo to pat dienos vakare. Apie ką kalbėjo, nežinau, nes negalėjau pribūti. Iškalno pranešė, kad kalbės moterių reikaluose. D. J. Kasparkos kalba susideda iš paprastų žodžių ir ne aiškiai lietuviška. Bet žmonėms, matyt, patiko, nes neklūdė religijos ir neminavojo „vėlnių“, „rakalių“. ir kt., taip kaip kartą teko girdėti M. Mockų kalbant.

Lietuviai.

ROCKFORD, ILL.

Užėjus vėsesniam orui ir ilgesniems vakarams ir mūsų vienuoliai pradėjo šį bei tą dirbti.

Lietuvių Mokslo Jieškotojų Draija pradėjo jieškoti būta, kuriame žada įsteigti lietuviams vakarinę mokyklą, kurioje bus mokinama angliškos ir lietuviškos kalbų ir pradinė aritmetika. Labai malonu girdėti.

Naujai susitvėrė draugijėlė „Aidas“; ta taipgi žada nesnausti, bet lavintis dailėje.

117 kuopa TMD. taipgi gyvuoja neblogai, nes turi narių pervirš 30, o iš tokio būrelio randasi ir darbščių vaikinių. Bet kas pagirtina, kad šios kuopos nariai dauguma galima sutikti su TMD. ženklieliais. Teisybė, turime ir tokių, kurie nešioja ženklelį... po atlogu ir žiūrį į TMD. kaip į koki geležinį vilką.

Lapkričio 2. minėtoji kuopa buvo parengusi šokius. Žmonių prisirinko suvis mažai, delto ir nieko nepelnė. Bet ateinančią žiemą žada surengti ką geresnio.

Simano Daukanto draugystė darbuojasi sukautusi; jai gerai sekasi. Turime ir Pilietišką Klu-

bą; bet apie jį nieko negirdėti. Tas-pats ir su Šv. Mikolo dr-ste; apart pašalpos daugiau nieko.

Jonuks.

RAULSTON, NEBR.

Nuo So. Omaha už 5 mylių randasi viena gelžies dirbtuvė-foundrė — Raulstonas, kurioje yra ir lietuvių pavienių ir 3 šeimynos. Lietuviai sulenkėję. Darbai per vasarą ėjo gerai ir neblogai uždirdavo. Bet dabar jau sustojė trečia savaitė; pečių dirbtuvėse 100 darbininkų neteko darbo, tarp jų ir lietuvių randasi be darbo. Žada pradėti dirbti tik apie kovos mėnesį.

A. A. Žalpis.

ŽODELIS PRIE MANO STRAIPSNELIO.

Mano straipsnelis, tilpęs „V. L.“ N41, po antgalviu: „Savamoksliams reikalingas žurnalas“, susilaukė tokios kritikos, kokios aš nebūčiau tikėjęs.

„Katalikas“ savo pastabose sako: „Toks sumanymas tai pūstas, ir neverta nei sąvoti apie jį, nes ar gi apsimoka išleisti jį dėl kokio šimto žmonių“.

Galį būti, kad neapsimoka jeigu „Kat.“ skaitliuodamas nepadarė klaidos. Bet didelę įsiai klaidą daro sprendamas, kad tik šimtui žmonių toks žurnalas tėsas reikalingas.

„V. L.“ N44 nekoki Ona Balčiūnytė primeta man, būk aš rašydamas apie reikalingumą savamoksliams žurnalo, nepritaręs vaikų laikraščiui, bet dar palaišęs „prakiurusio niekelio“ vietoj. Prakiurusio niekelio vietoj aš jo nelaikau, bet jam nė nepritariu! Delto, kad mes patį turime pasimokyti, o paskui tik mokyti savo vaikus. Nes mums ir patarėlį sako: „Jeigu aklas aklą ves, tai abu į duobę impuls!“ Norėdamas kitą mokyti, turi pats apie tai gerai žinoti.

Toliaus sako, kad tokis laikraštukas atneš naudą mūsų visuomenei, nes vaikai iš mažens pripras prie skaitymo. Antu turiu pasakyti: „Kas jieško, tai ir randa“. Nes mano gyvenime ir yra tekę vaikui būti. O tokio laikraštuko nemačiau. Bet ką jieškotau, tą ir suradau, t. y. pamylėjavau lietuvių kalbą ir lietuvių laikraščius. Bet kas nenori, tai jam gali išleisti puskapį tokių laikraštukų, o ant galo ir apkrauti jį (vaiką) jais—tai tas nieko nepagalbės.

Savo žodžio nemainau! Pirmiaus mes patį pasimokykime, o paskui galėsime pamokyti ir kitus.

Savamokslis.

AR ILGAI TAIP BUS?

(Skolinta vieta.)

Pažvelgus organan, nieko nesimato rašant apie TMD. Net galėstis ima, kad nuo V. seimo lig šiai dienai, savo organe mes „teem diečiai“ nepasirūpinam turėti nei vieno agitatyviško straipsnelio. Argi čia ne apsileidimas? Kieno-gi čia kaltė, kad per 5 mėnesius šiai draugijai nesurado redaktoriaus, tai jau gana. Juk mes turime Literatišką Komitetą; bet matytis tam „Komitetui“ labai rūpi mūsų draugijos likimas. Tai ką dabar galima veikti? Geriausiai nieko ir laukti vėl kito seimo, o ant kito seimo mažam susiras ir redaktorius...

Vyručiai, argi čia neapsileidimas? Ar-gi tada bus mums laikas skatinti žmones prie TMD., kada neturėsime su ku, nes da raštai bus neišėję? Ar gal tada,

kaip koks vėl žmogelis pasirūpys del TMD. antgrabinį akmenį?...

Jeigu redaktoriaus nėra ir pašaliniai nariai nieko negali išreikšti pie TMD., tai nors valdybai nereikėtų snaust.

P. P. Petrėnas.

BROOKLYNO „VYTURĖLIS“.

(Interview.)

Šiomis dienomis teko man kalbėtis su vienu žymiu „Vyturėlio“ veikėju.

— Kokis yra svarbiausias „Vyturėlio“ siekis? — paklausiau.

— Steigti reguliariškus linksmus vaidinimus su dainomis ir muzika ant Brooklyno scenos.

— Kaip žiūrės „Vyturėlis“ į tšias draugijas, kurios lošia retkarčiais teatrus?

— Draugiškai. Konkurencijos ir jokių lenktynių nebus, nes vietinės draugijos neturėdamos muzikališkų spēkų, jei kada ir lošia, tai tik tokius veikalus, kurie neineina į „Vyturėlio“ repertuarą.

— Kokie-gi veikalai ineis „Vyturėlio“ repertuaran?

— Vien tik linksmo turinio veikalai: operetės, komedijos, vodevilai, farsai ir tt. Tragedijų „Vyturėlis“ da neloš, nes mūsų publika dar tragedijų nesupranta ir renkasi teatran ne verkti, ar snausti, bet pasilinksmiti.

— Nejaugi „Vyturėlis“ pataikaus publikos balaganiškiems reikalavimams?

— Priešingai. „Vyturėlis“ stąts ant scenos vien pamokinančio, moraliio turinio linksmus veikalus, idant publika priprastų atskirti teatrą nuo balagano ir išmokyti guodoti sceną.

— Ar pasitiki „Vyturėlis“ turėti ganėtinai spēkų to tikslo atsiekimui?

— Taip. Įvairių draugijų rengtuose vaidinimuose pasirodė, kad kiekvienoje draugijoje nedaug tėra gabjų aktorijų, bet tik keletas: du ar tris. O tie keli gabūs aktoriai negali padaryti atsakančio įspūdžio į publika, nes jų lošimą ir visą veikalą sugadina dūdziuma visai netikusiu ir nedarinktų aktorijų. Vienok jei iš visų draugijų surinkti vienan būrin turės geriausias aktorius ir paduoti jiems smagu veikalą, tai jie taip gerai suloštų, kad ir profesionališkieji aktoriai nusistebėtų. Ot, „Vyturėlio“ siekiu ir yra surinkti visus Brooklyno gabjausias aktorius į vieną būrį ir pradėti tyrą darbą. Žinoma, iš pradžių gal bus ir kėblumai, bet visgi pasitikima greitu laiku pastatyti Brooklyno sceną ant tyru, tvirtų pamatų.

— Ką „Vyturėlis“ mano apie nesenaį šauktą Brooklyne konferenciją teatrališkųjų kuopų susivienijimo delei?

— Tokis susivienijimas labai pagaidaujamas, jei tik jis būtų įvykęs. Vienok jis neįvyko, nes išimtinai teatrališkų draugijų Brooklyne nėra, o šiaip draugijas, nors ir lošiančias retkarčiais teatrus, susivienyti negalima: juk niekad nesivienys socialistai su tautininkais, klerikalais su laisvamaniais ir tt. „Vyturėlis“ gi jokiio partiviškumo neprisilaiko ir stengsis sukuopti visokių pažvalgų ypatas prie tarnavimo tikrajai dailei.

— Juk minėtoji konferencija išrinko komitetą, kuris turės reguliuoti rengiamus teatrališkus vakarus, idant pigiau atsieitų salės samdymas. Ar „Vyturėlis“ tam pritaria?

— Link salės samdyimo visoms draugystėms susitarus — tai labai geras dalykas ir „Vyturėlis“

tam pilnai pritaria. Reguliavimas lošimų laiko taipgi labai pagaidaujamas.

— Ką „Vyturėlis“ ketina pirmiausiai statyti ant scenos?

— Petrausko operą „Šienapjūtė“ ir visam sviete žinomą komišką operą „Kornevilės Varpai“. Ta pastaroji jau yra verčiama į lietuvių kalbą.

P. Byzantas.

KELIONĖ LIETUVON.

(Tąsa.)

Dažinojė keleiviai, kad jų skrynutės liko Amerikos pusėje, vieni verkė, kiti keikė agentus, kad nepasakė, kaip reikia užėkiuoti prieplaukoje savo daiktus! Mēs šiaip-taip susiradome savo skrynias, patįs pasvėrėm ir patįs sudėjom į greitąjį tavorinį traikinį. Čionai mat vėl reikia žinoti, kokiais karais veža kuporius; jeigu neapsižiūri, tai jie sudeda į negreituosius vagonus ir paskui paskutinėje vietoj priseina laukti dvi ir daugiau savaites, kolei prisimėcia daiktus.

Paskui einame išsipirkti bilietų per Vokietiją.

Negalima prieiti nė ištolo prie raštinės, kur tikiets parduoda; svieto daugybė, — daugiausiai buvo iš Austrijos. Norime pirkti 3-čios klasės bilietus per Vokietiją; mums pasakė, kad čionai neparduoda. Jeigu mēs norim, girdi, mēs galim eiti į kitą stotį ir tenai gausime. Ką-gi mums daryti? Mūsų bakasai jau užėkiuoti ant šitos stoties, jau nebegalima niekur eiti. Na, žūt-būt, išsipirko iščionai 4-tos klasės bilietus.

Nuo Hamburgo iki Tilžės užmokėjome 10 rublių arba 30 rublių už 3 ypatas. Na, ir vėl bus skurdas — važiavimas per Vokietiją... Sukimšo daugybė svieto į tokį trumpučiuką traikinį; vagonai mažai, 10 pėdų ilgumo ir 8-nių platumo; o privarė iki 30 ypatų. Na, ir važiuok tu žmogus tokį kelią!...

Man paklausus vieno urėdninko delko toki netikusį tvarka Vokietijoj ant gelžkelio, man įsiai šiaip-taip paaiškino, — sako: valdžiai priguli vagonai ir geresniuose valdžiai veža geriau; bet čionai žydų kompanija samdo ir kema, kol telpa, kad tik mažiau vagonų tereikėtų panaudoti.

Pasirodė, kad taip ir yra: pavėžus porą valandų ir stovi kokią valandą; mat kaip žmonių nusimazina, tai jie vėl suvaro į vagonus, o tušėtuosius atiduoda, už kuriuos jau mat neberekia rešdos mokėti... Vagonuose negalima gauti nei gerti, nėra nei išeigos; žodžiu, Suvienytose Valstijose gyvulių vežimas esti geresnis. Kad sustotų kur prie stoties, tai gal būtų galima gauti nors vandens atsigerti; bet sustoja kur lauknose, tai net ir pikta ir juokai. Mūsų lietuviai vis drąsesni, todėl išbėga be kepurių keikdami, kur pamato vandenį, kits nespėja nė atsigerti, kaip traikinis vėl eina ir vėl bėga, kaip kiškį gindamas; kitas nebespėja dasivyti ir palieka keikdamas kompanija, nors čia kažin kas yra kaltas...

Mēs pasirūpinome iš anksto, nes jau žinojome, jog taip važiuosime. O žiaurumas tų gelžkelio tarnų nesvietiškas: keikia, stumdo, muša tuos keleivius, net galia žiūrėti; mat kaip išbėgs kas iš karų, kaip iš degančio namo: plaukais pasišiaušusiais, be kepurių, nakties laike, o jeigu koks juokdarys da sušunka, tai kiti bėgdami atgal nē nepataiko iškur išėjo; todėl gelžkelio tarnai stumdo, kaip gyvulius. O lietuviai vis drąsesni: užsitrauks Vokietijos

spirito, tai nors gerokai pakeikia prisėlius angliškai, nors tie, žinoma, retas tesupranta angliškai.

Važiuojant per Vokietiją laukai daro malonų įspūdį; didelių girių nematyti, vien jauni beržynėliai ir pušaitės; užtai durpju matėme daugybę krūvukėse. Vokietijos žemė nekalmuota; pievų nematėme; dirvos daug vietų apšėtos tokiomis žolėmis; turbūt pašarinėmis. Tvorų nesimato tokių, kaip Lietuvoje. Bet užtaigi, kur prie geresnių namų arba prie gelžkelio, tai apšodinta akstinuotos tvoros; taip jau apšodinta prie geresnių kelių.

Akmenis Vokietijoje, matyt, yra branginami, nes matėme krūvukes rūpestingai surinktas prie žėdnų namų. Ar juos veža į miestą ar namuose panaudoja, to negalėjau patirti.

(Da bus.)

Sanarį Satnomsie.

Mūsų dirvonai.

Kame visų nedorybų šaltinis?

Tasai klausimas berods yra gana sunkus. Idant visų nedorybų šaltinius sužinoti, priseitų knistis pagrindėna visos draugijinės mašinerijos arba surėdymo. Bet čia, aš noriu apie kitką pakalbėti. Man kaipo jaunam lietuviui-patriotui rūpi jieškoti šaltinius viso pikto lietuvių tautoje. O kadangi daug nedorybų paskutiniame laike pasirodė tarpe Amerikos lietuvių — nuo čia ir pradėsiu.

Vienas iš negeistiniausių apsi-reiškimų pikto tarp Amerikos lietuvių tai nesantaika. Nei vienas berods neprirodys, kad lietuviai naujoje tėvynėj gyvena santai-koje ir yra blogiausias dalykas. Aš žinau, kad tūlas pasakys: — „Brolyti tu mano! Kaip galima gyventi santaikoje, jeigu vienas tokių pažiūrų, o kitas — kitokių: arba vienas turėius, o kitas betur- tis; čia vienybės būti negali“. Gal ir taip; ale vienybė svarbesniuose, kaipo tautos, reikaluose gali būti. Kokis tēn nebūtų skirtumas tarpe lietuvių luomų arba pažvalgų, jeigu jie rimtai žiūrės į koki nors vieną dalyką, jie visad tame dalyke susitaiskįs. Padėkim sau, kad ir mokyklų ar kningų klausime. Visi čia ras reikalinga, kad mums apsišvietusi- sieji žmonės labai naudingi. Bet apšvietus žmones pagamina mokyklos, kningynai bei kningų skaitymai. Vienok, kada reikia iš tų dalykų ką nors ingyvendinti, žiūrėkie — jau ir pradėjo tie ką „mato“ viso to reikalingumą. Čia ve, ir pamatysi tuojaus ką nebuvai matęs. Jonas, ką ligšiolei matė reikalingumą įsteigime kokio-nors kningyno, sako: — „Gi-ką aš, socialistas būdamas susidėsiu su tautiečiais? niekadosis!“ Ve šičia tai ir randasi šaltinis, iš kurio plaukia nesutikimai. Mat tūli žmonės, išauklėti po sparnu mūsų nekurių „tarptautiškų“ laikraščių, po žodžiu „tautietis“ supran- ta: republikoną, demokrata arba net partiją ir net atžagareiviską!

Anot tų mūsų „tarptautiečių“ esą negali jokis tautietis būti socialistu arba socialistas tautiečiu. Berods daugelis yra skaitę laikraščiuose net tokius užvardijimus, kaip „Chicago socialistai-tautiečiai“, „tautiskieji socialistai“ ir tt. Ištikro tai tikra koše! Juk žodis „tautietis“ reiškia ne ką kitą, kaip tautos, tos prie kurios priklausai — sanarį. Padėkime sau, aš būdamas lietuvių galiu

būti savo pažvalgose: demokratu, socialistu, krikščioniu, anarchistu. Taigi mano tos gali būti pažvalgos, o aš, kaip buvęs taip ir lieku lietuviu-tautiečiu. Ir pasakykit dabar, gerbjamieji „tarptautiečiai“ delko jūs taip klaidinate bei pjudote lietuvius tarpe savęs, apšaukdami lietuvius-tautiečius per kokius atžagareivius ar partiją? Ar negana kuningija pjudė, darydama skirtumą tarp „pagono“ ir kataliko?

Taigi šičia ve, ir yra tasai nedorybės šaltinis nereikalingame skirstymasi. Mums, kaipo lietuviams, savo tautos sunams ir dukterims, yra daug didesni ir net bendri reikalai, negu kokie tēn partijiniai ir religijiniai. Mūsų bendras darbas turi būti prašalinime tamsos iš savo tarpo, — išnaudojimo ir nelaisvės. Mūsų bendru darbu yra ingyvendinimas brolystės ir atsiekimui duonos ir laisvės del visų. O tą atsieksime, kada santaikoje gyven-sime, kada mesime aklą intikėjimą į partijas ir padangių-debesų galiūnus, ir kada pradėsimė tikėti į savo jėgas ir žiūrėti savo visų bendrų gerbūvio reikalų.

Salin nesantaika!

Tegyvuvoja vienybė!

Jaunutis-Nenuorama.

Lietuvos jaunimas.

(Užbaiga.)

Paminėjimui inkurimo to „Jaunimo Ratelio“, sutarėva surengti vakarėlį. Bet peržiūrėję, kiek mums papuolė į rankas, dramų ir komedijų — vienos pasirodė netinkamos, antros persunkios. Tada sumanėme patįs susatyeti, ką ir padarėme. Buvo tai historiska 3-jų veiksmų tragedija. Turinys štai kokis: Perstatytas buvo Žinynas su Perkūno stovykla (tą padarė dailininkas studentas). Ir Kryvaitis, vaikščiodamas apie aukurą, kalbasi su vaidelytėmis apie girdėtąjį jų tėvynėn brukamą naują tikėjimą. Antra — perstatė, kaip vaideliotas parbėgo su žinia, jog kryževiviai jau įsilaužė tėvynėn ir tiesiai traukia ant jų Žinyną. Tuom laiku pasidaro žvan gėjimas, riksmas ir inpuolė kryževiviai išgriauja aukurą, sudaužo stovyklą ir nužūdo besipriešinantį Kryvaitį ir vaideliotą, o vaidelytes paima nelaisvėn. Trečias — perstato tris šimtus metų po tam: nakties laiku jaunas lietuvis mąsto apie praeitį ir kalbasi viens atsigulęs ant aukuro apžėlusiu grūvėsių; tuom laiku išėina Kryvaitis dvasia su aržuolo vainiku ant galvos ir aprauda savo tėvynę; dvasia, metusi ant išnaudotojų, priešių ir išgamų prakeikimą, dingsta vėlei.

Be to, dar buvo deklamacijos, dainos ir tautiški šokiai. Tas pirmutinis „Jaunimo Ratelio“ vakarėlis padarė Lietuvos kaime neįspasakytai didelį įspūdį, — sužadino netik tą visą ratelį, bet ir visus žmones. Ratelis prisiketino kaip galint rengti šitokius vakarėlius kas metas (kiti rateliai ant metų po kelis surengia).

Vasara praėjo gana triukšmingai, nes būdavo tankūs susirinkimai ir visoki klausimai svarstoma. Bet žiemai atėjus tas viskas tartum apmirė, nes nebuvo galima surasti tinkama vieta, kur viską „parlamentariškai“ būtų galima svarstyti. Tačiau visgi nepraleisdo pasitaikiusios progos.

Bet kningos tai sparčiai vertėsi. Ypač labai vaikščiojo per rankas moksliško turinio raštai, kaip vešėno ir tam panašūs. Laikraš-

KAZYS PUIDA.

KOL SAULĖ PATEKĖS...

1.

Žiema prabėgo kaip ilgas, nuobodus ir rankinąs sapnas.

Eimutis nemėgo žiemos.

Žiemė reikėdavo sėdėti mažame, ankščiame kambaryje, pačion pastogėn užsikrauti ir nuobodžiauti. Kad tik nuobodžiauti, tai dar ne tokia didelė bėda, bet reikėdavo kasdien galvoti apie tai, kaip čia semestras ištvėrus, kaip kaulai namo parnešus.

Paprastai Eimutis balandžio mėnesio radžioje apvaisdavo universitatę ir traukdavo platųjį pasaulin ir čia „kaldavos“ skatiką ateinančiam semestru ligi egzaminams gimnazijose pasibaigiant. Paskui keliavdavo dažniausia plačion Rusijon ar kokin dvaran dvarponiukų ir dvarponaičių šviesti.

Čia Eimutis atgydavo, tarytum ne tas pats žmogus. Darbą atlikdavo sąžiningai ir mecenasų nepasitenkinimo neprisiėjo jam pažinti.

Liuosomis valandomis Eimutis eidavo laukais, kaip nesavas.

— Ot, ateis pavasaris, sužels, pražydės pievos ir laukai — malonu, jauku!... Žiūri atgijančion gamton ir manai sau: štai naujos jėgos keliasi iš ilgo žiemos snaudulio, tvirtai nori ir vaisių išduoti trokšta, derlinga, gausų vaisių...

— Nepataisomas iš tamstos svajotojas — pavasario garbintojas, — erzindavo jį septintos klasės mergaitė, Marytė Butrimaitė, jo mokinė.

— Kas-gi blogo! Pavasaris ne man vienam malonus, ne mane vieną džiugina ir tamsta linksmesnė ir dirbti tingi...

— Atsiprašau!

— Na jau, nesupyk meldžiamoji, lietuvis — lokys mandagumu niekuomet nenusidės, kaip mato, taip daro.

— Kam tamsta nuolat pravardžiuojies? Lyg kad gėda būtų lietuviu būti.

— Gėda?! Visiškai atžagariai: nėra čia nei gėdos, nėra nei garbės.

— Kaip tai?

— Visai paprastai. Ir aš ir tamsta galėjova gimti japonais, chiniečiais, juodaodžiais ar raudonaodžiais — vienas ir tas pats šuva; kuo galėjova būti — tas nesvarbu. Svarbu tik tas, kuo esava iš prigimties.

— Kad tai žinoti! — nusiminusiu balsu lyg pasiskundė Marytė.

— Tai tamsta nežinai? — nustebė Eimutis.

— Dar pernai žinojau... Tiesą sakant, ne tiek žinojau, kiek paskui vyresniųjų ir namiškių sekiau ir buvau tuo, kuo visa bajorija čia yra.

— Nei velnias — nei gyvatė.

— Kam taip skaudžiai!

— Ot ir atsiprašau, — nors syki.

— Lietuvių ir lenkų kalbas įvedus mūsų gimnazijon, dienomis ir naktimis galvoju: katros mokyties? Lenkų kalbą iš mažumės vartoju, bet greta jos vartojau ir lietuvių kalbą... Kas daryti? kaip tas netikėtai ir iš istorijos takų kilęs klausimas išrišti? Vienos draugių traukė prie lenkų, kitos prie lietuvių...

— Bet tamsta nėvienos tų kalbų nesimokini.

— Ne.

— Ir kodėl?

— Nes anuomet nežinojau kas aš: lenkė ar lietuvi?

— O šiandien?

— Dar klaidžioju.

— Butrimaitė, — tarė Eimutis jos pavardę pabrieždamas. — Butrimaitė klaidžioja!

— Ar tamsta agituoji?

— Dabar tamstai reikės atsiprašyti, nes išties užgavai mane.

— Jei taip, tai žinoma — atsiprašau, — tarė pratiesdama jam švelnią, baltutę ranką, o akis išties reikėdavo tą patį jausmą, kurį lūpos kartojė.

— Ir kam tie sopamieji klausimai judinti! Dabar pavasaris, aplinkui viskas gyvybe ir linksmumu virpa — džiaugkivos, kad po dviejų savaičių gausiva atsilsėti, platus žydintis laukai pamatyti, ir išgirsiva miško slėpiningą bylą...

— Poetas-dainius iš tamstos! Gal ir

eiles rašinėji tamsta? — žvaliai užklausė Marytė.

— Kitados, kitados ir tokia nuodėmė slėgė sėrmėgiaus krūtinę.

— Nemėgiu, kuomet tamsta prisėgi sau nuolatos epitetus, kuriuose nei nuodėmės, nei kaltės nėra.

— Kuo gimsi — tuo dvėsi, — sako mūsų priėzodis.

— Tai kas iš to?

— Kas? Klapu...

— Liaukis tamsta!

— Na, tai tylėsiu.

— Ne, netylėk...

— Dainuoti?

— Čia-gi viešas parkas...

— Nebežinau nė kas bepradėti.

— Pasakok man tamsta... — Staiga

Marytė nutilo, lyg būtų susigėdinus to, ko klausitis ketino.

— Ką?

— Tik nesijuok tamsta iš manęs, — pagrūmojo jį jam pirštu.

— Apsaugok Viešpatie!

— Papasakok man apie naujausią lietuvių raštiją, — nedrąsum tylum balsu pratarė Marytė.

Eimutis tylėjo. Nustebino jį to prašymo tonas ir išėginis tikslas. Gal tik panaitės užgaidas čia patenkinti reikėjo.

— Ko-gi tamsta tyli?

— Bijau pradėti, kad neintartumei tamsta manęs, kad nepavadintumei dar kartą agi...

— Einu sau, — tarė pakilus nuo suolo.

— Na, tai užmirškiva tai, kas buvo. Papasakosiu tamstai, ką pats žinau.

Saulė leidosi už tolimų kalnų ir gelsvi-paausuoti jos spinduliai klaidžiojo po atkutusias medžių šakas. Eimutis vis pasakojo. Bet ne apie naują raštiją, tik apie anuos kningnešius, apie „Aušrą“, apie „Varpą“, apie pirmąjį tautinės sąmonės kolektyvinį apsiereškimą; apie kovas ir sunkenybes, apie kruviną Sizifo darbą liaudies vaikų užsispyrusių tautą-milžiną sužadinti, prikelti ir veikti ir budėti piversti. Aiškino trumpais vaizdingais piešiniais lietuvių raštijos evoliuciją, kiekvieną periodą; paminėjo tų laikų veikėjus ir rašytojus.

— Taip atgema mirti paskirtos tautos ir taria savo skaudėjams-kankintojams: *morituri vivunt!*

Marytė atsidėjus klausėsi tos trumputės vienos tautos dvasios dėjų; nėvienu žodžiu nesukliudė kalbančiojo. Jos melsvos akys nubėgo tolėn, ton tamsion, ūkanoton, žilon lietuvių praeitin, iš kurios Eimutis keldino žmones, jų žygius ir ištisus istorijos periodus. Vaidintuvė visomis išgalėmis stengėsi sutverti iš pasakojančio žodžių gyvus, dvasios akimis regimus paveikslus-dėjas. Mintis, konkretinio jausmo užsigėdus, žadino pajautas jaunoje karštoje mergaitės širdyje, ir svyravo-svyravo abejojų augmenėlis nesubrendusios vienatos: kur krypti?... kuo būti?... ir jeigu būti, tai kaip ir kokia būti?...

Ilgai tylėjo Eimutis savo užbaigęs ir nė nepasijuto, kaip jausmo apgautas, nenoromis skrydo ton pačion svajonių sritin, kurion nulėkė Marytės išismaginusi vaidintuvė.

— Ne tas svarbu ir indomu, ką aš tamstai pasakojau, — prabilo Eimutis. — Atgijome, tai jau būsime ir gyvėsime, ir širdis džiaugiasi tuo. Mane begalo interesuoja pirmųjų tautos pionierių dvasios stovis atgijimo periodu. Kiekvienas jų, neveizdinti tai, joge priegulėjo prie lietuvių tautos, buvo svetimos kultūros pagautas ir po jos intekmės užmiršo savo tautinį „aš“, — tautos dvasia jame neapsireiškė, nebūdėjo, tik snūduriavo ir laukė tos valandos, kurią ji bus sužadinta, kad parodyti savo jėgą, savo skaistumą ir žmogų išnaujo atgimditi. Laimingi, kurie iš mažumės jautė tautos dvasios kibirkštį savyje, kurių dvasia ankštai rišosi su tautos dvasia...

Raukšlės susiklojo ant žemos kaktos pergventų kovų bangon, per veidą skrido tamsiai-šviesus praetities atminimų debesėlis, kuris, tarytum, papasakoti užsimanė, kaip tai anuomet kovota su savimi delei savęs; kokių tai sunkių dienų būta ir kaip malonu-skaudu jas prisiminus. Kad ir skaudu, kad ir sopa — bet malonu, linksmas...

(T. b.)

J. WEYSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!

Vertė

KAZYS PUIDA.

Šeštą valandą po pietų, tamsią jau naktį, dailiai suklotą prieš rūmus nušautoji žvėriena. Ne visa ji čia buvo iš visos savaitės medžioklių, nes atlyda neleido taip ilgai laikyti. Bet suklotą visi išdarinėti šernai — buvo jų septyniolika, ir šiandieniniai bažantai. Ką del bažantų skaičiaus, tai kilo rimti abejojimai: medėjai paskelbė nušovę dugiau 500, tarnai-gi, atidžiai visur išjieškoję surado tik tai 360? Tą nekaltą malversaciją, medėjams intariama, liepė kunigaikštis Jurgis užbraukti medžioklės raporte, iš ko ir išėjo, jog neatitrimtuota medžioklės karaliaus. Sulig asmenių prisipažinimų daugiausia nušovęs Vytautas Hrebnickis; sulig kitų, ištikimesnių apskaitliavimų prašaudė jį Mikolas Rajeckis, kuris beto turėjo tarp savo laimikių didžiausią šerną, tiesa nelaimingai šautą ir medžioklės tarnų pribagitą. Girininko-gi pagelbininkas, kurs užrašinėjo žvėrieną ir nebe pirmą kartą turėjo reikalą su stebūklinguoju žvėrienos pasi-dauginimu ar išnykimu, tvirtino, jog daugiausia nudėjo patsai kunigaikštis Jurgis, medžioklės šeiminkas, kas ir-gi neleido karaliaus atitrimtuoti. Tai-gi, betaikinant tas visas pretensijas, apskelbta bekaralystė.

Gulėjo eilėje zuikiai, neišvairūs, lyg kad iš vienos formos nulietė, simetriškai ištiesę ilgąsias savo kinkas bei ausis. Gulėjo ožiai, įvairesnio didumo, il labai įvairūs šernai: juodi ir nešvariai-rudi, didelais, užsiritusiais priesnukio kardais; beginklės snukyje, bet galingos sunkumu bei nagomis kiau-lės; paršai, kurių tiesi bei aštri iltis rėžia kai peilis; buvo ir dar nekaltų paršukų. Gulėjo rudos ir apipilkės lapės, atgaliai susiritusios, tarsi besvars-tydamos vagilkų gyvenimo bėgi. Plunksnų bei šerių paribyje pastatyta ant lapų miškinė ūdra, lyg kad slinogiančią prie paukščių, bet jau po trijų dienų išrodė bevarsiu vabalu, brangum kailiu apsitaisiusiu.

Paskui sekė ilgos įvairių paukščių eilės; nesuskaitliuojami keturių atmainų bažantai: ečiški, angliški, mongoliški ir auksiniai; juodi patinai ir stambjai numargintos tetervos; tetervoms panašios, bet mažesnės jarubės; pilkos, aksamitinės kurapkos su patiniais, ruda pasaga ant krūtinės; dar kitokie sparnuočių dabitos, dailūs, rasos nuprausti, išlyginti bei blizga, išskyrus tuos, kuriems pomirtinis dumblas ar sukepes kraujas suvėlė garbanotas plunksnas; smulkios, bet del kaduginio skonio pajieškamos kviečiūnės (laukiniai strazdai). Atskyrum prie lapų gulėjo plėšrieji sparnuočiai: lengvi įvairiausių rūšių vanagai.

Išėjusi iš rūmų draugija apžiūrino visa tai prie raudonos šviesos, užkurtos geležinėse pintinėse. Saugojos visi „peržengti“ gulinčią žvėrieną, kol nebus atitrimtuota, žinodami, jog tai baustina medėjų nuodėmė. Kaip tik atitrimtuos, tuomet jau galima bus prieiti iš visų pusių ir apžiūrinėti kiekvieną atskyrum.

Sustojo eilėn šovėjai, iš kraštų girininkas bei jo pagelbininkas; pakėlė trimitus ir prabilo ritvaliai obalsiai. Išpradžių užtrimituota „rengtinė“; paskui atitrimtuota plunksna, kuodas, juodas šeris ir nagos, pagaliaus medžioklės galas. Girininkas Kovalskis atsikaitė trumpą raportą, lyg protokolą, paminėdamas dienas, kvartalų ir galutiną nušautojos žvėrienos skaičių, kiekvienos rūšies. Apleista tik karaliaus fanfara.

Apžiūrinėta dabar matytinus laimikius: Mikolo nudėtąjį šerną, seną lapę nepaprasto ilgumo uodega, miškinę ūdrą. Pašnekėsi apie buvusios medžioklės atskirus atsitikimus pernešta salėn lygiai ir negarsų ginčą apie bažantinį karalių. Apsireiškė tylus nepasitenkinimas Hrebnickiais, kurie šaudė visai paprastai, bet persumaniai pasakojo.

Tačiau nekludė tas ponias Teresai pavesti pusė vakaro Konstantinui, juokties su juo ir kalbėties, o per tai iškelti jis ligi efebos pozos, be ko Konstantinas negalėjo apsieiti, kur nebuves. Tiesa, nežmiršo ponis Teresa ir kito giminaičio — Rajeckio (Hrebnickiai lygiai buvo jos giminaičiai) ir erzino jį užklindydama kalba, žydros atmainomis linkmose akyse, pagaliaus savo magnetizmu ir išlepinto kūno kvaptimis bešokant valsa, kurio pamėginta vakare, nežiūrint to, jog draugijoje buvo išvis ke-turius jaunos ponios, o tarp jų kunigaikštienė Jur-gienė, nors daili ir maloni, bet nenorėjo šokti negalėdama apleisti tūlų šeiminkės pareigų. Poni Teresa nepadalinaimai čia viešpatavo, turėjo savo vakaro medžioklę panaudodama visus čia esančius vyrus kaip varovus.

Jeigu būtų kas staiga užklauses Mikolo, ar jis čia linksminas ar kankinas — nebūtų mokėjęs atsakyti. Poni Teresa buvo labai patraukianti ir visai

gerai atsinešė linki jo. Bet, kodėl taip užsileidžia Konstantinu Hrebnickiu, visų-nemaloniausiu iš susirinkusių? — Mikolas net pastebėjo tai šokdamas ponias Teresai. Nudavė labai nustebus esanti: — Juk turiu būti su visais mandagi... Ir taip Augustas nenuleidžia nuo mūsų akių, kaip tik atskyrum nuo kitų kalbavos...

— Ar tai jausminga, ar melaginga, ką jį man pasakė? — galvojo Rajeckis. Kodėl Augustas nenuleidžia akis, kuomet jį nuolatos grįžta prie Konstantino? —

Pažvelgė — tris poros siūbavo valsa, tris broliai Hrebnickiai. Konstantinas choreografiniai žaidė, Vytautas pasakojo savo ponias kaž-ką labai juokingo, nes pats sumaniai juokė, Aloizas taip smarkiai nešės, lyg kad rengėsi persokti per savo ponios galvą.

Susisielėjo Mikolas. Ūmai viskas, ką čia matė, pasirodė jam neintikėtina ir juokinga. Pradėjo pertikrinėti savo jaunus, radikalius supratimus apie žmones ir taikinti juos į čia susirinkusius tytus. Ar negeraliai viešpataujas čia mandagumas, turi kadors savyje iš meilės bei džiaugsmo? Ar paprastųjų funkeijų, judėjimų, parėdų elegancija turi kadors bendro su estetika? Stebino Mikolą tai, kad to gyvenimo apsiereškimų švelnume dingo daug pamatinių ypatybių. — Po šių galvojimų intekmės pasilgo netikėtai visai kitokių išpūdžių.

Vasara tame numylėtame, linksmame, kaip mergaitės lūpos, Ežerėnų pavieta! Ežerų bei kalnelių šalis; kai ją prisimeni, perima tave realis malonumas, iš žemės kilęs kvaptimis, iš artimųjų širdžių magnetiniu draugiškumu dvelkias — Kad taip atgabenus ton salėn Stasių Pucevičia, žiūrėtu į jį visi, lyg kad į kokią baidyklę: Stasius neefektuoja vakariniu savo parėdu ir net nemoka francūzų kalbos... Bet pamatyti jis miške, bėgas žvėriui už akių; trinties su juo po krūmus; pakalbėti apie miško slėpinius, apie senus žvėrių inpročius, apie visus tikrus ir tiesius gamtos išpūdžius — tai drangas! Suvarytų visus čionykščius medžioklės žinovus avino ragan. —

O kaip gera mylėti pavasarį ir vasarą! Kad kaip pasirinkus mirtį drauge, kai laukinio paukštelio patelka, trankyties su ja po miškus bei laukus, bučiuoti ant jos lūpų laukinių uogų skonį, ant jos plaukų žolių bei sakų kvaptį, prausties rasa ar maudyties ežeruose, maitinties drauge girių ar laukų laimikiais, prigulti drauge minkštame jauno šieno kvaptingame patale ir kelties su aušra, žiūrinčia į džiaugsmu nušvitusias akis. Tai būtų gyvenimas! — Kur čia ponias Teresai ligi to! Ji pusę dienos rėdos ir vėl persirėdo, o kai pasirodys — na, daili — kas naudos iš vieno patymo?

Pastebėjo žydrą liepsnelę ponios grafienės akyse, aplenkiančią jį bešokant su kuo kitu. Atsakė nusišypsojimu, o dailioji poni net nenuspėjo, kad Mikolas apgaudinėja ją mintimi su dailia kaimo undine, su Uršulka.

Nutarė Rajeckis dar šiandien parašyti Stasiui Pucevičiui, apskelbti savo parvažiavimą ant velykinių vakacijų, o laiške širdingai pasveikinti Uršulką.

VIII.

PAVASARIO TRAUKA.

Saulėlaidžio šviesa, dar saule pertekusi, paausvota ant vienos dangaus pusės, iš kitos žydra besipuošianti, dar rodė, jog standūs alksniai, lankstūs beržai ir žemi krūmokšniai jau apsilvilo šiltu, žaliu šydu, — kad miško pievelė, ypač kur kiek šlapiau, pasišiaušė nesuskaitliuojama žalsvų želmenų daugybe, o šen bei ten purienai šaukia, jog jau pavasaris atėjo.

Tačiau dar šalta; besikloja per tankynę rūkai, žmogaus augštumo ir besidriekia žemai ant pievelės primena dar žiemos išgaras, nes griebja už nosies ir per kūną šiuropi eina ir juos jautriau, nes diena žmogus jau pamėginęs buvai nedrąsų pavasario glamonėjimų.

Du žmogų tykoja. Nelabai slepjas, susiliejo varšomis su temstančiu mišku, dairoš kaž-ko po dangų, visai mažai žeme besirūpindami. Jis su šautuvu rankoje godžiai dairoši po medžių lajas; keliuose žingsniuose stovinti už jo mergaitė, lyg kad kieno liepjama sekioja akimis po orą ten, kur jaunasis medėjas žiūri. Tyli abu atkakliai, įsitikine, jog taip reikia.

Dar šen bei ten girdėti čerškėjimas mažųjų paukščių, besirengiančių nakvynėn; didesnis paukštis kartais sušvilps ir nutlis, lyg kad balsiau žiovautų. Miško klapai eina gulti. Bet yra paukščių, romantinių, kurie tik dabar rengiasi slaptai į melinguosius susirinkimus.

(T. b.)

AITVARAS.

MŪSŲ JONAS.

BRUNO.

Iš keliones.

RYTOJUN BEZIURINT

(Tąsa.)

Vadovaujančių idejiniu centru viso šio judėjimo yra įsteigtoji 1904 m. Paryžiuje pirmoji „taikos mokykla“, pasivadavusi ir „tautinė kooperacija pacifitinės francūzų jaunomenės“. Sumanytojų ir tikroju vedėju yra Horace Thivet, žymiu globėju garsusis pacifistas Friderikas Passy. Mokyklos lektorių skaičiuje, šale jaunų literatų, mokytojų ir politikos veikėjų, sutinkame ir tokius vardus, kaip Buiston, Durkheim, Fournier. „Taikos mokyklos“ uždaviniai yra reformuoti visą išų dienų pedagogiką sutinkamai su pasaulinės tautų broliškumo idea, ir prirengti susipratę veikėjai ir kovotojai už taiką. „Visur, — sakė Thivet, — jau įsteigtos ir steigiamos „karo mokyklos“, kur priaugę kartą sistematiškai mokinama kariškųjų dalykų. Šale tų mokyklų turime mes steigti savąsias „taikos mokyklas“, kurios išplatintų visuomenėje pasibjaurėjimą karu ir skiepiant jaunąjį kartai tarptautinės brolybės idėją. Tokios mokyklos turėtų atsirasti visose šalyse ir tokio būdu susitvertų „tarptautinė taikos mokyklų federacija“ ant visiškai autonominio pamato.

Pasteruojų laiku susitelkė apie mokyklos įsteigėją visokie mokyti vyrai, profesoriai, mokytojai ir mokytojos, dar-gi artistai, gydytojai, advokatai — kiekvienas paremdamas idėją „karo prieš karą“. Tarpe šių žmonių antimilitarizmas jau daug silpnėsi. Kraštutinių antimilitaristų tarpe, taip vadinamų „herveistų“, susiduriama su visišku atsakymu nuo karo, dar-gi kuomet jis yra vien apsigynimo priemone. Stačiai pasipriešindami vyresnybei karą apskelbus, herveistai sakosi apskelbsią visuotiną streiką. Toksai herveistų elgimasis labai priartina juos prie L. Tolstojaus antimilitarizmo. Pedagoginio antimilitarizmo šalininkai neišvengia iš legalinių ribų, nekviečia atsakyti tarnavus kariuomenėje ar pabėginti, bet stengiasi apšviesti ir visuomenės ūpo sušvelninimu inešti taikos dvasią ir tarptautinius santykius ir padaryti tokio būdu kares „daug retesnėmis“.

Tikraisiais „tautinės kooperacijos pacifistinės francūzų jaunomenės“ sąnariais gali būti asmenys nejaunesni 17-kos metų ir nesenesni 35-kių metų įstoiant kooperacijon. Dažniuose periodiniuose susirinkimuose visa pacifistinė jaunomenė, susidedanti daugumoje iš studentų, jaunų rašytojų, artistų ir kitų, svarsto dienos klausimus pacifistiniu žvilgsniu, taiso petičijas, sumano straipsnių turinius, rengia viešas paskaitas. Agitacijai žemesnėse mokyklose, lyceuose ir gimnazijose skiriama nemaža laiko. Pacifistinė propaganda pasiekia ir liaudies universitatus, sekmdienio mokyklas, dar-gi ineina privatin atskirų šeimynų gyveniman. Šiolaikinė literatūra ir kasdieninė spauda tyrinėjama, tvarkoma ir renkama sulyg atskirų taikos klausimų, kad ilgainiui sustačius atskira biblioteka ir archivas (un centre d'Archives et de Bibliotheque Pacifiste Cooperative). Paskuoju metu „taikos mokykla“ rūpinasi paskaitomis vaikams ir liaudžiai. Beto, mokykla plačiai agituoja už pertaisymą mokyklų rankvedžių taikos dvasioje. Jieškomos pažintys pedagogų tarpe kad veikti idejiniai į liaudies mokyklų, lyceų, gimnazijų bei normalinių mokyklų mokytojus. „Taikos mokyklos“ uždavinys — ne tik tai tarptautiniai santykiai, bet ir visuomenės ūpas švelninti. Anot Thivet žodžių, karo pagrindas jausti visuose žmonių prietikiuose. Nenuilstas, nuolatinis karas viešpatauja šeimynose, tarpe vaikų ir tėvų, tarpe vyrų ir žmonių, tarpe atskirų visuomenės sluogsnų. Visur aukos, ištisos hetakombos pykčio, pavydo ir vienas kito nesupratimo aukų. Tam, kad visa tai atsimaitytų, reikia inešti taikos principai, trečiųjų teismas į žmonių prietikius, visų sluogsnų gyveniman.

Per rengiamuosius mokyklos kursus ir paskaitas, karo ir taikos klausimai svarstomi įvairiausiais atžvilgiais: ekonomiškų, istoriškų, techniškų, juridiskų, politiškų, religišku, etiškų, filosofišku, psichologiškų, sociologiškų, pedagogiškų ir net estetiškų. Pati taikos mokykla yra pačiame latinų kvartalo centre (Boulevard st. Marcel 28), bet dangelis lekcijų skaitoma ir žinomame Hotel des Sociétés Savantes (rue Serpente, 28). Kad skaitytojas turėtų supratimą apie skaitomų lekcijų įvairumą, paduodame čia 1909 metų programą. Indomiausios yra paskaitos apie pacifizmą etiškų žvilgsniu. Taikos bei karo klausimai svarstomi buvo šiais žvilgsniais: 1) buddhistų doros (lektorius Fernand Farjenel, chinų kalbos profesorius); 2) Islamo doros; 3) žydų doros (skaitė rabinas Lévy); 4) katalikų doros (lektorius kun. Pierre Dabry); 5) protestantiškos doros (lektorius pastorius Monod); 6) pozityvistų doros (lektorius de-Massy, „pozityvistų draugijos“ sąnarys); 7) syndikalinės doros (skaitė (T. b.)

E, kad linksmas mūsų Jonas: visad juokias, visad šoka, kad ir skauda, vargšui, šonas ir dažnai žvangučiu stoka. Nieko, nieko jam nereikia; bet, jei duoda, jis nepeikia ir kasniką nuo sijono, — tai, koks būdas Jono!

Jam vistiek, ar žiema stena, ar pavasario saulutė nuo laukų latakais gena sniegą upėn palei kutę. Visados jisai laimingas, visados ir iškalingas, mokytesnis net už poną, — tai, koks būdas Jono!

Jei pamato kokią mergą jis iš kaimo ar miestelio, tai, Dievuli, paskui serga jaja dieną ir naktelę... Bet negal blogai manyti: gerbja jisai gražią lytį ir gyvena prie jos šono, — tai, koks būdas Jono!

Su kaimynais jis iš seno kartu dirba, alų geria, kad ir kailį jie jam peria (taip ir tėvas jo gyvena). O namie ką ir sakyti: myli savo jis patytę, slepiasi už jos sijono, — tai, koks būdas Jono!

Jo bakužė samanota ir pakrypusi į šalį, atsiremus į barzdota seną ažuolą bedalį. Bet ji Jonui dera, dera: tėtį vaikų jis ukdo kerą nuo Mortos lig Kajetono, — tai, koks būdas Jono!

Kaip neimsi jo tašyti — geras žmogus mūsų Jonas: linksmas, myli gražią lytį, kad ir skauda, vargšui, šonas. Visados jisai laimingas, visados ir iškilingas, mokytesnis net už poną, — tai, koks būdas Jono!

Zigmas Gaidamavičius.

KAZYS PUIDA.

LAISVOS MINTIS.

(Kritikos bruožai.)

XV.

Užburti turtai. Trijuose veiksmuose melodrama. Lietuvių kalbon vertė K. Levandauskas. „Rygos Naujienų“ išleidimas N11.

„Užburti turtai“ — variantas iš piningų jieškotojų godumo bei kvailumo. Pripinta dar prie to meilė ir visa „melodrama“ šiaip-taip lipinama. Tikta kodėl „dedasi Vengrijoje“, o ne by kokiam Lietuvos kaimui? Tokių „piningų jieškotojų“ turime užtekčiai ir mes; vieną iš tokių tipų atvaizdino puikiausia Vaišganta savo „Nepadėjus nēr kasti“ — tik tai jis visa tai suraukė vyro maišan, neišleisdamas moteriškųjų tipų, kuo susausino visą epizodą.

Šiame veikalėlyje yra ir gerų scenų; bet daug bereikalingų ilgimų, tuščių kalbų. Jei vertėjas kiek sumanesnis būtų buvęs, tai šį-tą patrupindamas, kit-ką pakeisdamas ir žmoniškesne kalba rašydamas, būtų suteikęs mūsų scenai pusėtinus vertės veikalikuą.

Tipai tame veikalėlyje visi aiškūs ir gerai apibūdinti. Tik tai pačio veikimo laikai per daug tolimi, kad tas rašinėlis intikėtinu išrodytų.

Vladislovas, Elena įsimylėjęs, pavaduoja kariuomenėje Prani, mylimosios brolių ir užtai gauna prizadą, surašytą, jog jam iš kareivijos sugrįžus, galėsias vesti Elena. Ilgainiui dalykai taip susideda, kad Smūklininkas nei girdėti apie tai nenori ir tik per savo godumą prigautas ir raštą pas kleboną padaręs, noroms-ne-noroms turi sutikti ir išleisti savo dukterį.

Atitrauktu ir nepritaikintu savo turiniu prie lietuvių gyvenimo pjesa nustoja savo vertės kaipo scenos veikalėlis. Sceniškon mūsų literatūron tas veikalas sausai nieko neįneša ir tik tai užteršia ir be to bėdiną mūsų sceniškąją literatūrą. Mokėti lietuvių kalba tik tai tam, kad kiekvienas niekniekis tnoj jon vertus — geriau jau visiškai jos nemokėti.

(Tąsa.)

Genevon Bruno atvažiavo 15 metų praleidus po mirčiai Kalvino; vienok jo dvasia tarpe jo pasekėjų gyvavo. Čion jis vėl numeta savo kuningiškus drabužius ir gauna darbą skaityti korektas. Bet ir čion jam neilgai prisiėjo gyventi. Čion jis parašė mažą filosofiską brošurėlę, už kurią jis ir tos brošūros leidėjas buvo pasodinti kalėjiman. Vienok jis greit tapo paliuosuotas iš kalėjimo ir 1578 m. persikraustė Tuluzon. Tuluza tuomet buvo garsi savo universitate, kurią lankydavo į 10,000 studentų. Čion jis išlaiko kvotimus ir tampa universitatis profesorium. Per du metu jis čionai skaitė lekcijas apie Aristotelį, apie velę ir kitus filosofiskus klausimus. Mokiniai daugiausia interesuodavosi žmogaus vėlės klausimu ir todėl tai jam daugiausia prisiėdavo skaityti. Tuom tarpu jis pats buvo prieš Aristotelio; kurio autoritatę skaitėsi nepajudinama. Mat Aristotelio logika ir fizika kartu su Ptolemajaus astronomiska sistema buvo priskaityti prie krikščioniškos tikybos. Kad tuomet taip buvo, galima persitikrinti iš Paryžiaus universitatis uždraudimo (1624 m.), ta yra daug vėliau, kuomet Bruno jau buvo miręs) laikyti priešingas Aristotelium kalbas. Tas viskas privėdė prie to, kad kiti universitatis profesoriai pradėjo Bruno neapkęsti ir todėl jam prisiėjo apleisti universitatę ir keliauti Paryžium.

Paryžiuje del Bruno, sulyginimai, neblogoi gyvenosi; jis skaitė lekcijas, lankė pašalinius namus, draugavosi su augšto luomo žmonėmis. Čionai jisai parašė kningą „De umbris idearum“ („Ideų šešėliai“) ir porą mažesnių kningūčių. Bet ir čion radosi daug Aristotelio mokslo apgynėjų, o su jais susipykęs, Bruno 1583 metuose leidosi Anglijon.

Londonė jisai pirmiausia apsisotojo pas Francijos pasiuntinį Kastelno, kuris buvo labai geras žmogus ir kuriam daugiausia prisiėjo ginti Marę Stuart prieš karalienės Elžbietos persekiojimus. Čionai jis parašė gana drąsą kningutę, kurios intalpa mes ne nebandytume čionai išguldinėti ir kuri suteikė jam Oxfordo universitatėje katedrą. Oxforde ant Bruno lekeijų lankydavosi labai daug klausytojų; bet nežūrint į tai, ir čia kiti profesoriai jo neapkętė užtai, kad jis nesutinka su Aristotelio ir Ptolemajaus mokslu. Ir apskritai imant, visur kur tik jis ėjo, vis sutiko žmones prisilaikančius tų senovės mokslinčių; taigi mes čia kuotrumpiausia ir išreikšime, ką tie du senovės mokslinčiai mokino apie pasaulį.

Aristotelio-Plotemajaus pasaulinė sistema yra tokia: Žemė esanti centru viso pasaulio, apie kurią sukasi saulė, mėnno ir žvaigždės. Dangus yra apsupęs visą žemę, kuris taipgi apvalus, kaip ir žemė; bet dangus susideda iš devynių ar dešimties peršviečiamų sferų, indėtų viena kiton. Prie tų tai sferų ir prijungti dangiški kūnai, kurie ir sukasi kartu su sferomis į įvairias puses; tik karštutinė, tai yra viršutinė sfera nejuda, prie kurios prijungtos nejudamosios žvaigždės. Ant galo, už paskutinės sferos buvo pramanyta, kad teta yra viešpatystė auksiniojo etero, iš kur ateina šviesa ir kur viešpatauja sutvertojas. Tik pastaroji mintis nėra grynai Aristotelio ar Ptolemajaus mokslu, bet vidurinių metašimėjų išmįslu. Kad priešintis Ptolemajaus sistemai, tai reiskia priešintis pačios katalikiškosios bažnyčios mokslui. Kopernikas (didis astronomas) tvirtino suvisai atbulai. Jis mokino, kad saulė yra centru, o apie ją sukasi mūsų žemė ir kitos planetos; ir tik už pačios kraštutinės planetos — Saturno (Planetos Uranas ir Neptunas tuomet dar nebuvo atrastos) tęsiasi nejudamosios žvaigždės, o už jų tik esąs „auksinis eteras“ (dangus). Koperniko mintis toliau nepasiekė, už tai Bruno mintis, kur kas toliau nuėjo. Bruno, tarp kitko, tvirtino, kad žemė nėra lygiai apvali, bet ties žemgaliais kaip ir suspausta; kad saulė taip-pat sukasi apie savo ašį, kaip ir žemė; kad nejudamosios žvaigždės taip-pat yra saulėmis, apie kurias sukasi planetos, kurių delei toluo negalima matyti. Jis taip-pat mokino, kad pasauliai ir jų sistemas keičiasi; kad jie turi pradžia ir pabaigą; amžinai yra tik tvėrinioji energija, esanti viduryje kiekvieno atomo. Jo teorija mažai kuom skiriasi nuo dabar viešpataujančios Kanto-Laplaso pasaulinės teorijos. Už šitą tai mokslą ir buvo Bruno atšalintas iš Oxfordo universitatis, kur niekaip negalėjo sutikti su tokia „bedievybe“. Bet Bruno gerai atkeršijo Oxfordui, išleisdamas kningą „La Cena delle Ceneri“ („Pietus pirmoje gavenios seredoje“), kurioje Oxfordą išvadino „mokslu pašliu“, ir kur aiškiai išdėsto savo mokslo pamatus.

Apleidęs Oxfordą Bruno vėl apsigyveno Londonė, pas tą patį Kastelno, kur per porą metų užsima vien tik rašymu. Čionai jis parašė keletą labai žymių veikalų filosofijos srityje, kuriuos mes čionai (T. b.)

(Tąsa.)

Atsilsėjęs Varšavoje, su Vanagėliu nūvažiavo Lietuon. Ruggpjūčio 1 dieną atvykova Vilniun. Čia visa mano siela atgijo; čia tartum jaunystė man sugrįžo; kiekviena vieta čia rišėsi su mūsų istorija, su mūsų praeitimi. Užėjome Niškovskio viešbutin, jieškodami sau ramaus kampelio; bet čia mudvieju... nesuprato, nes niekas tam būte lietuviškai nekalbėjo; net pasityčiojo mudviem lietuviškai kalbant! Čia visi kalba lenkišku žargonu, kad net ašis reikia užsikišti jiems bekalbant. Tuomet nuvažiavo į kitą viešbutį, kur susikalbėti lietuviškai jau lengvai galėjo. Pirmiausia aplankėva dailės kabinetą p. Žmuidzinavičiaus, garsaus mūsų dailininko ir pirmininko Liet. Dailės Draugijos. Malonumas p. A. Žmuidzinavičiaus ir jo gerb. žmonos labai didelis. Jie kantriai ir su dideliu pasimegimu rodė viską, ką turėjo savo muzėjuje; čia yra gražūs paveiksai p. Žmuid. ir kitų tepliorių; čia darbai Rimšos ir kitų skulptorių. Visoko neteks man jėgos ir laiko aprašyti. O koks turtingas skyrius liadies dailės! Čia gražios kultuvės; čia kryvulės; čia kaušas midui semti; čia nudrožtas kipsas; čia puikiai atadirbtos lazdos su paukščiais, žvėrimis, vabalais ir tt.

Visoko neaprašysiu, nē neminėsiu, — nes tai negalimas daiktas. Buvau laimingas, matydamas tiek gražaus darbū, mokytų dailininkų padaryto, ir tokių didelių gabumų, kurie pas mūsų kaimiečius apsirėškia. Kokios didelės jėgos slepiasi mūsų kaimiečių sieloje, širdyje, ir prote! Tikrai iš šito atžvilgio galinga mūsų tauta. Labiausiai originališkai pasirodė man grybai ir duonos bakanėliai, padirbti kokio-tai prasčiokelio, kuris dėdavo tokius grybus ir kepalukus ant kapų numylėtų ypatų. Tai senoji liekana, senovės lietuvių būdo. Tai liekana iš stabmeldiškų laikų, kuomet, laidodami mirusius, dėdavo drauge su lavonu maistą, gėrimą, ir mylimiausius jo įrankius. Taip pasidžiauge, taip pasigėrėję tokiais gražumais ir meilumu gerb. šeiminkų, ėjova toliau, manydami, kad negreitai galėsiva vėl matyti tokį gražų dailės rinkinį; bet turėjova laimę dar kartą jį regėti, nes gerb. šeiminkas pribaudė mudu būti pas juos ryt ant pietų. Karštai tarėva ačiu ir, prisirašę į narius Dailės dr-jos, nuėjova toliaus.

Ant rytojaus vėl matėva muzėjų. Čia pažinėva gerb. p. Žemaitę, mūsų raštininkę, kurios veikalus pažįstame; maloni ir meili senutė! Te pavelyta man bus tarti ačiu p. Žmuidzinavičiaus už tiek suteiktų man malonybę. Ačiu vardan mano ir vardu Amerikos lietuvių. P. Žm. palydėjo mudu ant Gedimino kalno. Augstas kalnelis! Visą Vilnių mačiau apačioje, tartum ant delno; teta upė Vilija, teta Verkai, Kalvarija ir tt. Graži Vilniaus apygarda; graži, meili lietuvių sielai! Mintyje žmogus regizilą senovę, kuningaikščius, vaideliotus ir dievų daugybę! Ča stojasi mintyje milžinai karžygiai, o tarpe jų kuningaikštis Gediminas, sapnuojantis apie šio kalno geležinį vilką, ir paskui Vilnių statantis! Bet ar beliks šita sostapylė tikru lietuvišku miestu? Žinoma, daug nuo mūsų pačių prigulės. Tad dirbkime, vyrai!...

Apart Dailės Dr-jos, mano didžiausiu noru buvo aplankyti Liet. Mokslo Dr-jos būta. Taigi aplankiau šitą mūsų svarbjausią įstaigą, trečią dieną viešėdamas Vilniuje.

Šitoji mūsų mokslo žinyčia dabar telpa labai menkame būte, prie siaurutės Lydos gatvės, arti šv. Mikalojaus bažnyčios. Mokslo Dr-jos būte radav d-ą Šaulį, kuris tvarkė senovės ir šių laikų mūsų raštininkų rankraščius. Meiliai dr. Šaulys sutiko mane ir Vanagėlį; jisai teikėsi mudviem parodyti visą lobį, visą mokslo turtą rinktą ir tvarkytą gerbjamojo vyro, d-ro Basanavičiaus, kurio neturėjau laimės rasti, nes buvo išvažiavęs į Francesbadą drauge su kalbininku p. Jablonskiu, ir kun. Gustaičiu, „Žiburio“ pirmininku. Čia maatėva rankraščius Ivinskio, S. Daukanto, vyskupo Valančiaus ir daug kitų.

Rinkinys kningų gana didelis; jis telpa keliose didelėse spintose; įvairių senovės liekanų: kirvukų, piningų, indų ir tt. taipgi labai daug. Nelaimė tik, kad delei ankšto būto viskas guli krūvoje, ir sunku viską gerai pamatyti; todėl ir nestebėtina, kad gerb. Drs. Basanavičius užmanė statyti M. ir D. Dr. savąjį būta; gaila tik, kad taip lėtai renkami yra piningai tokiam svarbjam tikslui. Kaip sakiau, mokslo biblioteka ir muzėjus jau gana turtingi, bet delei vietos stokos viskas subrukta ankštumoje, ir sunku viską pamatyti. Tad krankime, broliai, aukas M. ir D. dr-jų namams!

(Užbaiga seka.)

A. J. Povilaika.

šius daugiausiai mėgdavo „Lietuvos Žinias“ ir „Lietuvos Ūkininką“, o ypač jo priedą „Jaunimą“, kurio ratelis imdavo iš redakcijos 20 egzempliorių. Ir vėl labai gaudydavosi Vidūno „Jaunimą“, nes visi jo straipsniai būdavo pritaikinti prie Ratelio užduoties.

Ratelio siekiai yra lavintis ir kitus žadinti; lygiai kaip Vidūnas mokina: kada žmogaus vidus praturtės, tasyk patsai pamatys save purvinu esant ir apsilavys nuo tų purvų, nes nemėgs šviesoje tokiu būti. Ir dar vėlei stengdavosi ratelio nariai neužgauti kito mintį ir papročius, nes užgauzėsis, apmądą gavęs, pasitrauks visai nuo ratelio. Bet visas vaistas tme inkalbėti pašaliniam apie nenaujingumą to, o naujingumą kito dalyko, kaip va tabakos rūkymo, degtinės gėrimo, susirinkimuose kaziravimo ir tt.

Ir to viso pasekmės yra geros, nes daugumas ratelio narių metė tabaką, degtinę ir drovisi taip elgtis (kitų ratelių įstatuose yra uždrausta taip daryti, tai yra gerti, rūkyti).

Ir koks tai būna išpūdis, nors kuris to ir nenori, kada papuola į susirinkimą, kuriame yra deklamuojama, skaitomi referatai (tuos noriai suteikė studentai, o jiems jaunimas surenka savo apylinkės folklorą. NB. Kas nori sužinoti, kas tai yra folkloras, kas ir kaip renkama, tegul perskaito studentų laikraštį „Aušrinė“ ir jo priedą „Vasaros darbai“) ir daromi pasikalbėjimai; ant galo lavinimasi dainose ir tautiški šokiai.

Tokius susirinkimus labai mėgdavo ir seni žmonės; tik gaila, kad su jais reikia slėptis nuo žmonių akių...

Pabaigoje 1911 m. buvo pakeltas klausimas apie įsteigimą ir laikraštuko, ant ko visi ir sutiko. Ir pradžioje 1912 metų tuoj išėjo mėnesinis raštelis iš šešiolikos didelių puslapių, po vardu „Žinija“. Jame buvo talpinamos visų mintys, eilės, klausimai, referatai ir išversti Tolstojaus rašteliai; iš kitų straipsnelių net stebėdavosi studentai ir perrašius mielai talpindavo laikraščiuose ir nekuriuos teko matyti perspausdintą Amerikos laikraščiuose.

Tą darbą vedė du gabesnieji nariai; tik gaila, kad teįstengdavo parašyti tik vieną egzempliorių ir perskaitė nenaikino, bet slėpė, ir daugiau susirinkus žada paaukoti L. M. Draugijai.

Tai taip perleide žiemą, pavasarį dar daugiasu subruzdavo, nes jau narių pasididaujo iki 19, ir visi vienbalsiai nutarė vasarą lošti „Amerika Pirtyje“.

Man ypatingai, gaila, kad turėjau išsiskirti iš jų tarpo ir dabartės dar nežinau apie jų darbavimąsi.

Kningų palikau 124 egzempliorių ir kapitalo 4 rub. 70 kap Tai toks yra gyvavimas mūsų ratelio; ir kiek esu patyręs, yra dar daug darbštesnių. Ir nemanyk, skaitytojai, jogei tai yra tik keli, ale jų yra kaip grybų po lietu. Ir šį metų nutarė padaryti visuotiną susirinkimą apylinkės ratelių. Tas atsibus štai kokiu būdu. S. miestelyje yra rengiamos gegužinės ir Rateliai ten siųs savo atstovus; o tame jų supažindinime ir sukvietime dalyvauja keli išymūs moksleiviai. Bet tie elgiasi labai atsargiai neviešai, tik per išymesnius narius.

Gal pamena skaitytojai buvusią Lietuvoje „Šviesos“ draugiją, prie kurios spietėsi gabesnyšis jaunimas. Bet tas valdžiai nepatiko ir liko uždengta draugija, o kai kurių jos skyrių kningynai da ir šandien pelėja užpečėtyti spintose...

Tokiu būdu Lietuvos jaunimas suprato, jogei reikia organizuotis slapta ir darbuotis tyliai; ir ta mintis, kaip pikta liga, dabar pagavo visą jaunimą. Ir tikiu, jog iš to pasirodys puikios pasekmės, nes tokie tai puikus dygsta žiedžūkai; reiškia prisiartinantį pavasarį ir kasdieną vis galima tikėtis išdygs didesnės vertės žiedai iki nepradės žydėti visi Lietuvos dirvonai (svetimtaučių naudojami) pilnomis atgijimo gelėmis...

Užtai, draugai ir draugės, nepatingėkite parsiųsti savo broliams, seserims ir pažįstamiems laikraščius, o ypač kningų; nes jūs neįsivaizdinatėte sau, kaip Lietuvos jaunimas trokšta apšvietos. Persiskaitykit sau jų organizavimąsi, o tasyk suprasite, jogei nejuokais jie imasi prie darbo ir darbas nėra vaikiškas.

nes viešai šviestis Lietuvoje negalima.

Gal pamena skaitytojai buvusią Lietuvoje „Šviesos“ draugiją, prie kurios spietėsi gabesnyšis jaunimas. Bet tas valdžiai nepatiko ir liko uždengta draugija, o kai kurių jos skyrių kningynai da ir šandien pelėja užpečėtyti spintose...

Tokiu būdu Lietuvos jaunimas suprato, jogei reikia organizuotis slapta ir darbuotis tyliai; ir ta mintis, kaip pikta liga, dabar pagavo visą jaunimą. Ir tikiu, jog iš to pasirodys puikios pasekmės, nes tokie tai puikus dygsta žiedžūkai; reiškia prisiartinantį pavasarį ir kasdieną vis galima tikėtis išdygs didesnės vertės žiedai iki nepradės žydėti visi Lietuvos dirvonai (svetimtaučių naudojami) pilnomis atgijimo gelėmis...

Užtai, draugai ir draugės, nepatingėkite parsiųsti savo broliams, seserims ir pažįstamiems laikraščius, o ypač kningų; nes jūs neįsivaizdinatėte sau, kaip Lietuvos jaunimas trokšta apšvietos. Persiskaitykit sau jų organizavimąsi, o tasyk suprasite, jogei nejuokais jie imasi prie darbo ir darbas nėra vaikiškas.

Bet visas Lietuvos jaunimo vargas, tai stoka kapitalo, ant kurio mūsų jaunimas yra da labai vargingas. Užtai, varde jaunimo ratelių, prašyčiau drangijų paaukoti jiems kningučių. Užtikrinu, jogei jos nebus be naudos vartojamos; kaip spindulys tamsoje yra naudojamas ir guodojamas taip ir kiekviena kningelė Lietuvoje yra branginama; nes juo daugiau žmonių ir daugiau kningų perskaitys, tuo greičiau visa Lietuva prie šviesos ir laisvės pasistums.

Meilūžis.

LIETUVIAI SVETUR.

VARŠAVA. „Varšavos Savitarpinė Pašalpos Draugija“ ne kaip gyvuoja. Šiomet, kad sumažinus išlaidas, mūsų draugija nusisamdė būta drauge su latviais (Wspólna 15—17). Pernai visas draugijos veikimas apsirėškė tame, kad jos vardu studentai surengė vakarą. Tuo tarpu gi draugijos įstatai skelbja daug ir labai daug. Šiais metais draugija irgi snaudžia ir kaip matoma, snaus, kol amžinas miegas neužmerks akių.

Vienok, kaip ten nebūt, Varšavos studentai turi būti „Draugijai“ labai dėkingi, kadangi ji duoda jiems dovanai būta. Iš šalių taip ir išrodo, o kiti „Draugija“ tam tik ir gyvuoja, kad pagelbėjus studentams. Neskaitytant pasikalbėjimų, pereitą šeštadienį minėtame būte studentai suruošė šeimynišką vakarėlį. Svečių pribuvo arti 50, bet vis tai studentai su panelėmis. „Draugijos“ narių buvo vos keletas. Vakarelis nieku neatsižymėjo: lietuviškumo, kaip ir visados čionai, lamai mažai — lenkų kalba skambėjo nuo pradžios, ligi galo.

Srg. („L. Ž.“)

IS PETERBURGO.

PETERBURGAS. „Studentų Mokslo Draugijėlė“ įstojo į trečius savo gyvavimo metus. Pirmais metais draugijėlė vadinosi „Litvanologija“ ir „Litvoviedija“, nuo pernai gi pasivadino „Stud. Mokslo Draugijėlė“, tą vardą paliko ir šiomet. Šiomet buvo 2 kuopelės susirinkimai: 25/IX organizacijos darbas ir valdybos rinkimai (išrinkta: An-

tanus Naujokaitis, Jaroslavas Rimkevičius ir latvis Blesse), kitas susirinkimas buvo 4/X. Pasukutiniame susirinkime, be naujingų priv.-doc. E. Volterio patarimų apie prisidėjimą prie spaudos parodos taisymo (kurį siūlo dras J. Basanavičius), buvo labai gyvas pasikalbėjimas apie senovės liekanų rinkimą. Draugas Ig. Končius papasakojo apie šios vasaros prof. E. Volterio kelionę po Žemaitiją, parodė daugybę kryžių ir kopytėlių fotografijų ir pačių „dievukų“, darytų bemokslų rankomis, užtikto Žemaitijoje.

Šiais metais, kaip ir pernai, nuo Kalėdų kuopelė darbuosis kartu su latviais-studentais, taip kad vieną savaitę bus lietuvių susirinkimas, kitą — latvių. Lietuvių susirinkimai būna kas antrą ketvergą, universitatės slavėnų seminarijoje. Lietuvių susirinkime buvo 18/X, pažadėtasis dr-go Kveskos pranešimas apie Prūsų lietuvius. Stebėtina vien, kad universantai (jie tik ir gali lankyti) taip mažai lankosi į susirinkimus: iš 50 studentų kolkas užsirašė į narius tik tai 14 žm. Kuom tai išaiškinti? („L. Ž.“)

ŠKOTIJOS LIETUVIAI.

Lietuvių Škotijoje yra apie 8 tūkstančiai. Visi jie paprasti darbininkai. Didesnėji jų dalis dirba kasyklose, visi gi kiti — geležies fabrikuose ar šiaip tarnauja krautuvėse, siuvėjai ir kt. amatų žmonės. Yra čia susitvėrę kelios lietuvių „biznierių“ kompanijos, turinčios tose vietose, kame daugiau lietuvių gyvena, duonos kepyklų. Tose kepyklose ir tarnauja lietuviai.

Nors Škotijoje uždarbis nemažas, bet lietuviai darbininkai gyvena čia gana vargingai. Mat, išgyventi čia daug brangiau, negu Lietuvoje. Pavyzdžiui, paimsim didesniąją dalį darbininkų — anglekasių. Jie uždirba daugiau, kaip kiti darbininkai. Darbas jų sunkus, bet tęsiasi neilgai — 8 val. per dieną. Dirba tik 5 dienas per savaitę (šeštadienį ir sekmadienį nedirba), o uždirba per tą laiką ne mažiau 15 rublių. Fabrikų darbininkai jau tiek ne uždirba — jų darbas nors ir lengvesnis, bet ilgiau tęsiasi — apie 12 valandų. Likusieji, krautuvėse tarnaujantieji ir amatninkai, vieni uždirba gerai, kiti vos-vos išsimaistinti tegali.

Rodosi, kad darbininkas uždirbąs savaitė 15 rub., galėtų „poniškai“ gyventi. Juk Lietuvoje ne by kas iš žemesniųjų valdininkų dar tiek gauna. Vienok to nematyti. Gyvenant vienam, be šeimynos, savaitė išsina tik už valgį ir priežiūrą 13—15 šilingų (šilingas — 45k.). O jeigu gyventi dar su šeimyna, tai prie tokio „didelio“ uždarbo ir prisieina nuo bado ginties.

Pamačius čionykščių lietuvių girtuokliavimą — plaukai ant galvos stojasi. Penktadienį po pietų, kada anglekasiai atsiima piningus, šeštadienį ir visą sekmadienį tiek ir daroma, kad sėdžiama alinėse. O kiek tomis dienomis tarp lietuvių peštynių būva, kiek sužeidžiama — sunku ir aprašyti! Geriama čia ne tik alinėse, bet ir namuose, kame vyrų nuomoja keljese sau kambarius. Parsiritama „bačkos“ ir be kortuojant jos tuštinamos... Iš atsiimtoms penktadienį ar šeštadienį algos pirmadienį jau nieko nebelieka. Ir vėl dirba ir prageria. Ir taip savaitė už savaitės...

Nesenai čia „Teatralinė dr-ja“

suruošė lietuvių vakarą. Buvo vaidinama „Vaito piršlystė“. Vaidinimas nusisekė neblogai, bet užtai publika, publika!... Vaidinimo laiku tryppjama, švilpjjama, daroma vaidintojams įvairios pastabos — net bjauru klausyti nepratusiam, o ir girdėti vaidinimas labai sunku. Matyt, kaip nepripatinti prie dorų pasilinksmimų čionykščiai mūsų tautiečiai! Pranyš. („L. Ž.“)

SIS—TAS.

New Yorko dienraštis „The Sun“ nuo spalnio 20. išspausdino satyriškas eiles, kuriomis kedena mūsų vientautį, p. Kazį Kriauciūną, Alaskoje gyvenantį ir ėjusį kandidatų ant socialistų platformės į kongresą. Del kurjezo mėš čia tą sklypelį angliškai ir perspausdiname. Štai jis:

To an Immortal.

The Alaska socialist has nominated a strong man as delegate to Congress in the person of Kazis Krauczunas of Ketchikan. — News item.

This anthem we croon as
We ponder and plan:
„Krown Kazis Krauczunas
Of Kool Ketchikan“.

Thy mystical title
Suggests Kuklux Klan —
More peacefully vital
We hope is thy plan.

In battling, O Kazis,
For Socialist plan,
Stick to it like blazes —
It's ketch-as-ketch-can!

O name that a boon is,
O rare talisman!
Canst win, K. Krauczunas,
Of far Ketchikan?

Now, by the Horned Spoon, is
Thine hour, Ketchikan!
Canst win, K. Krauczunas?
„You just betchikan!“
Sun Oct. 20, 12.

Laiškai i Redakciją

Gerbjama Redystė: —

Čia prisunėčiu straipsnį. Tiesa jis ilgas, vienok meldžiu patalpinti jį savo laikraštyje, nes jojo skiltyse tiek daug šmeizimų tilpo ant manęs, jog paprastas žmogūskumas ir civiliška drąsa turėtų būti motivu išpildyt mano reikalavimą. Jūs žinot jog ant visų šmeizimų ir skaudžių išmislų bei gyno melo, aš niekad neatsakinėjau, ir todėl Jūs skiltis aš pirmu ir paskutiniu sykiu teišnaudosi.

Iš kalno ačiu!
Jūs, F. J. Bagočius.

IR BAGOČIAUS ŽODIS.

Visi jau žino, kad tūlas laikas tam atgal, Bostone liko areštutas F. Živatkauskas. Suareštavimas sukėlė mūsų laikraštijoje daugybę komentarų, kurie, kaip ir galima buvo tikėtis, buvo neprielankūs Bagočiui. Komentarai buvo mūsų laikraštijos kūdikiškumo ženklų, nes neišklausę kaltinamojo tūli jau nuosprendį pradėjo rašyti: „juodašimtiškas darbas“, „išdavystė“ ir tt.

Jau penkeri metai atgal, kada Bagočius buvo da Pittsburgo akademijoje ir viens iš jo drangų praponaavo jį į kandidatus ant SLA. sekretorians, prasidėjo įdomi kova. Bagočius buvo jos sukuryje. Laikraščiai, kaip ir visuomenė pa-

sidalino į du abazu: Bagočiaus draugus ir priešus. Toji kova per 5 metus išdirbo tam tikrą šaką ir mūsų literatūroj, o tai šmeizimas Bagočiaus ypotos. Vienintėliu užmetimu jam buvo nusukimas pusės posmertinės tūlam Staškunui; likusieji raštai buvo daugiau niekas, kaip tik bjaurūs melai, iškraipymai jo žodžių ir žingsnių, išmislai, slaptos intrigos, bjaurios paskalos apie kokius tai sąryšius su Pinkertonais ir tt. Bagočius tylėjo. Peržemi buvo tie darbai, kad guodojās save žmogus galėtų atkreipti į tai atidžią. Toji šmeizikų klesa dar labiau siuto: „Tėvynė“, „Lietuva“ ir „Vien. Lietuvninkų“ pašvesdavo visas skiltis juodinimui Bagočiaus. Pagaliau priėjo prie to, kad įtužė šmeizikai ir jų sėbrai 24 SLA. seime išmetė Bagočių, kuris tam susivienijimui buvo suorganiza- vęs kelioliką kuopų ir per prakalbas pritraukė porą tūkstančių narių, išmetė ant sufabrikuotų skundų pasiremdami, be atsižvelgimo į teisybę.

Čia reikia atminti, jog Bagočius irgi yra žmogumi, kurs jau čia kaip ir kiti, ir kad užmetimai vagysčių, suktųbų, įvairios insu- nuacijos, kurios priėmė jau kriminališką išžiūrą, nesuteikia jam jokio smagumo. Bet jis iki šiol tylėjo, ant jokių užmetimų neatsakinėjo, nes manė, jog iškarščiaivimai pereis, ir šmeizikai susigės ir persiprašys. Žinojo jie gerai, kaip ir dabar, kad visuomenė tam netiki, jog Amer. lietuviai jį pažįsta, kad tikėtų tokioms plio- vonėms, arba kad atkreiptų nors atidžią į jas. Ji neatkreipė. Ji Bagočiui tikėjo: prakalbos buvo rengiamos kur tik yra lietuvių būrelis, Bagočius buvo pageidau- jamu kalbėtoju. Vienok šmeizimai nesiliauja; jie užima žymią vietą laikraštijoje. Bagočius vis dar šmeiziamas, bet tas turės pasibaigti.

Iki šiol Bagočius neatsakinėjo, neužėmė apšvietai reikalingos vietos lietuviškuose laikraščiuose ypatiškiems pasiteisinimams, kaip tūli laikraščiai Bagočiaus šmeizimams. Vienok skaitančioji visuomenė atleis jam šiuo sykiu, jei jis ant nuolatinių šmeizimų ir kandžiojimų pirmą ir paskutinį sykį tars žodį:

Bagočius iki šiol dar nėra jokių „almužnų“ priėmęs, jis nėra skolinęs nė cento ir nėra niekam kaltas. „Tėvynė“ ir „Vien. Liet.“ apskelbė kokio tūn kuningo laišką, būk tas užlaikęs mane ir į mokslą leids Pittsburge. Yra tai nekvalifikuotas melas. Aš Pittsburge per tris metus mano tūn būvimo mokinau lietuvius anglų kalbos, mokinau slavokus, čekus ir tt., ir kiekvienas centas, man duotas per anglų draugijas ar pavienius, buvo užmokesčiu už darbą.

Toliau tie šmeizimo įrankiai skelbja, būk aš meluoju apie lankymą universiteto. Jie gavę žinią iš vieno universiteto, kad Bagočiaus tūnai nėra, jau nusprendė, kad aš meluoju. Jie žino, kad Amerikoj yra į 300 universitetų ir kad visų ant syk nieks negali lankyti. Aš esu senioru Bostono jurispudencijos skyriuje, kurį baig siu berželio mėnesyje, 1913, su laipsniu LLB.

Pittsburge į jokių laikraščius aš nerašinėjau. Buvo tai darbas tūlo kun. Dilionio, kurs apskelbė mane turku, kaip ir kiti šmeizikai.

Nėsu nė sykiu miręs ir iš numirusių kėlesis, kaip garsino „Tėvynė“. Vis tai šmeizikų darbas, kurie rašinėja apie mane visur laiškus, tankiai pliaukšdami apie mane nebūtus daiktus, skelbdami numirusiu, areštutu, vedusiu ir

tt. Tiems šlykštiesiems darbams galo nėra. Šmeizikai eina taip toli, kad rašinėja laiškus mano pažįstamoms merginoms, skelbdami apie mane bjaurios rūšies išmislus. Laiškai tankiai yra kriminališko turinio.

Nė nuo Staškuno, nė nuo kito žmogaus nėsu netik pusės posmertinės, bet nė cento dykai paėmęs, nekaltant jau apie išviliojimą. Historija šių šlykštumų, trumpai sakant, yra tokia: Staškuno brolis mirė New Yorke, Blackwells Island, būdamas ant kelio Lietuvon. Jis turėjo daug drabužių, piningų ir tt. Staškunas pasamdė mane, išprašydamas iš akademijos, kur mokinaus, kad aš nuvažiuočiau palaidot jo mirusį broli, aprūpinti viską ir parvežti jo likusius daiktus. Iš Pittsburgo į New Yorką kelionė ir atgal su lova buvo \$26.00. Užmokėjo jis man tuos ir da už darbą po \$4.00 ant dienos. Tuotarpu SLA. atsi sakė išmokėt jam posmertinę, nes Žemantauskas rado mirusįjį suspenduotu, mat, 154 kp. buvo suverta vasaryje ir mokestis užmokėta neišskiriant nė tautiškų centų. Tik mokestis buvo priimta ne už sausi, nes po 30 dienų jau nėra priimamos, bet už balandį. Atėjus balandžiui vėl mokestis buvo užmokėta, taip kad bertainis buvo jau užsivilkęs už 1908 m., bet Žemantauskas tylėjo apie tą imokėtą sausyje mokestį, t. y., kad vienas bertainis permokėtas. Taigi Staškunas pasamdė mane, kad nuvažiuočiau ant seimo, perstatyčiau dalyką ir gaučiau \$150 jam priklausantių piningų. Aš tai padariau. Seimas buvo Serantone, į kurį kelionė tūn ir atgal yra į \$20 su lova. Viso man buvo užmokėta už darbą, neišvilioja iš Staškuno ar S. L. A., į \$80. Apie nusukimą skandalą pakėlė tūlas Varašius, Obieuno banko raštininkas, kurį aš buvau įbauginęs už neatidavimą mirusiojo Staškuno nesuvertotos laivakortės piningų. Staškunui visi \$150 buvo per mane jam į rankas paduoti, ką liūdija ir šis pas mane esantis dokumentas

Pittsburg, N. S., Pa.

June 26, 1908.

„Šiuomi liūdiju, jog priėmiau nuo draugo ir kasieriaus 154 kp. F. J. Bagočiaus \$150 posmertinės po mano broliui Juozapui Staškunui, sąnariui 154 kp. SLA., ir tą šiuomi paliūdydamas pasirašau jo paties ranka

Iganacas (X) Staškunas

Liūdininkai:

Jonas Stasevičius,

Jonas Stasevičius,

Jurgis Stasevičius,

Ir tą dokumentą aš pristačiau į 24-tą seimą, išaiškinau, už ką man buvo Staškuno užmokėta, bet seime tautininkai buvo užsispyrę mane išmest, ir niekas negelbėjo: išmetė mane, nors aš aktuališka buvau daugiau pasidarbavęs S. L. A., negu bent kokis kitas Sus. veikėjas. Vienok aš nepykau; aš mačiau, jog tas darbas yra žmonių, kurie neatsako už savo darbus. Maniau, jog tas karštis ir ypatinga neapykanta pereis, Susivienijimas ir jo nariai pamatys, kokią neatyginamą skriaudą man padarė, atšauks viską ir mes vėl dirbsim Sus. labui. Bet anaipatol. Apleidus man Sus. pakilo tikra anarchija, prasidėjo tautiškas vandalizmas: narių skaitlius nuo apie 11,000 nupuolė iki 5,000; seniausi ir darbščiausi nariai keikdami apleido organizaciją. Man skaudu buvo gal labiau negu kam nors, nes Sus. buvo vienintėlis progresiviška visuomeniška pašalpos draugija. Vienok ir aš žmogus, aš savo skriaudos irgi negalėjau užmiršti: Sus. organas, „Tėvynė“ ir kiti tautiški laikra-

čiai nuolatos mano vardą su purvais maišė. Mačian, jog tie „publicistai“ neteko galvos ir todėl apskelbė, jog „Tėvynė“, „Vien. Liet.“ ir „Lietuvų“ patraukė iš kriminališko šmeižimo į teisumą. Socialistai iš įvairių miestų Amerikos vienok atkalbino nuo to, girdi: „Nedaryk skandalo, juk jie lietuviai! Pėreis, atsauks ir viskas bus gerai“. Aš laukiau. Rašiau vieną laišką, kitą ir penktą SLA. cento valdybai, prašiau geruoju: atsaukit! Jie nusiuko ir da labiau pradėjo šmeižt. Nurašiau į 26 seimą Baltimorėje: atsaukit, jei ne, aš padarysiu nesmagumą. Jie nusiuko. Rašiau da keletą laiškų centro valdybai ir paskutiniam aš kategoriškai pasakiau: atsaukit šmeižimus, jei ne, aš kreipsiuos į šios šalies teisumą. Tai yra paskutinis mano laiškų.

Strimaitis Centro Valdybos posėdžio protokole atskė: Bagočiaus laiškas be svarstymo numestas į gurba.

Kas liko man daryt? Aš buvau išvargintas, bjauriausiais vardais apkrikštytas, išpravardžiuotas mūsų lietuviškojo spaudoje. Ant visų nesąmonių ir paikiusių užmėtinėjimų man nepadoru buvo atsakinėti, todėl aš neatsakinėjau, ir daugiau niekuomet neatsakinėsiu.

Dabar liko areštuotas Živatkauskas. Vėl skandalas, Bagočiaus išdavikas, Bagočiaus presbyterijonus apvogė, Bagočiaus Harvardė nesimokina.

Tiesa, tie laikraštinkai, ką susivažiavimuose apie dorą, etiką, ypatingumą vengimą kalba, turėtų raudonuoti už savo darbus. Vienok leiskit man pasakyti syki ant visados: aš Živatkausko, pakol kas, ne Sus. da neareštavau. Živatkauskas buvo paimtas valdžios. Tas parodo, jog kada aš rašiau „Keleivyje“ ir sakiau, jog SLA. nariai yra apgaudinėjami, jog šimtai dolerių išmokama už čarterį, o Sus. čarterio neturi, konstitucijos neturi, kurią galėtų priimt valstijos, jog aš sakiau teisybę, ir Živatkauskas turėjo progą atsimint, jog kada jis mane melagiu „Tėvynėje“ vadino už tą straipsnį, jog aš nemelavau. Melavo kas kitas, kurie per seimus prisiumčia didelės bilas už niekuor nesančių čarterius. Tas nesmagus atsitikimas, aš žinau, bet yra tai tikras, neabejotinas faktas, kuris atidarė dabar likusiems Susiv. nariams akis ir parodė, jog juos per paskutinius kelis metus apvogdavo, jog tie centai, kuriuos jie mokėjo „našlėms ir našlaičiams“,ėjo į kišenių žmonių, kurie apgaudinėjo juos, pasakojo apie čarterius ir kolektavo už juos bilas, o tų čarterių nėra. Taigi suareštavimas Živatkausko parodė, jog aš nemelavau, ir jog Sus. kasa tuština yra žmonių, nuo kurių likusieji nariai turi apsisangot ateityje.

Aš bijojau, kad tuomi viskas da nepasibaigs; su nekuriams gal prisieis susitikti da kriminališkam teisme. Lai tuomet Sus. nariai nerėkia, kad tai „judošiškas“ darbas. Aš laukiau gana ilgai. Sus. nariai užlaiko „Tėvynę“ ir apdengia kas metai didelį deficitą vien su tuo tikslu, kad tos „Tėvynės“ lapai būtų užpildyti manęs niekinimais. Taigi, kiekvienas narys prisideda savo pinigais prie manęs šmeižimų, ir todėl mano akyse Sus. dabar nėra niekuom daugiau, kaip kriminališku šmeižiku draugija, ir pakol Centro Valdyba ar kuopos nepasistengs atsaukt ant manęs jų organo drapstomų purvų, ji tokia liks ir kaip su tokia aš skaitysiuos,

pagal Suvien. Valstijų tiesas, apginančias žmogaus vardo nepaliečiamybę. Aš esu vienas, prieš save turiu į 5,000 organizuotų šmeižikų. Ir taip dalykams stovint, aš negalėsiu šauktis šalies tiesų? Aš nereikalauju nieko daugiau, kaip tik palikt man mano gerą vardą; o jei ne, aš įieškosiu apgynimo teisme. Ir neatsižūrėsiu, nors man prisieitų išgriant visą Susivienijimą ir sudoint ant kriminališko suolo visus šmeižikų laikraščių redaktorius. Aš neturiu širdyje pagiežos prieš nė vieną žmogų, nė vieno neužkabinau, neužkabinau nė Sus., o buvau šmeižiamas per suvirš keturis metus ir vis tylėjau, bet toliau — ne. Aš gal padarysiu skriaudą Sus. nariams tąsydamas jį po teismus, bet narių galybė yra priverst šmeižikus atsaukt, o jei ne, reikišia jie su tais sutinka, ir aš elgsiuos kaip Suv. Valstijų pilietis. Aš kitokios išiegos nematau. Todel Sus., jo nariai ir valdyba gali pasirinkti: atsaukti šmeižimus ant manęs piltus per keturis metus, o jei ne, ant tvoros pasilipe galės visas pasaulis šaukt: „judošius, išdavikas“, bet aš reikalausiu savo, nežiūrint, vėl purvai ant Bagočiaus krinta: Bagočiaus judošius, kokias pasekmes Sus. tas atneš. Man mano vardas yra daug brangesnis, negu kelio-lika tokių šmeižikiškų Susivienijimų. Ir mano reikalavimas turi būt išpildytas tuoj, jis nieko nepreškiaus, jokios skriaudos niekam nepadarys, o man nuvalys susivienijimiečių purvais apdrabstyta vardą.

Prie progos, tautiečiai, kurie šmeižiat mane atsakykit man: ko jūs nu manęs norit? Su kokiu tikslu šmeižiat mane, kad priverčiat net griebtis tokių įrankių apsigynimui, kurinos aš pats žinau esant labai žiauriai. Aš pasakiau, ko aš noriu.

Nekurie draugai sąjungiečiai mane bara, kaip barė privatiškai, kada aš tris metai atgal pažadėjau pasodint ant kriminališko suolo trijų laikraščių leidėjus ir redaktorius. Kalbama apie išdavystę, varžymo laisvės žodžio, judošišką darbą ir tt. Jokios išdavystės čia nėra. Valdžia suėmė būrelį, arba vadovą to būrelio, kurie po priedanga čarterių žmonių sudėtus pinigais savitarpinei pašelpai sau į kišenes pilė. Jei aš ir būčiau buvęs to suėmimo priežasčia, aš būčiau nepadaręs nieko daugiau, ką kiekvienas teisingas žmogus privalėjo padaryt: padėti galą Sus. narių išnaudojimui per būrelį „tiesotų žinovų“. Jei aš pasodinčiau ar pasodinsiu Sus. viršininkus ant kriminalistų suolo, tai su vienintėliu tikslu, kad socialistams nereikėtų ant toliau už mane raudonuot. Po apvaginimui manęs per Susivienijimą oficiališkų būdu aš turėjau mažiausiai į 300 prakalbų, kiekvienam Sus. Valstijų kampelyje, aš skelbėu socializmo principus, bet ant mano kaktos vis buvo parašyta: Bagočiaus pavogė pusę posmertinės. Draugai man niekad neužsiminė, bet tankiai iš šmeižikų abazo užmėtinėjo jiems, jog jie turi už vadovą sukėit, vagi. Aš nenoriu, kad sąjungiečiai kvieistu mane daugiau kaip sukėit, aš dabar priversiu šmeižikus atsiimt savo epitetus, o jei ne, tai ne kaipo socialistas, bet kaipo Suv. Valstijų pilietis, aš išnaikinsiu tą organizuotą suvaidžiotų kliką, kurie netik apgaudinėja savo narius, bet už pareigą laiko šmeižimą, kriminališkus įtarimus ant sau nepatinkamų asmenų. Gal socialistai norėtų verčiau matyt mane šmeižiamu, ne-

gu betąsant šmeižikus po valdžios teismus, bet mano vardas, mano ateitis, mano ypotos nepaliečiamybė yra malonesniais, negu sąjungiečių norai. Aš verčiau būti teisingu žmogumi pasaulio akyse ir nesocialistu, negu tautininku nupieštu vagimi. Aš pasirenku sau pirmąjį kelią: nuvalyt savo vardą, o ne leist socialistams giedot man: „mes vistiek netikim“. Aš nesu jokiu išdaviku, jokiu judošiumi, aš esu žmogus, kuris nori džiaugtis padoraus žmogaus vardu, ir tie, kurie man tą tiesą užginėys, turės skaitytis su manim ir su Amerikos konstitucijos man, kaipo piliečiui, suteiktomis tiesomis, nežiūrint, ar tas kam patiks, ar ne.

Aš savo pasakiau. Dabar šmeižikai gali dirbt: atitaisyt savo klaidas, ir viskas bus užmiršta mūsų tarpe; jei ne, šalies valdžia turės darbu. **F. J. Bagočiaus.**
Nuo redakcijos. Patalpinti, tai patalpiname. Bet p. Bagočiaus laiškas nieko neišaiškina. Jis neapšviečia nė vieno užmetimo jo avanturiškoje „karjeroje“. Prieš Bagočių kyla jo paties netikę darbai ir gaidiški stypiojimai. Nėra čia ko kaltinti laikraščių ar organizacijų. Ką užsipelnė, tą gauna.

New Yorko žinios.

¶ **Sufragisčių paroda.** Pereitą subatą New Yorke ant 5-th ave. buvo milžiniška sufragisčių paroda ir maršavimai gatve. Dalyvavo apie 20,000 moterių netik iš čionai, bet ir iš kitų aplinkinių valstijų. Moterių eilėse ėjo ir vyrų būrelis, kurį pašalinė, tai yra gatvinė publika bandė apšvilpti, bet tie sau nieko nepaisė.

¶ **Majoras priešinas vandens miteriams.** Neseniai mieste valdžia buvo sumaniusi įvesti į kiekvienus namus vandenio mieras arba miterius, kad gyventojai neaikvotų per daug vandens. Miesto majoras Gaynor dabar tam pasipriešino, nes sako tada žmonės, vandenį čėdydami, labai apsilvės sutromis ir užvaisys ligas.

¶ **Rosenthalio užmušėjų byla.** Jan išrinkti keturi jurorai teisimui keturių žudikų: „Gyp the Blood“ Horowitz, „Lefty Louie“ Rosenberg, „Whitey“ Lewis ir „Dago Frank“, kurie nušovė lošiką Rosenthalį, policianto Beckerio pasamdyti. Juos teis tas patsai teisėjas Goff, kuris pasmerkė baumėm Beckerį. Kaslink Beckerio, tai jisai dar atnaujina bylą ir rasi dar išsisuks nuo mirties.

¶ **Vėl apie Evalenko.** Pereitą savaitę, pagarsėjęs rusų publicistas New Yorke, Alex. Evalenko staigu ir netikėtai iššaukė savo skundą prieš Paryžiuje gyvenantį Burceva, iš kurio pirmiausiai buvo per teismą reikalavęs \$100,000 atlyginimo už apšmeižą. O apšmeiža sakė buvusi tamė, kad Burcevas jį intarė buvus Rusijos valdžios šnipu ir išdavinėjus rusus išėivius New Yorke. Dabar Evalenko sako, kad jis nebeneris su Burcevu bylinėtis, nes esą vis tiek iš jo nieko negausi. Vienok Burcevo šalininkai sako, jogei tikroji priežastis to nusileidimo esanti tokia, kad Burcevo advokatas Pollock suradęs naują dokumentą, būtent tūlą fotografiją, kurią keli metai atgal Evalenko su revoliucionieriais Janovu ir Irmasovu prie Laisvės Stovylos nusiėmė, ir paskiaus šita fotografija pas rusų žandarus atsiradusi. Taigi Evalenko naujai prispirtas prie sienos meta bylinėtis, o rei-

kalauja naujo garbės teismo. Burcevo šalininkai nežada garbės teismo jam rengti, nes Evalenko ant vieno tokio teismo pernai nestojo.

Vietinės Žinios

— **Petrausko koncertas** — kaip buvo rašyta, neįvyks 30 lapkričio, nes šiuo žygiu mūsų gerb. artistas, Petrauskas, sirginėja. Todel koncertas tampa atidėtas iki neapriboto laiko.

— **Nauja lietuviška opera.** p. Petrauskas sako, jogei baigęs rašyti trečiąjį ir paskutinį aktą didelės lietuviškos operos: „Vestuvės“, kurion incina apie 30 aktorių ir bus vienas iš tokių didelių lietuviškos operos veikalų, kokio ikišiolei neturėjome. Jeigu viskas gerai klosis, tai gali būt kad „Vestuvės“ bus ateinančiame pavasarįj Brooklyne pastatytos ant scenos.

— **Lietuvaičių Klubo Choras.** Mums praneša, jogei Lietuvaičių Klubo Choras, pirmiausiai bus tik vienu moterių, dabar persikeitė į mišų. Pirmutinė lekeija buvo skirta perėjusio panedėlio vakare, p. Draugelio salėje. Mokina p. A. Kvederas.

— „**Piaštų duklė**.“ Ateinančiame nedėdienyje Tautiško Namo salėje, bus vaidinta istoriškas veikalas: „Piaštų Duklė“, kurią suloš S. Pietarių kompanija, atvažiavusi iš Wilkes Barre, Pa., su pagalba ir surengimu mūsų gerb. kinematografisto, p. A. T. Račiūno. Vakarėlis tuomi bus indomus, jog vaidinimą atliks mažų vaikų grupelė. Po teatrų bus šokiai. Vakarėlis prasidės 6:30 vakare.

— „**Pirmieji žingsniai**“. Pereitą nedėdienį Tautiško Namo salėje buvo vaidinta drama „Pirmieji žingsniai“; vaidinimas nebloginusisekė Vaidino, regis, po vardu moterų progresisčių, su prisidėjimu vietinių socialistų.

— „**Amerikoniškos Vestuvės**“. Ateinančią subatą So. Brooklyno Lietuvių Jaunuomenės Draugiškas Klubas surengė vakarėlį su vaidinimu komedijėlės: „Amerikoniškos Vestuvės“. Prie to bus dainos vietinio naujo choro „Aidas“, balius, šokiai, dovanos, etc. Viskas tas atsibus Schmitzo sveitainėje, 708—3rd Ave., tarpe 22 ir 23 gatvių. Pradžią nuo 8 vakare.

— **Gymnastų maskaradas.** Ateinančią subatą Palace Hall salėje, 89—93 Grand str., Lietuvių Gymnastų Klubas surengia maskaradų balių. Prasidės 8 vakare.

NAUJI RAŠTAI.

Laisvosios Minties' Albumas. Serija Pirma. Spauda B. M. Bujanauško, 227 Linden str. Seranton, Pa. 1912. Pustl. 23. Kaina 50c.

Sveikata N9. Turinys: K. Grinius: Apie homeopatiją. Kas daryt, kad kojom šalta. Kokiu būdu galima menkesnės žaidzos greitai išgydyti? Klausimą ir atsakymai.

Jaunimas už spalį. Turinys: Vidūnas: Pasaulio supratimas ir tikyba. Jaunimo draugių darbas. Apžvalga. Pasikalbėjimai.

Draugija N69. Turinys: Putinas: Dvi meilužės (balada). M. Vaitkus: Gyvas paveikslėlis, Rumas naktį. Nežinomoji gelė, Gamos šyptelėjimas, Galingas gyvenimo džiaugsmas, Duma. Nonenbrucho paveikslas — eilės. Lazdynų Pelėda: Naujas takas.

Jonas: Pasaulio elementai. K. S.: Pas mūsų kaimynus. Kl. Jurgeionis: Apie Rygiškių Jono „Sintakse“. A. Kuronietis: Iš lietuvių gyvenimo užrubežyje. A. J.: A. A. Anupras Vaitkevičė. Bibliografija ir kritika: E. Steponaičio raštai. Eilių vainikėlis, Rutų saujalė, Miškas užia, Nakvynė, Makaro sapnas, Viduramžių bažnyčios vaizdas, Lietuvos nusidavimai ir mūsų našliava, Eikime ant kolonijų. Lithuania.

Ateitis N9.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Savamokslui: — Su Tamstos „gramatika“ dar pusė bėdos būtų. Bet argi jau negalima rašant atskirti: kur „a“, kur „o“? Niekas taip negaišina redakcijos, kaip tušti taisynešiai litary, kurių rašytojas neužbaigia rašyt. Šiaip jau ačiū.

T. Malinauskui: — Už iškarpa — ačiū.

A. A. Žalpis: — Eilutės reikalauja daug darbo „poetų kalvėje“, kurios pas mus šiuo žygiu prie redakeijos nesiranda...

Tautos Barzdai: — Žinutėse ilgi pamokslai nepritinka. Todel trumpiname. Parašykite tankiaus. Bandykite inkurti koki

lietuvių klubą, užsiimkite daile, teatrais, etc.

Brijūnui: — Ar negalima būtų rašant geriau sekti paskui savo rankraštį ir nebraukti nevietoje smaigų? Yra rašte priimta ant „i“ dėti taškučius, o ne smaigus.

Podžiūnui: — Ilgos žinios netinka. Ypač tokios, kurios reikia perrašyti ir nėra kam ant jų gaisuoti laiko. Geriausias rašinėtis trumpas, o dažnai.

Lietuviui: — Na, kasžin ar negalėtumėt rašyti tik ant vienos lakšto pusės?

V. Kelmeliui: — Laiškelį gavom. Kam to karščiavimosi ir bereikalingo šukavimo? Juk dėl šito pasaulis dar nenusmuks nuo ašies. Neatspausdinome anksčiau delto, kad nesuspėjom.

V. J. B. Newarke: — Kaip ką sunaudosime. Kitką da gerai neperžiūrėjome ir nebuvo tinkamos vietos. Kasžin, ar Tamsta nepasivainote jau vieno iš mūsų senesnių sandarbininkų pseudonymo?

AUKOS JOVARUI.

Surinkta Lawrence, Mass., 13 d. spalio, per gerb. J. Strumskio parengtus pietus. Sudėjo šie asmenys: Julia Urbanitė — \$1.00. J. D., M. Gurkliutė, J. Kerdiejus, O Gaidziutė, V. Račkauskas, V. Aksinitė, J. Strumskis, J. Žukauskas, P. Braziutė, K. Pocevičius ir Gr. Pušiniutė — po 50c. **Viso** \$6.50.

BE SKAUSMO.

Beveik kiekvienas bijosi skausmo ir nori jo išvengti. Skausmas stumia žmogų pas daktarą arba prie tokių vaistų, kurie prašalina skausmą. Kiekvienas tikisi, kad vaistas pašalins skausmą greitai ir be jokių nesmagumų. Tokiu vaistu yra Trinerio Amerikoniškas Kartusis Vyno Elixiras visose ligose gyvuliavime organų. Jis gerai išvalo visus šituos organus, sustiprina juos ir paragina prie veiklumo. Atsitikus blogam apetitui, blogam kvapui iš burnos, konstipacijai, galvos ir strėnų skauduliams, atakuose reumatizmo ir neuralgijos, diegliuose ir vėmimą turint visados vartokit Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Jis taipgi suteiks palengvinimą moterims jų sirguliuavimuose. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-39 So. Ahsland ave., Chicago, Ill.

REIKALINGA

prie mašinių ant marškinių siuvimo taipgi reikalinga ir atsiulėtojų laines. Reikalingos mergos preseriai prie marškinių prosinimo ir atsiulėtojos. Liners. Tauber Luyttenberg and Co. 2520 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. 462. E. New York.

Kokius vaistus imi? Severos vaistai yra geriausi.

Severos Balsamas Plaučiams

(SEVERA'S BALSAM FOR LUNG)

Garsus ištikimas vaistas, tyčia padarytas suteikimui palengvinimo ir prašalinimui alsavimo organų ligų — ypač tokių ligų, kur randas kosulys, kimulys kutenimas, šniokštimas ir sunkumas kvėpuoti

25 ir 50 centų.

Severos Gothardi-nis Aliejus
(Severa's Gothard Oil)

SKASMAS PRANYKSTA. Jai įtrinti, ar pridėti išlauso stiprų vaistą skausmo užmušimui. paprastai žinomą vardą. Nra tai bausis visokio skausmo neprietelius visokiose aplinkybėse. Ištikrink, ar vardas „Severa“ ant butelio randasi.

Jai jauti nesmagumą po valgiui, jai cepenjis apsunke, jai truksta noro valgiui, jai turi kietus vidurius, jai tau dispepsija gresia imk

Severos Gyvasties Balsame
(Severa's Balsam of Life)

Aptiekose būtina reikalunk, idant tau duotų Severos vaistus. Tiktai tąsyk apsirikino nebus. Jei aptiekininkas negalėtu jį parupinti, rašyk tiesiog pas mus. Gydytojo patarimas dykai.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Inspudingas Vakar

23 Lapkričio : 23 November

SCENOS MYLETOJAI

VAIDINS

DVIVEIKSME KOMEDIJA

Pabaigtuves

PIRMU SYK

BROOKLYNE

Muzika p. M. Petrausko

Žodžiai p. J. Korženevskio

Visas lošis bus papuoštas dainomis, kurias dainuos Scenos Myletojų Choras PO PERSTATYMIUI BUS ŠOKIAI.

McCaddin Svetainė

Berry St., tarpe South 2-ros ir 3-čios BROOKLYNE

DURYS ATDAROS NUO 7 VAL. PRASIDĖS LYGIAI 8:15 VAK.

Ižanga 75, 50, 25c ir \$1.00 (Box)

Pasirupinkit tikietus iš anksto "Vien. Liet." kontoroje, 120 Grand St.; pas J. V. Lutkauską, 227 Bedford Ave.; pas K. Liutkų, 135 Grand St.; pas F. Urboną, 151 Metropolitan Ave.; pas rengėjus ir Scenos Myletojų narius.

PILNAS POSMERTINIS eilių ir prozos rinkinys, jau atspausťas. Kaina tik \$1.00. Tuos, mųs jaunučio poetas, poezijos žiedus, galima gaut pas: AL. STEPONAITIS 745 Glenmore Ave. Brooklyn, N. Y.

Tarptautiškoji Akušeriu MOKYKLA. Moteris, norinčios išmokti akušeriant, dabar turi legalią mokyklą Scrantone, Pa. Mokslas prasidės apie 15 d. Lapkričio šių metų ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalyje. Įstoti mokykla gali moteris, turinčios nemažiau 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kurį mokosi \$100.00. Mokykla Lietuvos priima "The International College of Midwifery". DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas. 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephone: Greenpoint 8. Daktaras A. S. Jankaukienė Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palatų. VALANDOS: Nuo 12-2 po piet., nuo 7-8 vakare. 265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

DR. A. JUŠKA Lietuvys Daktaras. Gydo visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Phone—Canal 2118 1749 So. Halsted St. Kerte 18th St. CHICAGO, ILL.

PAJIEŠKOJIMAS. Pajieškau nekocio Martyno Rudžio (gal Rudaitis), sakė paeina nuo Liulvinavo, Marijampolės pav., Suvalkų gub. Iš amato

kriaucius. Ūgio — vidutinio, laikas, apie 33 m. amžiaus, plaukai tamsiai gelsvi, veido pailgo ir apačią smalesnio, akys vidutinės, truputį siauros; nosis ir lūpos storokos, neioja rusvus nedidelius ūsus ir po apatine lūpa barzdžiukę. Pirmieviškų pažiūrų, gerai iškalbus ir gerai dainuoja visokią revoliucijonišką dainas, ypač prie stiklo alaus. Kalba storoku balsu, daug meluoja, nors sunku suprast. Pas manė buvo du mėnesiu ant burdo ir, neužimokėjęs, išsinešdino nežine kur, padaręs man blėdies apie 40 dol. Kas apie jį sužinojęs praneš žemiau nurodytu adresu, tas gaus nuo manęs gerą dovaną.

Mr. L. Serbent, 123—155th st. W. Hammond, Idn. (46)

Pajieškau Antano Kova; paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Skuodo parapijos, Kivių sodžiaus. Iš amato — visokius darbus dirba. Vidutinio ūgio, sauso veido, tamsių plaukų, 37 metų amžiaus, 18 metų kaip Amerikoje. Pirmiaus gyvena Mass. valstijoje, dabar gi — Shady Side, N. J. Užsiiminėjo moterims laikrodėlių ir spūgų taisymu, bet surinkęs keliolika, prasišalino. Tai gi ir mano moteries 10 dol. vertės laikrodėlį išnešė. Kas praneš žemiaus paduotu antrašu, gaus geras došanas.

M. Mažeika, Box 45, Cliffside, N. J. Pajieškau Antano Vilkausko, paeina iš kaimo Kramčikų, pavieto Trakų, Vilniaus gub. 10 metų kaip Amerikoje. Turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas

kitas teiks pranešti kur jis gyvena. Kazys Karkazas, 16 Warren str., E. Cambridge, Mass.

Pajieškau savo parapijonių iš apylinkių: Rietaviškių, Andrijaiviškių, Plungiškių, Tveriškių ir Kvedarniškių, be skirtumo vyrų, moterų ir merginų. Katrie randatės Rietaviškiai ir minėti kiti iš tų apylinkių, gyvenanati Brooklyne ir New Yorke, malonėkit atsiliepti po žemiaus padėtu antrašu. Aš turiu gerbjamiems pasakyti ką naujo, o kas artesnis ir dovaną gaus. Aš esu Rietaviškis.

J. K. Miliuskas, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y. (47)

PARSIDUODA.

Parsiduoda bučernia, geroj vietoj, apgyventa vien tik lietuviams ir lenkams; priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja ant kontrų (ant ukės), dėl silpnumo sveikatos. Parduodu labai pigiai. Norėdami dažnot artiesni žinių, kreipkitės po adresu: J. Lutkauskas, 227 Bedford ave., Brooklyn, N. Y. (47)

Parsiduoda didelė grosernė, delicatosen ir kėndžių storas; pardavimo priežastis — išvažiuojimas į kitą miestą. Turi būt parčuota ši mėnesį, kad ir už pigią kainą. Jon. Uciniski, 216 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda kriauciuskas biznis, steliuojamų vyrų drabužių. Vieta didėiai apgyventa lietuviams. Biznis eina gerai. Yra trys mašinos ir visos kitos prie kriauciusko darbo reikalingos intaisos. Priežastis pardavimo — savininkas nori važiuoti Lietuvon. Norėdami plačiau dažnoti klauskit per laišką šiuo adresu: W. S. Kriaucius, P. O. Box 197 New Philadelphia, Pa.

NEPRALEISKIT GRAZIOS PROGOS! LIETUVIŲ GIMNASTŲ KLUBAS parengia puikų Maskarados Ball! subotas vakare, 16 d. lapkričio (Nov) '12 PALACE HALL, 89—93 Grand str., Brooklyn, N. Y. Prasidės 8-tą val. vakare. Muzika po vadovyste garsaus prof. J. McNally. Ižanga 25c. Yra skiriamos šešios puikios dovanos: 3 vyrams, 3 merginoms. Dovanas gaus tie, kurie bus puikiausia arba navatniausia apsirėdę. Visus maloniai kviečia Komitetas.

TEATRAS, DAINOS ir BALIUS! LAKOJANTI KRASA — DOVANOS Lietuvų Jaunomenės Draugiškas Klubas parengia labai gražų ir linksmą perstatymę ir balių, bus vaidinama pirmu kartu dviejų aktų komedija „Amerikonis Vestuvės“. Atsibus Subatoj, 16 Lapkričio (Nov.) 1912 m. Schmitz svetainėje, 708 3rd Ave., tarpe 22 ir 23 gatvių, So. Brooklyn, N. Y. Prasidės 8-tą val. vakare. Po perstatymui bus dainos, šokiai, skrajojanti krasa, dovanos. Ižanga 25 centai. Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

REIKALAUJU VAIKINĄ mokantį rusiškai, lenkiškai ir angliškai kalbėti ir rašyti. Darbas store—ofise. Užmokestis gera. Atsiiaukit: Paul Kulis, Cor. Clinton and Clermont aves., Maspeth N. Y.

SKAITYTOJAMS.

Gerbjamieji „V. L.“ skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigė ir gavote paraginimą, malonėkite atnaujinti, nes kitaip būsime priversti sulaukyti laikraščio siuntinėjimą. Tiems, kurie gavo paraginimo kortele, šis nu-

meris yra siunčiamas paskutinis, iki atnaujinimo.

Paraga: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaiškiausią vardą, pavardę ir gatvės arba basko numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsite daugelio nesupratimų. „Vien. Liet.“ Adm.

„Vien. Liet.“ išleisťų knygu Katologas.

Table listing books for sale with prices, including titles like 'Adomas Mickevičia', 'Ar socialistas gali būti kataliku', 'Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje', etc.

tos ... \$2.00 Lengvas dūdas, pačiam per save pramokti rašyti ... 19 Mythai, pasakos ir legendos žemaičių ... 50 Mūsų Diešas. (Per ką Lietuva kankas valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę ... 15 Kaip apsigesti ir laimingai gyventi ... 15 Kaip darbo žmonėms išsilinuosoti ... 10 Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai ... 15 Knygelė dėl lietuviškų karščių

Table listing books for sale with prices, including titles like 'KISENINE KNYGA', 'Amerikoje', 'Laima ir planetos', 'Lietuvos Istorija Knyga I', etc.

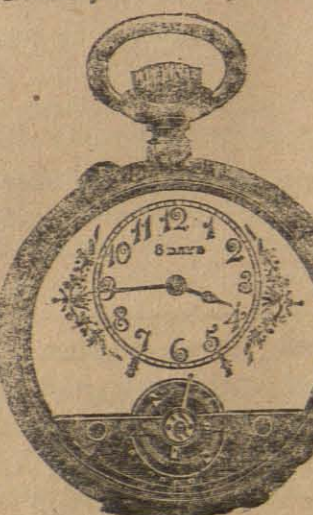
J. J. Paukštis & Co. 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

AR PRIGULI PRIE SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE?

Jai nepriguli — prisirašyk ir prigulėk. Jai priguli — kalbink kitus prisirašyti. STAI DELKO REIKIA PRIE SUSIVIENIJIMO PRIGULETI: 1. Susiv. Liet. Amerikoje moka savo narių paveldėjams posmertines pašalpas: I laipsnio — \$1.50.00; II laipsnio — \$300.00; III laipsnio \$600.00 ir IV laipsnio \$1000.00. — Be to Susiv. Liet. Amer. moka Pašalpą ligoje po \$6.00 savaitėje. Visi nariai gauna o ganą „Tėvyne“. 2.— Susivienijimas Liet. Amerikoje priima visus lietuvius ir lietuvaites, ir visiems, kaip vyrams taip ir moterims, Susivienijime yra lygios tiesos. 3.— Susivienijimas iki 1912 m. yra išmokėjęs suvirš 80 tukstančių dolarių pašalpos nelaimingoms našlėms ir našlaičiams. Susiv. Liet. Am. yra išmokėjęs 10 tukstančių dol. įvairiems lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams. 4.— Susiv. Liet. Amerikoje neapleidžia nė vieno savo nario, papuolančio į nelaimę ir per 27 metus SLA. gyvenimo nebuvo dar atsitikimo, kad nebut imokėta posmertinė. 5.— Susivienijimas yra seniausia, didžiausia, turtingiausia ir progresyviška pašalpinė organizacija, tarnaujanti visų lietuvių išievių reikalams. Prie Susivienijimo rašosi ir turi rašyties kiekvienas, kas tik skaito save lietuviu, kam rupi jo brolių-lietuvių reikalai ir kam rupi jo paties ir šeimynos ateitis. Todėl neatidėliokit, tuojaus rupinkitės prisirašyti prie šios organizacijos, nes juo jaunesnis prisirašysis, juo mažiau turėsi mokėti. Prisirašyk prie kuopos, kuri yra tavo miestelyje. Jai nėra kuopos, tai pasikalbėk su savo draugais, pareikalauk iš Centro informacijų ir sutverk kuopelę. Gausi nario isteigėjų vardą, o ir Susivienijimu pagelbėsi joje praklinius tikslus gyvenimam vikiinti. Kreipkis į savo miesto kuopą, arba į centrą. Centro sekretoriaus adresas: A. B. Strimaitis, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 W. 30-th st., New York, N. Y.

8-nių dienų Dzegorius!

Nedauk jus turit dziegoreliu kaip šis 16 didumo GUN METAL lukštai su 17 Jaweled aukšto skyriaus viduriais, aišku buomeliu judinamas, užsukamas, pastatomas, išdabytas ciferblatu, gražios rakuenukes, in nedėlia užsukamas. Šis dziegorelis yra puikus iš visu pušiu, ir garantuojamas ant 15 matu. Reguliariska prakę yra rokuojama per visus pardavejus \$14.50. Mes norime, kad Jus atmintumėte mus. Mes norime kad Jus rekomenduotumėte savo draugams ir pasakytumėte kad Jus esate užganėdinti iš reikalo su mumis. Reikalaukite šio \$14.50 dziegorelio tuojaus.

Mes rokosime jum tik \$5.90. Parasykite ravo pavardę pilnai, paminkite dziegorelį N 33, prisiiskite 15 centu stempoms in laiška, ir mes prisiisime in arčiausia esproso offisa, išsegzaminuokite pirma mokėje. Jeigu jus esate užganėdinti iš vertės \$14.50, ir tada užmokekite agentui balanca \$5.75. Jei Jus prisiisute iš kalno \$5.90 registruotam laiške ar per money Order, mes prisiisime jums gražu 14 K. aukso pleitytą lenciugelį, vertės \$2.00. Jeigu jus norėtumėte kad ir jus draugai pasinaudotu iš progos, mes prisiisime jums 6 dziegorelius ir 6 lenciugelus už \$30.00. Jus negalite patrotite ne cento pirkdami nuo mūsų, mes esama atsakoma firma ir neužsiganėdinantiems sugražiname pinigus DEALERS WHOLESALE CO. NEW YORK, N. Y. 4 E. 24 st. Dep. 76

Tel. 651 Greenpoint.

Daktaras Jonas Misevičia

VIENTINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taigi dar pabaigęs kursą Didžiausiam Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).

272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

SKAITYKITE O TURESITE NAUDA.

Pigiausia vieta vien tik išsuntinėjimo visokių daiktų, kaip tai: laikrodžių, laikrodžių ir visokių sidabrinių ir auksinių daiktų. Lietuviškų rekordų (vokų) dėl Edsono arba Columbia Phonograph. Britų, geriausio išdirbimo, stereoskopų, operos žiuronių, magnifing stiklų, literų guminių su kuriomis galima atspausdinti visokius laiškus, tikičius ir tt. Skrynelė 9 1/2 colių ilgio ir 6 pločio, kurioje talpinasi be biskio tukstantis literų su numeriais ir visi reikalingi inrankiai dėl drūkavimo. Kaina \$1.95. Penkiolika magičnių ir juokingų stiklų 1 doleris ir 15 centų stampomis dėl prisuitimo. Teipgi pristatom visokius daiktus dėl krautuvnių, pedliorių arba agentų už žemiausias pabriko arba Wholesale kainas. Jeigu norite katalogo tai prisiųskite už 2c. stampa.

Adresas: **K. J. KRAUCHELUN,**
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuvii Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapiniū.

PARSAMDOME KARIETAS
veselloms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatingai ar per telephona.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaip kaulinio, muskulinio, sciaticos teip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siunčia laiškus dėkavodami už mano geras gyduoles. Mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbi me ir išsigydytą mano vaistuose.

Vaistai kaštuoja vieną dolerį (\$1.00), o su prisuitimu 25 centai daugiau.

Su guodone
FRANAS URBANAS, Aptiekorius,
151 Metropolitan Av. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Kaip pasiilkti Amerikos piliečiu.

Knygute Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietybę, klausimai ir atsakimai kaip išsimti popieras, Suvienyty Valstyų konstitucija, nepripulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvii Ukėsu Klubas, matydamas reikala, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra 25c. Užsiskaidami knyga pinigūs siųskite per Money Orderj arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIAN AM. CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker).

Išbalsmuotojas ir laidotuvii Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselloms ir krikštynoms. Lietuviai, krepkitės reikale pas lietuvii.

Mano gyvenimo ofisas atdaras diena ir naktj.

213 1/2 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Valkų Drugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c

Aritmetika mokiniuisi rokundų, su paveiksiais (apdaryta). 35c

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money orderj, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

DR. SACHS

ISGYDO RHEUMATIZMA.

Jeigu sergi nuo Rheumatizmo, krepkitis prie Dr. Sachs kuris jus išegzaminuos dovanai. Dr. Sachs reputacija yra gerai žinoma. Jis sutaisys savas gyduoles. Kurie negali atsilakyti asabiškai tiems siunčiama per paštą prisuitus \$2.50.

DR. SACHS
64 W. 113 Street.
Offiso valandos 8-1 ir 6-8
NEW YORK, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kamps Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8-9 po pietų nuo 2-3
ir vakare nuo 6-8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak.

Seredomis 8-11 ryte.

152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

BUKIE VYRAS

RUPTURA, VARICOCELE, PRAPUOLUS PAJIEGAS, UŽTRUCINTAS KRAUJAS.

BUKIE
Išzmingingas
Liekie sveikas

DR. O'MALLEY BUDAS
Visados išgydo!
Išbandyta per 30 dienų!
Be peilio ir vaistų!
Išrasto per menę!
Naudojamas tik mano ofise!

PRASARGA: Darbininkai kurie pas mane dirdo, gal sakyti, kad jie žino mano metodu ir pagal jų gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vincas Dr. O'Malley Budas ir naudojimas tik Mano Ofise.

Aš nedrukoju jokių gramatų Ligonii kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jums, kad turiu daugybę Gramatų nuo Ligonii iš visu šalių pasaulės, kurie tapo išgydinti

Prisiųsk 2c. morkę už knygutę padabintą paveiksiais ir Ruptura.

Dr. Alex'r O'Malley

158 S. Washington St. Wilkes-Barre, Pa.

Giama susikalbėt lietuviška-lenkiškai.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta \$1.00.

I. J. Paukštis & Co.
20-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ATIDARYTA

Didžiausias pasaulėje teatras.
Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags“ (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika pristatyta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neįspasakytą įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip augsčiausias lošimo namas New Yorke ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro priengimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma su atlankymu visokių žeme su p. laikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda iš „Flowers of the Nations“ (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Dr. I. Stankus.

Vienatinis Tikras Daktaras Lietuvos visoj Philadelphiajijoj

Įrengė savo locną Ligonbutj, kuriame pasė kmingai gydo visokias ligas ir daro visokias operacijas.

ATSIŠAUKIANTIEMS Gydytojo patarima suteikia dykal.

Dr. I. STANKUS
1210 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

Atyda visiems keliaujantiems LIETUVON.

Kurie keliaujate į Lietuvą galite pas mane gauti nakvynes ir palydžin ant laivo, nes tik keli blokai iki prieplaukų. Laikau

HOTELI,

reikale krepkitės pas savo tautietj, vietoje kad pas kokius žydus, o visame busit užganėdinti.

SIMON KALAN,
110 Grand Str. HOBOKEN, N. J.

Dalina Turta

Sveikatą ir Druumą DOVANAI!
7,000 egzempliorių tos garsios knygos "DAKTARAS"!

Kiekvienas apturės tą knygą, kuris tik atsisų keletą stampų už prisuitimo kaštus. TA KNYGA kiekvienam reikalinga, kaip lauram, taip senam, žemotiems ir nevedusiems, vyrams ir moterims; ji būtina reikalinga turėti kiekvienam užaugusiam netviliui kaip Amerikoje, taip Canadoj, Anglijoj ir Lietuvoje, bizneriams ir visiems darbininkam žmonėms!

Kad esi nesveikas, ir vargina kokios silpnybės, bet nori pasiluosuoti nuo ligos jungo, kad nereikėtų vilti, tad atsišauk lietuviškoje kalboje.

NORS GYDEISI su kokiais patentuotais vaistais, arba bobiškais daktaravimais kaip ir pas žundaktarius lupčius gydytojus, kurie mėsina didelius pinigus, o ligą dar labiau užsieda ir aršiau padaro!

BET NENUSIMINK, kad jau buk yra neįgydoma liga. Tikram mokslisciam specialistui daktarui ir pamausios ligos yra išgydomos. Jei tik teisingai nori būti išgydytas, tad krepkitės žodiu ar raštu klausiant rados prie:

PHILADELPHIOS M. KLINIKO.
Jeigu Klinikos daktaras speciališkai pripažins, kad Tave gali išgydyti, tad gali tikėti, jog apturėsi nuo profesionališko daktaro gydymą ir pritaikytas, speciališkas sutaisytas liekardas, kurios kaip tukstantus teip ir tave gali paluosuoti nuo ligos jungo, šviežiai užpulsiusi arba ir užsenėty visokių ligų, teip pat nuo išbėrimo spuogais, niežėjimo kuno, negero kraujo, silpnų ir nesveikų nervų, skaudėjimo ir svaigimo galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių. Nuo sauzgysės sėdės nubėgimo, nerimast, ngumo abelno ir lytiško nusilpėjimo, skaudėjimo strėnosė, kojose bei rankose ir sparnuose, kosėjimo, skreplavimo-bronchitisa, visokių slogų, inkstų ir užsikrečiamų paslapty ligų ir kitų, kurios tik varžinimui žmonių užpuola, visus išgydomas ligas, **BE PEILIO, BE OPERACIJOS.**

UŽ TAI Philad. M. Klinika geriau ir greičiau už kitus teisingai visokias ligas gali išgydyti, kad varžoja kiekvienam ligoniui speciališkas sutaisytas liekardas iš naujansiu ir seniausiu didžiausių mokslinčių profesorių išrastos medikamentų.

Philadelphia M. Klinika yra oficiališka paties gubernatoriaus legalizuota.

VYRAI IR MOTERIS, netalbandami kokios uors rados, užsitamti arba rasant visada adresnot reik teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.
Atėmantiems asabiškai ofiso valandos yra šios:
Nuo 10 1/2 ryto iki 4 po piet. Nedėli, nuo 10 iki 3. Utam. ir Pėtn. nuo 6 iki 8 vak.

BET NENUSIMINK, kad jau buk yra neįgydoma liga. Tikram mokslisciam specialistui daktarui ir pamausios ligos yra išgydomos. Jei tik teisingai nori būti išgydytas, tad krepkitės žodiu ar raštu klausiant rados prie:

PHILADELPHIOS M. KLINIKO.
Jeigu Klinikos daktaras speciališkai pripažins, kad Tave gali išgydyti, tad gali tikėti, jog apturėsi nuo profesionališko daktaro gydymą ir pritaikytas, speciališkas sutaisytas liekardas, kurios kaip tukstantus teip ir tave gali paluosuoti nuo ligos jungo, šviežiai užpulsiusi arba ir užsenėty visokių ligų, teip pat nuo išbėrimo spuogais, niežėjimo kuno, negero kraujo, silpnų ir nesveikų nervų, skaudėjimo ir svaigimo galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių. Nuo sauzgysės sėdės nubėgimo, nerimast, ngumo abelno ir lytiško nusilpėjimo, skaudėjimo strėnosė, kojose bei rankose ir sparnuose, kosėjimo, skreplavimo-bronchitisa, visokių slogų, inkstų ir užsikrečiamų paslapty ligų ir kitų, kurios tik varžinimui žmonių užpuola, visus išgydomas ligas, **BE PEILIO, BE OPERACIJOS.**

UŽ TAI Philad. M. Klinika geriau ir greičiau už kitus teisingai visokias ligas gali išgydyti, kad varžoja kiekvienam ligoniui speciališkas sutaisytas liekardas iš naujansiu ir seniausiu didžiausių mokslinčių profesorių išrastos medikamentų.

Philadelphia M. Klinika yra oficiališka paties gubernatoriaus legalizuota.

VYRAI IR MOTERIS, netalbandami kokios uors rados, užsitamti arba rasant visada adresnot reik teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.
Atėmantiems asabiškai ofiso valandos yra šios:
Nuo 10 1/2 ryto iki 4 po piet. Nedėli, nuo 10 iki 3. Utam. ir Pėtn. nuo 6 iki 8 vak.

Sveikatos Saltinis

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmi ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTEIKA

PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNORAS
kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnibių.

LIETUVIŠKA APTEIKA savo ilgų metų pritarimu išrado daugybę speciališkių gyduolių, sutaisytų iš sviežiansių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandelyje sukrautos ir gaunamos se'ancios gyduoles:

Kraujo Valytojas.....	\$1.00	Nuo galvos skaudėjimo. 10c. ir	25
Gyvastes Balsamas.....	7c.	Nuo kojų nuogaudų. 10c. ir	25
Nervų Stiprintojas.....	50c. ir 1.00	Nuo dantų gėlumo.....	10
Vaistas dėl Vidurių.....	50c. ir 1.00	Nuo persalimo.....	25
Kraujo Stiprintojas.....	50	Plaukų stiprintojas.....	25
Nu kosulio.....	25c. ir 50	Limentas arba Expelleris.....	50
Nu gerklės skaudėjimo 25c.	50	Nuo plaukų žilumo.....	50
Skalvinės proškos.....	10c. ir 1.00	Nuo Reumatizmo.....	100
Pigulkos dėl kepenų.....	10	Nuo dusulio.....	100
Blakčių naikintojas.....	10	Nuo kirmėlių.....	50
Dėl išvarymo spliterio.....	5.00	Nuo kirmėlių.....	25
Anatarinas plovimui.....	25	Antiseptiška mostis.....	25
Nuo kojų prakaitavimo.....	25	Nuo viduriavimo.....	25
Gydanti mostis.....	50	Kvartoria dėl vaikų.....	10c. ir 25
Antiseptiškas muilas.....	25	Proškos dėl dantų.....	25
Gambo lašai.....	50c. ir 1.00	Kvapų naikintojas.....	10

Speciališka Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c.

Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknis ir t. t., kokij tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisuitimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais

Krepiantiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu mūsų brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į *Lietuvišką Aptieką.*

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,
229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviskas laikraštis

"Russkoe Slovo"

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams \$2.00.
Užrubežiuose, Kanadoje ir New York \$3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:
Russkoe Slovo
108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTAINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Sziifkortes ir siuncziam pinigūs.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia ir kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus perko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapoto; per tai, kad mės visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulj dėl perėjimo per rubežj.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit krepkitis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Sinūčiame pinigūs į visas svieto dalis sangiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusky ir vokišky.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių ir pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiame potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejentalaus dōlei žemės ir kitokių priklausanciu savasčiu. Tą viską darom su Konsulio palidijimu.

Užsimame provomis Europiskomis ir Amerikoniskoms iskkolektavojime mokesčiu.

Darom diavernastis, išjieskok dales Lieturoje ir atimam į Ameriką.

"VIEŅYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išcina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekinoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekinoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikičius baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darba atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Zodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

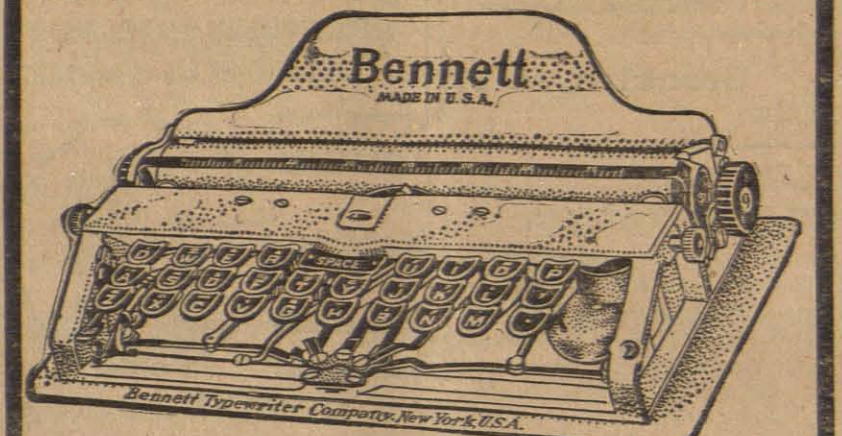
Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius. Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Kartietos laidotuviams, veselioms ir krikščionims.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujasis išradimo drukuojama mašina ir drukuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai patalpai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ZMIJEČNIK

Geriausis Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant sviesto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRAUNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįsiskandęs pas kokių nors mokintus žydėlius ar kryžiuolių savo priepuolį, bet kreipkitės arba tiesiai parašyk pas savo loana videntautį, reikalaujant tikrų, gryną ir gydančių vaistų — pas

ALBERTA G. GROBLEVSKI.
Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškai ir Lietuviškai gyduolių“, o persitikrinsi, kad neišsileisi veltui ir ant apgavusių savo sunkiai uždirbtu centu.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikta randasi ant gyvųjų, taip pat senų žmonių, kaip dėl kudičių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydomė ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negrovą, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centus ant atsakymo laišku, o niekuomet nesigailėsi.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Du-kartį nedėlinis laikraštis. Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĒTNYČIĄ. Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.

EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
POJE Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusose 15 markių.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas **PETRA A. DRAUGELI.**

Škanus alus, gardi ariela, elius, visokis vynos, kviepti cigalai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mingių ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street, ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.

Perėjo ir naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

MĒNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĒNESIO. Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoj ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.

Kas užsirašo „SAULĖ“ ir „LINKSMA VALANDA“ ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metų už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikių Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
320-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados sveičių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavašina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-1R)

Telephone 2702 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujaisiu būdu ligas vyrų, moterų ir kudičių. Specialistas prie ligų chroniškių (įsisenėjusių).

Valandos priėmimo ligonių: 13 ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights, and Labels registered. TWENTY YEARS PRACTICE. Illustrate references. Send model, sketch or photo. For free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Inventions. What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. Address: **H. B. WILLSON & CO., Patent Attorneys** Box 383 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani ariela, delius, portieris, visoki vynai ir kviepti cigalai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europon keliančiams. Laimės suaina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavineja bagažą ir perveža pasazičius.

The Road of Anthracite

(Riečių anglinių kelių). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantona ir Angliją Sritį. Turge New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Motovaičių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punkty nuolatiniis ir parankus susišėimas. Artymiesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen,** Passenger Traffic Man'r 90 West Street, N. Y.

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis „Katalikas“ 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

„Kataliko“ prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams **\$2.00**, pusėi metų **\$1.00**
Kanadoj ir Meksike:—
Metams **\$3.00**, pusėi metų **\$1.50**
Rosijoje, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: Metams **\$3.00**, pusėi metų **\$1.50**

Užsirašyti „Kataliką“ galima kiekviename laike. Užsirašant „Kataliką“ reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderį arba pinigų registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Rašykite tuojaus, o gausite vieną „Kataliko“ numerį ant pažiuos veltui.

VISIEMS DEL GEROVES!

Mūsų viengėniai skaito visokius raštus, kaip mensesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsitaikę, kad randasi suvisai nesuprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jokiu būdu negalima suprasti. Todėl mes kiekvienam patariame nusipirkti **Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodyną**, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susitikus nesuprantamus žodžius. Kaina tik 35 cent. Galima gaut pas:

J. J. PAUKŠTIS Co.
120 Grand s. Brooklyn N.Y.

MOKSLAINĖ DĒL MOVING PICTURES OPERATORIU.

Atsidarys nuo Spalio (October) 1-mos dienos, kas dieną ir vakarą.

Dieninės klasos nuo 2 iki 4 po pietų.

Vakarinės klasos nuo 8 iki 10 vak.

Bus mokinama apie judančių paveikslų rodymą ir elektrą, angliškai ir lietuviškai.

Norintiems plačiau dasižinoti, reikia šaukties adresu:

A. T. RACIUNAS
630 HALSEY ST. BROOKLYN, N. Y.

P. S. Užsirašykite iš anksto, ba per daug neimsiu.

"No Work-No Pay" The Workingman's Problem

Jis tik įsenino šaltį ir paskui turejo gulėti per savaites

DR. RICHTER'IO Pain-Expelleris

prašalys pavojingus susirgimus jeigu vartosi su laiku pagal nurodymų, ant dėžutės; 25c. ir 50c. už bonką. Ziūrėk ant Inkaro ir vardo ant dėžutės.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York. Richter'io Congo Pills yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo pataravimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsiskaukia **Seniausią Bankinį Namą. Uždėta 1848 m.** \$100.000 (simtas tukstančių dolerių) yra mūsų kaucija sudėta į rėdišką kasą. Pinigus stumtiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmalnome pagal kursą. Pinigus primate ant procento ir išnodame ant pareikalavimo. Siųptotes pardodame ant geriausių vėlavimų visų Linijų ir iš Krajaus už pigiausią kainą. Pasportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname. Daviermėstis padarome digital ir visas litas reikalavimas popierus su palidijimu Konsulo. Atjėskiojimą dalių atliekame knoteisingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakarė. Subatoje iki 8 val. vakarė. Nėdėlioje nuo 10 iki 12 val. rytu.

Rusizkai Amerikoniszka Linija.

Vienatinė be persidėmo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

Išplaukimas iš New Yorko.

8 d. į Rotterdamą	11 dieny į Liepoją	Russia	Nov. 16	Czar	Nov. 12
III klasa \$31	III klasa \$33				
II .. 45	II .. 50				
I .. 60	I .. 70				

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą **A. E. JOHNSON & CO.** General Passenger Agents. 27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y. Telephone, 1103 W. Insburg St.

H. B. ROSENSON,

PRIETELIAI LIETUVIAI!
12 dideliu ir 12 mažu.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS

— pas —

Jona Kulboka

SEANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampas Wythe ave.)

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsilma varamu projų visuose teismuose.

Ofisas rmuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, RŪZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiaiu paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įėjau geriausių praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

ATYDAI KRIAUCIUI!!!

Lietuviška knyga, kirpimui viršūki drabužių, su 25 braižiniais ir 15 paveikslais, 50 pusl. Prekė \$4.00. Tokia pat knyga—moteriški drabužiai. Prekė \$4.00.

Užsakant abi sykiu, prekė \$7.00.

Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaučius. Neturėjimas drauge šiu knygų—reikia nustuminti nuo savęs geresnio uždario ir pasekmės pramonystėje.

Duodu Lelėjias Kirpimui.

Pinigus siųsti per „Money Order“. Reikalaujant atsakymo visosCo prislausti už Š. Stamp

J. TOPILIS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.